

dışhekimimi

İZMİR DİŞHEKİMLERİ ODASI YAYINIDIR.

OCAK-ŞUBAT 2017

SAYI: 70

**Yönetmelik değişikliği
hayal kırıklığı yarattı**

**TDB Başkanlar Konseyi
Toplantısı Ankara'da yapıldı**

Adeziv Dışhekimliği Derneği Başkanı Prof. Dr. Gürcan EskitaŐıoęlu;

**Dışhekimliğinde devrim
niteliğinde yenilikler yaşanıyor**

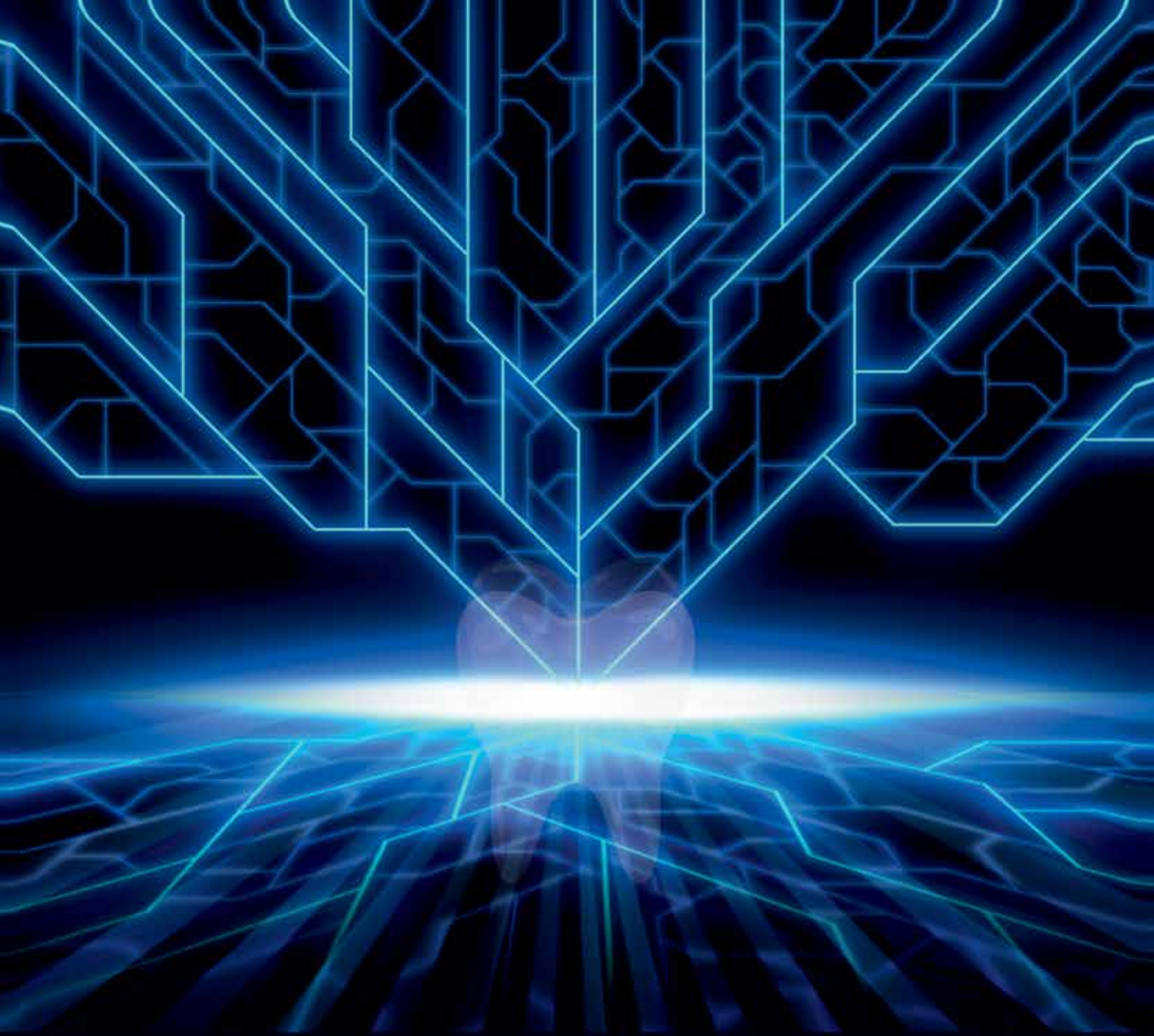
DENİN

5 Yıldır
Sizinleyiz

“implanta dair herşey ve fazlası...”

On-line alışveriş için

www.dentin.com.tr

AKDEMİR DENTAL

Gülümsetmek Sanattır...

Akdemir

Telefon: 0 232 489 41 19 Fax: 0 232 489 67 06 Gsm: 0 544 443 32 33
E-Mail: info@akdemirdental.com.tr Web: www.akdemirdental.com.tr
Adres: Gaziler Cad. No:26 (Yıldız Spor Salonu ile Cami Arası) Basmane - İZMİR

Dr. Murat SÜTPIDELER
İzmir Dişhekimleri
Odası Başkanı

Saygıdeğer meslektaşlarım,

Odamızın Yönetim Kurulu Başkanlığını yürüten Yönetim Kurulu üyemiz Prof. Dr. Ali Rıza Alpöz'ün Ege Üniversitesi Dişhekimi Fakültesindeki artan ders yükü ve sorumlulukları nedeniyle Yönetim Kurulu Başkanlığından ayrılması sonrası Yönetim Kurulumuz tarafından İzmir Dişhekimleri Odası Yönetim Kurulu Başkanlığı görevine getirildim.

Öncelikle Prof. Dr. Ali Rıza Alpöz, Yürütme ve Yönetim Kurulundaki çalışma arkadaşlarıma mesleğimize ve oda çalışmalarına katkılarından dolayı teşekkür ederim. Ayrıca kuruluşundan günümüze meslek örgütümüze emeği geçmiş herkese şükranlarımı sunarım.

Yönetim kurulumuzda var olan uyum ve ortak akıl ile kutsal mesleğimize, meslektaşlarımıza ve ülkemize yönelik çalışmalarımızı sizlerle birlikte sürdürmeye devam edeceğiz. Görüş, öneri ve katılımlarınızın değerli olduğunu ve çalışmalarımızda bizlere yol göstereceğini belirtmek isterim.

Serbest Dişhekimi eğitiminin önemine olan inancımızla Mart, Nisan 2017 de yoğun bir eğitim takvimi oluşturmaya çalıştık. Odamızda düzenlenen perşembe seminerlerine ek olarak TDB Akademi ile birlikte hayata geçirilecek seminer programlarına siz değerli meslektaşlarımızı davet ediyoruz. Eğitim takvimi ile ilgili bilgileri odamızın Web sayfasından öğrenebilirsiniz.

10-11 Şubat tarihlerinde Ankara'da gerçekleşen TDB Başkanlar konseyinde Referandum süreci ile ilgili, İzmir Dişhekimleri Odası olarak Demokratik Laik Cumhuriyete, Hukuk Devleti ve kuvvetler ayrılığına, Egemenliğin Kayıtsız Şartsız Millete ait olduğuna, Türk Milletinin referandumda Egemenliğine ve Cumhuriyet kazanımlarına sahip çıkacağına olan inancımızı yineledik. Yaşanacak sürecin ülkemiz ve mesleğimiz açısından güzellikler getirmesini diliyorum.

Sağlıkla, Sevgiyle, Saygıyla.

occlufast rock

Kullanımı kolay, kalınlık hissettirmeyen ısırma kaydı
A-silikon kapama ölçüsü.

- Konumlandırma ve kontrolü son derece basit
- 95 Shore A sertliği ile minimum baskı ve sıkıştırma
- Donma süresi 60 sn ile maksimum konfor
- Hassas ölçü ile sıfır kalınlık
- Fazla malzemenin kolay trimlenmesi

YENİ TASARIM
AMBALAJI İLE, AYNI
GÜVENİLİR ÜRÜN

Prof. Dr. Ali Rıza Alpöz

Değerli meslektaşlarım,

08.05.2014 tarihinde başladığım İzmir Dişhekimleri Odası Yönetim Kurulu Başkanlığından, (yönetim kurulu üyeliğim devam edecek şekilde), Ege Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesindeki artan lisans ve lisans üstü ders ve klinik yüküm nedeniyle ayrılıyorum. Büyük bir sinerji ile çalıştığımız yönetim kurulu üyesi arkadaşlarımla, mesleğimiz, meslektaşlarımız ve Ülkemiz için çalışmaya aynen devam edeceğiz. Oy birliği ile Dr. Murat Sütpideler İzmir Dişhekimleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı olarak seçilmiştir. Değerli meslektaşımı kutluyor, başarılar diliyorum. Ülkemize ve mesleğimize aydınlık yarınlar diliyorum.

En derin sevgi ve saygılarımla.

Özen ne anlama gelir, her diş hekimi bilir. Mercedes-Benz de...

En küçük parçanın bile büyük bir titizliği hak ettiğini çok iyi biliyoruz. Tıpkı diş hekimleri gibi. Şimdi Mercedes-Benz otomobillerde tüm diş hekimlerini özel ücretsiz bakım paketi bekliyor. 31 Aralık 2016'ya kadar bir Mercedes-Benz sahibi olun, ideallerinizden birini daha gerçekleştirin.

   /mengerleregemer

Mercedes-Benz

The best or nothing.

Ersin ATİNEL

eatinel@hotmail.com

Değerli Meslektaşlarım Merhaba;

Yeni bir sayıda, yeni haberler ile yine sizlere ulaşabilmenin mutluluğu içerisindeyiz. Ülkemizin huzurunun, maddi ve manevi değerlerinin hakkettiği günlere geri dönmesinin hepimizin elinde olduğunu bir kez daha hatırlamamız gerekiyor. Elele sabırla bu mimaride hepimize büyük görevler düşüyor.

Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik birkaç değişiklik ile düzenlenip resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe girdi.

TDB ve TTB kişisel sağlık verilerinin korunması için gerekli davaları açtı. Habere iç sayfamızda ulaşabilirsiniz.

Sağlık Bakanlığı'nın Stratejik personel tanımlamandaki değişikliğe TDB tarafından karşı dava açıldı.

Türk Dişhekimleri Birliğinin 16. Olağan Genel Kurulu 4-5-6 Kasım 2016 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirildi. Görevi devralan tüm meslektaşlarıma görevlerinde başarılar dileriz.

Türkiye'de Bilimsel Dişhekimliğinin kuruluşunun **108. yılı**, Ağız ve Diş Sağlığı Haftası içerisinde çeşitli etkinliklerle kutlandı.

İzmir Dişhekimleri Odası tarafından gerçekleştirilen ve geleneksel hale gelen Kongrelerimizin 23.'sü İzmir'de Tepekule Kongre Merkezi'nde başarıyla gerçekleşti. Kongre kapsamında mo-

zaik sanatı ile ilgili atölye çalışması yapan **Dr. Dt. Oya Yılmaz Ertuğrul'un** "Mozaik Sanatı" ile ilgili yazısını da sizlerle paylaşıyoruz.

Bu sayımızda Türkiye'nin eğitim alanında en köklü sivil toplum kuruluşu olan **Türkiye Eğitim Derneği'ni** ile röportajı ilgiyle okuyacağınızı düşünüyoruz.

Yaşam bölümümüzde bu sayı konumuz "**Yoğurt**". İlgiyle okuyabilirsiniz.

Yurtdışı köşemizin bu sayı konuk meslektaşı **Dr. Aslı Toplaoğlu Ak.** Kendisine desteği için teşekkür ediyoruz.

Evvel Zaman İzmir köşemizde bu sayı İzmir ve çevre bölgelerdeki doğal felaketler tarihi anlatılıyor.

Sağlık köşemiz bu ay oldukça dolu; "**Osteoporozis ve periodontitis**" konulu paylaşım için **Dt. Ahmet Cesur'a**; "**Mutluluk üzerine**" başlıklı paylaşımı için **Psikiyatrist Dr. Levent Var'a** ve "**Otistik Çocuklar ve Diş**" konulu çalışma için de **Psikiyatrist Dr. Ferhat Yaylacı'ya** teşekkürler sunarız.

Köşelerimizin en büyük destekçileri **Ahmet Özdikmenli, Serdar Sıralar, Müge Sandıkçioğlu, Mavisel Yener, Arife Kışioğlu ve Mete Ağaoğlu'na** sonsuz teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Gülümseten sayfalarda yeniden buluşmak dileği ile sevgiyle kalın...

İzmir'i sevenler,
329 Bin TL'den başlayan
fırsatları da çok sevecek.

MAHALL
BOMONTI *izmir*

YASAM | IS | ALISVERIS

444 18 99

www.mahallbomontiizmir.com

TÜRKERLER

Yönetmelik değişikliği hayal kırıklığı yarattı

Değişiklikler yapılarak 23 Aralık 2016 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan **Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik** yeni tartışmalara gebe olacak gibi görülüyor. 10

14 **TDB ve TTB** kişisel sağlık verilerinin korunması için dava açtı

Stratejik personel tanımlamasına karşı dava açıldı

15 Sağlık Bakanlığı, stratejik personelin tanımını değiştirerek, doktorlarla birlikte uzman hekim, diş hekimleri ve eczacıları da aynı kategoriye almıştı. Türk Dişhekimleri Birliği (TDB) tarafından açılan dava ile dişhekimlerini stratejik olarak tanımlayıp bir takım kısıtlamalara maruz bırakan tanımlamaya, Yönetmelik kullarınınin yürütmesinin durdurulmasıyla iptali talep edildi.

Dişhekimliğinin Akademik Kuruluşu'nun 108. yılı törenlerle kutlandı

Reklam İndeksi

Akdemir Dental..... 1
CNR İdex..... 51
Dentin İmplant..... Ön Kapak İçi

Gülsa İnovasyon..... 31
Güney Diş..... 43
Kuraray..... 9
Mahal Bomonti..... 7

Mercedes..... 5
Ulusal Ecza Deposu..... Arka Kapak
Ünaldı Medikal..... Arka Kapak İçi
Zhermack..... 3

dişhekimi

Sahibi
İzmir Dişhekimleri Odası adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Dr. Murat SÜTPEDELER

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Ersin ATİNEL

Yayın Kurulu
Ersin ATİNEL, Çiğdem PAŞALI,
Elif ÖZBOZDAÇ, Ümran CANAY KAYA,
Ahmet CESUR

Haber Sorumlusu
Erdal BİLİCİ

Görsel Yönetmen
Birsen BAĞARDI KÖSEOĞLU

Baskı
Gülermat Matbaa ve Yayıncılık
Meriç Mah. 5619 Sk. No.6
Çamdibi - Bornova / İZMİR
Tel: +90 232 433 6133
Fax: +90 232 433 6597

Basım Tarihi:

Şubat 2017

Yayın Türü:

Yaygın Süreli Yayın

İletişim Adresi

Anadolu Caddesi 40,

Tepekule İş Merkezi D: 209 /210 /211 Bayraklı İzmir

Telefon 0.232 461 2152 - 461 3615 - 461 1571

Faks 0.232 461 3759

iletisim@izdo.org

Dergide yer alan yazıların hukuki sorumluluğu yazarına aittir.
Dergimiz 4.000 adet basılarak, Dişhekimlerine ve dişhekimliği fakültesi son sınıf öğrencilerine ücretsiz dağıtılır.

23. İZMİR DİŞHEKİMLERİ ODASI
ULUSLARARASI
BİLİMSEL KONGRE ve SERGİSİ
International Scientific Congress and Exhibition

meslektaşlarımızdan tam not aldı 20

İZDO 23. Uluslararası Bilimsel Kongre ve Sergisi 18-20 Kasım tarihlerinde İzmir'de Tepekule Kongre Merkezi'nde gerçekleşti.

Türkiye'nin eğitim alanında en köklü sivil toplum kuruluşu olarak temel eğitimsel sorunlara çözüm bulmak için çalışmalarını sürdüren

Türk Eğitim Derneği 32

Türk Eğitim Derneği, okul öncesinden yüksek öğretime kadar tüm boyutlarda yaptığı eğitim çalışmalarını ülke çapında ve uluslararası düzeyde sürdüren seçkin bir kuruluş. Uygurk değerlerini koruma ve geliştirme çabasında etkin rol oynamayı hedefleyen çağdaş ve ilerici bir vizyona sahip olan Türk Eğitim Derneği Ege Bölge Temsilcisi Mutlu Karavelioğlu ile derneğin misyonu, vizyonu ve gelecekte yapılacak çalışmalarını konuştuk.

İzmir'de yaşanan FELAKETLER 46

Dr. Aslı Toplaoğlu Ak;

“Öğrenci değişim programı deneyimim, hem aynı üniversitede doktora yapma şansını yakalamamanın hem de akademisyenliğin kapılarını açtı” 52

PARLAKLIĞIN YENİ RENGİ

CLEARFIL MAJESTY™ ES FLOW

Uzun dönem estetik restorasyonlar
için universal akışkan kompozit.

- Universal akışkan kompozit
- Mine parlaklığı
- Mükemmel ve hızlı paratılabilirlik
- İdeal renk uyumu
- Dentin rengi ile birlikte geniş renk seçeneği
- Sınıf I ve II dahil geniş kullanım alanı
- Estetik ve sağlam restorasyonlar

Pazarlama Müdürü Fitnat Yeşilova Kalyoncu

0 530 382 21 66 | f.yesilova@gulsa.com.tr

Yönetmelik değişikliği hayal kırıklığı yarattı

Değişiklikler yapılarak 23 Aralık 2016 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan **Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik** yeni tartışmalara gebe olacak gibi görülüyor.

1999’daki yapısı değiştirilerek 03.02.2015 tarihinde yürürlüğe giren Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik, değişiklikler yapılarak 23.12.2016 tarihli Resmi Gazete’de ilgili değişiklikler ile yayımlandı. Türk Diş Hekimleri Birliği Genel Başkanı Dr. İlker Cebeci” İtiraz ve önerilerimizin dikkate alındığı çağdaş bir ağız diş sağlığı hizmetini destekleyen yönetmeliği diş hekimleri olarak umutla beklerken aksine hayal kırıklığı yaşıyoruz.” dedi.

Yayımlanarak yürürlüğe giren değişikliklerle, diş hekimliği hizmetleri veren sağlık kuruluşlarının açılmasına ilişkin şartlardan, Danıştay kararlarıyla yürütmesi durdurulanların yanı sıra, sağlık hizmetinin niteliğini geliştirmekle ilgisiz şartlardan bir kısmı da kaldırılarak sağlık kuruluşlarının açılmasının nispeten kolaylaştırıldığı görülürken, pek çok gereksiz şartın Yönetmelikte halen yer aldığı görüldü.

Türk Dişhekimleri Birliği (TDB) ve Dişhekimleri odaları adına yazılı açıklama yayımlayan Genel Başkan Dr. İlker Cebeci, değişiklik ile beklentilerin karşılanmadığını belirtti.

Ortaya çıkan hem uygulama zorlukları hem de açılan davaların etkileriyle defalarca uygulanmasının ertelenmesi sonucu bugüne gelindiğini ifade eden Cebeci, itiraz ve önerilerin dikkate alındığı çağdaş bir ağız diş sağlığı hizmetini destekleyen yönetmeliği umutla beklerken aksine hayal kırıklığı yaratan bir değişikliğin yayımlandığını kaydetti.

YÖNETMELİK DEĞİŞİKLİĞİ HAYAL KIRIKLIĞI YAŞATTI

Türk Dişhekimleri Birliği Genel Başkanı Cebeci, yayımlanarak yürürlüğe giren değişikliklerle ilgili şunları söyledi:

“Dişhekimliği hizmetleri veren sağlık kuruluşlarının açılmasına ilişkin şartlardan, Danıştay kararlarıyla

yürütmesi durdurulanların yanı sıra, sağlık hizmetinin niteliğini geliştirmekle ilgisiz şartlardan bir kısmı da kaldırılarak sağlık kuruluşlarının açılmasının nispeten kolaylaştırıldığı söylenebilirken, pek çok gereksiz şartın Yönetmelikte halen korunmakta olduğunu da gördük. Beklentimiz olan, sağlık kuruluşlarının ancak dişhekimleri tarafından açılabileceğinin düzenlenmesi iken, bu yapılmamış; ağız ve diş sağlığı merkezlerinin dişhekimi veya hekim olmayan kişilerin de ortaklığıyla açılabilmesine ilişkin düzenleme korunmuştur. Diğer yandan, polikliniklerin de dişhekimleri tarafından ancak fiilen bunların şirket kurmaları halinde açılabilmesi benimsenmiştir. Sağlık kuruluşunun açılmasındaki inceleme kuruluna meslek kuruluşunun temsilcisinin de katılması ge-

rektiği Danıştay kararlarıyla ortaya konulmuş iken, Sağlık Bakanlığı kararın gereğini yerine getirmek yerine bütün kurulu ortadan kaldırmayı tercih etmiştir. Benzer şekilde, sağlık kuruluşunun tıbbi atıklarının yok edilmesi için ilgili şirketle yaptığı sözleşmeyi isteyen Bakanlığın, dişhekiminden Oda kayıt belgesi istemesi yerine beyanla yetinilmesi getirilmiştir. Sağlık kuruluşlarının tabelalarına ilişkin kuralları belirlemek yetkisi 3224 sayılı Yasa ile Türk Dişhekimleri Birliği'ne verilmiş olmasına karşın, Sağlık Bakanlığı bu Yönetmelikte tabelalarla ilgili düzenleme yaparak kanunla düzenlenen yetkimizi, yönetmelikle görmezden gelmektedir.”

“GÖRÜŞLERİMİZİN ALINDIĞI BİR ÇALIŞMA YAPILMASI GEREKLİ”

Yapılan düzenleme ile temel sorunların durduğunun altını çizen Cebeci, “Düzeltilmelerin görüldüğü bazı

alanların da zaten TDB ve Odalarının açtığı davalarla elde edilmiş kazanımlardır. Uygulamanın muhatapları olan dişhekimlerinin ve bu dişhekimlerinin yasal temsilcisi olan Türk Dişhekimleri Birliğinin görüş, öneri ve etkin katkıları alınmaksızın yapılacak düzenlemelerin her zaman önemli sorunları içinde barındırabileceği ve kısa zamanda yeniden değiştirilmesi gerekeceği görülmektedir. Diğer yandan, mevcut Yönetmeliğin uygulanmasında yaşanan sorunlar sebebiyle yaklaşık iki yıldır Sağlık Bakanlığı tarafından yayınlanan genelgelerle yönetmeliğin yaptırımlarının uygulanması ertelenmektedir. Yapılan bu Yönetmelik düzenlemesiyle tanımlanan standardın sağlık kuruluşlarında sağlanabilmesi için de bir geçiş süresi öngörülmelidir. Meslektaşlarımızı ve hastalarımızı doğrudan ilgilendiren bu konunun Sağlık Bakanlığı tarafından demokratik katılıma olanak veren bir çalışmayla yeniden ele alınmalıdır.” dedi.

Son yayınlanan yönetmelikte neler değişti?

> Muayenehaneler

- Danıştay kararı ile yürütmesi durdurulan, muayenehanelerde **asansör** zorunluluğu bütünüyle kaldırılmıştır.
- Muayenehanelerde ve diğer sağlık kuruluşlarındaki **muayene odalarının büyüklüğünün** m² olarak tanımlanmasından vazgeçilerek, diş ünitesinin kenarlarında bulunması gereken asgari boşluğun tanımlanması tercih edilmiştir.
- Muayenehanede hasta **bekleme salonunun genişliğinin** dişhekimi sayısına bağlı olarak büyütülmesinden vazgeçilerek standart bir salon yeterli bulunmuştur.
- Muayenehanedeki **tuvaletin** bekleme salonuna bir koridorla bağlı olması şartından vazgeçilmiştir. 5. Dişhekimlerinin yanı sıra tabipler ile dişhekimlerinin **müşterek muayenehane** açabilmelerinin de mümkün olduğuna ilişkin açık kural belirtilerek duraksama giderilmiştir.
- Muayenehanede **çalıştırılabileceklerin** sınırlı olarak sayılmasından vazgeçilmiş, bunun yerine, dişhekimi ve diş protez teknisyeni gibi bir kısım kişinin çalıştıramayacaklarının belirtilmesi tercih edilmiştir.
- Danıştay tarafından yürütmesi durdurulan, muayenehane açılışında istenen belgeler arasındaki kat planı örneğinin **yetkili mimar** tarafından

onaylı olması şartı kaldırılmıştır.

- Muayenehane açılışında istenecek belgeler arasındaki başvuru dilekçesinden **çalışma saatleri** nin bildirilmesi zorunluluğu çıkartılmıştır.
- Muayenehanelerde, açılışta istenecek belgeler arasından **TAEK lisansı ile yapı kullanma izin belgesi** çıkartılmıştır.
- Muayenehanede bulundurulması zorunlu asgari cihazlar arasından **amalgamatör, röntgen cihazı ve dijital sensör cihazı** çıkartılmış; 03 Şubat 2015 tarihinden önce açılmış muayenehanelerde **otoklavın**, 23 Aralık 2018 tarihine kadar zorunlu olmadığı belirtilmiştir.

> Poliklinikler

- Polikliniklerin **adi ortaklık** olarak kurulmasını yasaklayan bir kural getirilmemiş ise de poliklinik açılışında istenen belgeler düzenlenirken adi ortaklıkla V3 27.12.2016 ilgili kurallar çıkartılmış; dişhekimlerinin çalışabileceği poliklinikler de ticaret şirketleri tarafından açılmış olanlarla sınırlanmıştır.
- Polikliniklerde ağız diş sağlığı **teknikeri** çalıştırılmasına ilişkin zorunluluk kaldırılmıştır.
- Poliklinikte tek dişhekimini kaldığında burasının kapatılması yerine **muayenehaneye dönüştürülebilmesi** olanağının sağlanması gerektiğine ilişkin Danıştay kararı uygulanarak, bunun mümkün olduğu belirtilmiştir.
- Müstakil binada kurulmayan polikliniklerden istenen, mutlaka **ayrı bir poliklinik girişi** olma şartından vazgeçilmiştir.
- Poliklinik zemin katta kurulu değilse binada aranan asansörün yanı sıra, polikliniğin ikiden fazla katta kurulması halinde hasta kullanım alanlarının bulunduğu **katlar arasında** hastanın teker-

lekli sandalye ile taşınmasını sağlayacak şekilde **asansör** bulunması gerektiği kuralı getirilmiştir.

- Polikliniklerde amalgamatör, etiket cihazı, endodontik motor, aeratör başlığı ile sterilizasyon ve yağlama seti zorunlu asgari tıbbi cihazlar arasından çıkartılmış; **panoramik röntgen cihazı** ile **periapikal röntgen cihazı** ile seçenekli olarak zorunlu tutulmuş, bunlardan birinin varlığı yeterli sayılmıştır.

> Ağız ve Diş Sağlığı Merkezleri (ADSM)

- ADSM **ortaklık yapısı** yeniden düzenlenmiştir. Tanımlarda yapılan değişiklikle, ADSM'nin en az %51 hissesine sahip olması gereken dişhekimleri grubu içine **tabipler** de katılmıştır. Böylece, sadece %1 hisseye sahip bir dişhekimini, %50 hisseye sahip bir tabip ve %49 hisseye sahip sermayedarın bir araya gelmesiyle ADSM kurulması olanaklı hale gelmiş; dişhekiminin bu sağlık kuruluşundaki büyük ortak olması zorunluluğu ortadan kaldırılmıştır.
- ADSM açılabilmesi için, yeterli **otopark** ihtiyacını karşıladığının belgelendirilmesinden vazgeçilmiştir.
- ADSM ve polikliniklerin kurulduğu yapı müstakil ise yapı kullanma izninde **sağlık kuruluşu** kaydı; müstakil değil ise kurulduğu binada mevzuata göre **ADSM açılabilmesinin mümkün olması** şartı kaldırılmıştır.
- ADSM binalarının **depreme dayanıklılık raporu** bulunması şartı sadece müstakil binada faaliyet gösterecek ADSM'lerden istenmektedir.
- ADSM'lerde periapikal röntgen cihazı ve panoramik röntgen cihazı için ayrı bir **röntgen odası** bulunması şartı kaldırılmıştır.
- **Genel anestezi ünitesinin** bütün A tipi ADSM'lerde bulunması zorunluluğundan vazgeçilerek sadece Ek-9'da sayılan büyük cerrahi işlemlerin yapılacağı ADSM'lerde kurulması zorunlu tutulmuştur.
- Genel anestezi ünitesi bulunan ADSM'lerde, asgari personel olarak, en az bir **ağız, diş ve çene cerrahisi uzmanı** dişhekiminin bulunması zorunlu tutulmuştur.
- Bünyesinde diş protez laboratuvarı kurma hakkı sadece ADSM'lere verilmişti, değişiklikle bu durum korunmuş; bünyesinde bu laboratuvar bulunmayan ADSM'nin **diş protez teknisyeni/teknikeri istihdam etmesi** yasaklanmıştır.
- ADSM'lerde merdiven rıhtlarının **engellilerin** çıkışını zorlaştırmayacak şekilde düz bir satıpla bitirilmesi şartı kaldırılmıştır.
- ADSM'lerde hasta dolanım alanlarının genişliğinin en az 2 m. olması şartı korunmakla birlikte, statik yapıyı engellediği düşünülen alanlarda **iki metre şartının aranmayacağı** belirtilmiştir.
- **Aeratör başlığı** ile **sterilizasyon** ve **yağlama seti** ADSM'lerde bulundurulması zorunlu asgari tıbbi cihazlar arasından çıkartılmıştır.

>Ortak Kurallar

- **Mesul müdürün** görevleri arasında yer alan tıbbi atıklarla ilgili kural yeniden düzenlenmiş, Yönetmeliğin uygulanmasını sağlamak şeklindeki hüküm **"tıbbi atıkların mevzuatına uygun şekilde bertaraf edilmesini sağlamak"** biçiminde ifade edilmiştir.
- ADSM ve polikliniklerde **mesul müdürün** yokluğunda **yetki devri** yapabileceği dişhekiminin kuruluşta tam zamanlı çalışan dişhekimi olmasına ilişkin zorunluluk kaldırılmış; kuruluşta görev yapan dişhekimi olması yeterli sayılmıştır.
- Muayenehaneler dışındaki sağlık kuruluşlarının sahiplerinin **ikinci bir sağlık kuruluşu** da açabileceği belirtilmiş; böylece, bu konudaki Danıştay kararı sadece muayenehanelere özgü olarak uygulanmıştır.
- Radyoloji ünitesi kurabilecek sağlık kuruluşları A tipi ADSM şeklinde sınırlanmıştı, değişiklikle A tipi polikliniklerin de bu haktan yararlanmalarına olanak sağlanmıştır.
- Polikliniklerde Danıştay kararı ile yürütmesi durdurulan, **sterilizasyon hizmet alımı sözleşmesi** istenmesi şartı poliklinik ve ADSM'lerin her ikisi için de kaldırılmıştır.
- Önceki Yönetmelikte açıkça yasaklanmışken, bu değişiklikle, ADSM ve polikliniklerin bahçeye isim ve logo içeren **totem tabela** koymalarına değişiklikle izin verilmiştir. (Tabela kurallarının TDB MYK tarafından düzenleneceğine ilişkin yasa kuralı bir kez daha ihlal edilmiştir.)
- ADSM ve polikliniklerde hastalar için düzenlenen tuvaletlerin her iki katta bir olması yeterli sayılmıştır.
- Bütün sağlık kuruluşlarında dişhekimlerinin **diploma ve varsa uzmanlık belgesinin muayene odasında asılı olması** gerektiği belirtilmiştir.
- Sağlık kuruluşlarında bulundurulacak defterler ayrıntılı olarak düzenlenmiş, bulunan her birim için ayrı defter tanımlanmış; teftiş ve denetim defteri ilave edilmiştir.
- Sağlık kuruluşunun ruhsatlandırılması amacıyla, bu Yönetmelikteki şartları taşıyıp taşımadıklarının incelenmesi için illerde oluşturulan teknik inceleme heyeti kaldırılmıştır. Bu incelemenin müdürlük tarafından yapılacağı belirtilmekle yetinilmiş; **teknik inceleme heyeti** görevinin kimler tarafından yerine getirileceği belirsiz bırakılmıştır. Danıştay kararı gözetilerek, Müdürlük tarafından oluşturulacak heyet içinde Dişhekimleri Odası tarafından görevlendirilen bir dişheki-

minin de bulunması sağlanacaktır.

- Sağlık kuruluşlarını denetleyecek denetim ekibinin bileşimiyle, denetimin niteliği ve sıklığına ilişkin düzenleme Yönetmelikten çıkartılmış; hiçbir ölçüt belirlenmeden, Bakanlığın daha sonra yapacağı belirlemeye bırakılmıştır.

- Sağlık kuruluşunun faaliyetinin geçici olarak durdurulabilmesi sadece bina tadilatına özgü iken yapılan değişiklikle **sağlık kuruluşunun sahibinin talebiyle** de faaliyetin geçici olarak durdurulabilmesine olanak sağlanmıştır.
- Dişhekimlerinin yetki aşımında bulunarak sağlık hizmeti sunmaları veya uzman olmamasına karşın kendisini uzman gibi ilan ederek mesleğini yürütmesi halinde ilkinde 10 gün ikincisinde 30 gün ve üçüncüsünde 3 ay süreyle sağlık kuruluşunun faaliyetinin durdurulması yaptırımı belirlenmiştir.
- **Dişhekimleri Odasına kayıtlı olduğunu gösteren belge** yerine ilgili dişhekiminin beyanı yeterli sayılmıştır.
- Sağlık kuruluşlarında bulundurulması zorunlu olan **acil setindeki** malzemeler yeniden tanımlanmış; laringoskop takımı, laringeal makse, entübasyon tüpü, guide ve mağill pensinin sadece ADSM'lerdeki acil setinde bulundurulmasının zorunlu olduğu belirtilmiştir.
- Yönetmeliğin 9 numaralı ekindeki Denetim Formlarının bir ay içinde Bakanlık tarafından hazırlanacağı belirtilmiştir.
- Cerrahi işlemlerin bir kısmı Ek 9'da sayılarak bu işlemlerin ancak **Çene Cerrahisi tarafından ameliyathane veya genel anestezi müdahale ünitesinde yapabilecekleri** belirtilmiştir. Dişhekimlerinin genel anestezi ve sedasyon altında yapacakları tanı ve tedavi işlemlerinde ise sadece ADSM'ler bünyesinde bulunan Sedasyon ve Genel Anestezi Birimi gösterilmiştir.

TDB ve TTB

kişisel sağlık verilerinin korunması için dava açtı

Türk Dişhekimleri Birliği (TDB) ve Türk Tabipleri Birliği (TTB), Kişisel Sağlık Verilerinin İşlenmesi ve Mahremiyetinin Sağlanması Hakkında Yönetmelik'in yürütmesinin durdurulması ve iptali istemiyle dava açtı.

"Kişisel Sağlık Verilerinin İşlenmesi ve Mahremiyetinin Sağlanması Hakkında Yönetmelik" 20.10.2016 tarih ve 29863 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmişti. Türk Dişhekimleri Birliği (TDB) ve Türk Tabipleri Birliği (TTB), hastaların bütün bilgilerinin Sağlık Bakanlığındaki merkezi bir bilgisayar sistemine kaydedilmesini öngören Kişisel Sağlık Verilerinin İşlenmesi ve Mahremiyetinin Sağlanması Hakkında Yönetmelik'in yürütmesinin durdurulması ve iptali istemiyle dava açtı.

Sağlık Bakanlığı, bundan önce de sağlık verilerini toplamak için düzenlemeler yapmış ise de Anayasa Mahkemesinden Danıştay'a kadar bütün yargı organlarında bu düzenlemeler hukuka aykırı bulunarak iptal edilmişti. Kişisel Verilerin Korunması Kanununun geçtiğimiz Nisan ayında yürürlüğe girmiş olmasından güç alarak sağlık verilerinin hastanın rızası dahi aranmaksızın ve sınırsız biçimde toplanması için yeni girişimde bulunulmuş ise de bu düzenleme de hukuka aykırı olduğu görülmektedir.

TDB ve TTB tarafından birlikte açılan davada, Yönetmeliğin dayandığı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun uygulanabilmesi için gereken kurum ve kurulların henüz oluşturulmamış olduğu vurgulanmıştır. Ayrıca, bu Kurul tarafından belirlenmesi gereken önlemler henüz tanımlanmamış ve veri sorumlusu sicili henüz oluşturulmamış iken hastaların her türlü bilgisinin anonim hale getirilmeden merkezi olarak kaydedilmesinin hukuka aykırı olduğu da dilekçede ifade edildi.

Diğer yandan, 108 sayılı Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Kişilerin Korunmasına Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi 6669 sayılı Kanun'la kabul edilerek 18.2.2016 tarihinde yürürlüğe girmiş olması sebebiyle, Anayasamız uyarınca, bu Sözleşme'nin artık iç hukuk kuralı gibi uygulanması gerektiği belirtilmiş ve Yönetmeliğin bu Söz-

leşmeye aykırı olması sebebiyle de iptali talep edildi. 108 sayılı Sözleşme ile kişisel verilerin toplanması, işlenmesi, saklanması ve transferi gibi işlemler birtakım kurallara bağlanmış; **sağlıkla ilgili kişisel veriler özellikli veri kategorileri arasında sayılarak otomatik işleme tabi tutulmaları yasaklanmıştır**. Buna getirilen istisnalar da aşağıdaki şekilde sınırlı olarak belirlenmiştir:

- (a) Devlet güvenliğinin korunması, Kamu güvenliği, Devletin mali menfaatleri veya suçların önlenmesi için zorunlu bir önlem teşkil ediyorsa,
 - (b) İlgili şahsın korunması ve başkasının hak ve özgürlükleri için zorunlu bir önlem teşkil ediyorsa."
- Sağlık Bakanlığı tarafından çıkartılan Yönetmelik'te, otomatik işleme tabi tutulması kararlaştırılan kişisel sağlık verileri için, bu Sözleşme'de belirlenen istisnalardan hiçbiri bulunmadığından Yönetmelik'in bu bakımdan da hukuka aykırı olduğu belirtilerek iptali istendi.

TDB ve TTB tarafından yapılan ortal açıklamada, Sağlık verilerinin önemi ile bütün toplumun verilerinin bir merkezde toplanmasının yarattığı risk gözletildiğinde ulusal ve uluslar arası kurullarla belirlenen önlemler alınmadan sağlık verilerinin toplanmasına girişilmesi hukuka aykırı olmasından da öte, bütün toplumun sağlık bilgilerinin ortalığa saçılmasına sebep olabileceğinden dolayı kesinlikle kabul edilemez. Ayrıca, sağlık bilgilerinin paylaşılacağı endişesi bazı özellikli alanlarda hastaların sağlık hizmeti almaktan kaçınmasına ya da kayıtsız yerlerde niteliksiz sağlık hizmeti almalarına sebep olacak, sağlık hizmetine erişimi kısıtlayabilecektir. Bütün bu nedenlerle, bir yandan yargısal süreçte hastalar ve meslektaşlarımızın hakkını korumaya çalışırken diğer yandan da Sağlık Bakanlığını, bu konuyu yeniden değerlendirmeye davet ediyoruz denildi.

Stratejik personel tanımlamasına karşı dava açıldı

Sağlık Bakanlığı, stratejik personelin tanımını değiştirerek, doktorlarla birlikte uzman hekim, diş hekimleri ve eczacıları da aynı kategoriye almıştı. Türk Dişhekimleri Birliği (TDB) tarafından açılan dava ile dişhekimlerini stratejik olarak tanımlayıp bir takım kısıtlamalara maruz bırakan tanımlamaya, Yönetmelik kurallarının yürütmesinin durdurulmasıyla iptali talep edildi.

Sağlık Bakanlığı, atama ve yer değiştirme yönetmeliğinde değişiklik yapmış, Resmi Gazete’de yayımlanan değişikliğe göre stratejik personel tanımı değiştirilmişti. Önceki yönetmelikte, sadece doktorları kapsayan stratejik personel tanımına, uzman hekimler, diş hekimleri ve eczacılar da eklenmişti. Stratejik personel için eş durumu tayinine de kısıtlama getirilmişti.

Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşları Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde, hekimler stratejik personel olarak kabul edilerek, atama ve yer değiştirmeye ilgili pek çok haktan yararlanmaları engellenmekte. Dişhekimleri de 2013 yılında stratejik personel tanımı içine alınmış, 2015 yılında ise bu tanımdan çıkartılmıştı.

Sağlık Bakanlığının 30.09.2016 tarihinde yaptığı değişiklikle, hekimler ve eczacılarla birlikte dişhekimleri de yeniden stratejik personel olarak tanımlanmıştı. Bu kavram içinde tanımlanmış olması sebebiyle

dişhekimleri; kimi durumlarda, eş durumu veya öğrenim sebebiyle yer değiştirme talebinde bulunma hakkından yoksun bırakılıyor.

Türk Dişhekimleri Birliği tarafından yapılan açıklamada, ağız ve diş sağlığı hizmetlerinin kamu ve özel olarak ayrılmadan bütüncül bir biçimde değerlendirilerek planlama yapılması suretiyle toplumun ağız ve diş sağlığı hizmetine erişimini ve kamuda çalışan dişhekimlerinin aile birliklerinin sağlanabildiği bir düzen içinde çalışmalarını savunulduğu belirtildi.

TDB tarafından açılan davada; hiçbir yasal dayanağı olmayan ve herhangi bir ölçüde dayanmaksızın Sağlık Bakanlığındaki bütün dişhekimlerini stratejik olarak tanımlayıp bir takım kısıtlamalara maruz bırakan tanımlamaya ve bununla bağlantılı olarak eş kamu görevlisi olmayan dişhekimlerinin eş durumu mazeretinden yararlanmalarının bütünüyle yasaklanmasına karşı çıkıldı, bu yöndeki Yönetmelik kurallarının yürütmesinin durdurulmasıyla iptali talep edildi.

TDB Başkanlar Konseyi Toplantısı Ankara'da yapıldı

Türk Dişhekimleri Birliği Merkez Yönetim Kurulu Üyeleri ile Oda Başkan ve Yöneticilerinden oluşan TDB Başkanlar Konseyi, 10-11 Şubat 2017 tarihlerinde Ankara'da bir araya geldi.

Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin Değerlendirilmesi, Kişisel Sağlık Verilerinin İşlenmesi ve Mahremiyetinin Sağlanması Hakkında Yönetmelik Değerlendirilmesi, TDB ve Odaların izleyeceği yolun belirlenmesi, Ulusal Ağız ve Diş Sağlığı Projesinin tanıtımı, Kongreler hakkında bilgilendirme, Anayasa değişikliği ve Olağanüstü Hal Uygulamaları üzerine değerlendirme gündemi ile bir araya gelen Başkanlar Konseyinde önemli değerlendirmelerde bulunuldu. Toplantı sonunda TDB Başkanlar Konseyi Sonuç bildirgesi yayımlandı.

Sonuç bildirgesinde; 16 Nisan 2017 de yapılacak olan Anayasa değişikliği referandumu meslek sorunlarımızın önüne geçtiği, Bir meslek örgütü olarak görev ve sorumluluklarımızı sürdürürebilmemiz, laik, demokratik ve sosyal hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'nin yaşatılması ile mümkün olacağı vurgulandı. Yönetmeliğin hazırlanmasında, gerek 3 Şubat 2015 tarihinde çıkarılan şekliyle gerekse de 23 Aralık 2016 tarihinde yapılan değişikliklerde Sağlık Bakanlığı'nın, mesleğin asıl sahiplerinin temsilcisi olan TDB'nin sesine kulak vermediği, Mesleğimizin uygulama alanları ile ilgili yapılan tüm düzenleme-

lerde TDB'nin baş aktörlerden biri olarak kabul edilmesi gerektiği belirtildi. Meslek örgütümüzün beklentisi Sağlık Bakanlığı'nın Kişisel sağlık verilerinin işlenmesi ve mahremiyetinin sağlanması konusunda hassasiyetimizi göz önünde bulundurması gerektiğinin de vurgulandığı sonuç bildirgesinde son olarak; "Atatürk İlke ve Devrimleri'ne, parlamenter sistemimize, kuvvetler ayrılığına, ulus devletimize her zaman sahip çıkacağımızı ve bu değerleri korumak için mücadele edeceğimizi belirtmek isteriz" şeklinde noktalandı.

Türk Dişhekimleri Birliği, 16. Olağan Genel Kurulu gerçekleştirildi

Türk Dişhekimleri Birliği 16.Olağan Genel Kurulu, 4-5-6 Kasım 2016 tarihlerinde Ankara Latanya Otel’de gerçekleştirildi.

Açılış konuşmasını yapan TDB Genel Sekreteri Ali Gürlek, konuşmasında 15. Dönem birlikte görev yaptığı tüm yönetim birimleri ile çalıştığı Oda Başkanı ve Yöneticilerine teşekkür etti. Atatürk ve şehitlerimiz adına saygı duruşu ve İstiklal Marşının okunmasıyla programa devam edildi. Verilen bir önerge ile Genel Kurulu yönetmek üzere; Divan Başkanlığına Prof. Dr. Murat Akkaya, Başkanvekilliğine Muharrem Armutlu, üyeliklere Ahmet Kanatlı ve Neslihan Sevim getirildiler. Divan seçiminin ardından söz verilen Türk Dişhekimleri Birliği Genel Başkanı Prof. Dr. Taner Yücel, yaptığı konuşmada; TDB 15. Dönem Merkez Yönetim Kurulu’nun yapmış olduğu faaliyetlere değindi. Konuşmanın ardından Divan Başkanı Prof. Dr. Murat Akkaya, Prof. Dr. Nermin Yamalık’a, 3224 sayılı Türk Dişhekimleri Birliği Kanununun 38. maddesi ve Türk Dişhekimleri Birliği Onur Üyeliği ve Onur Belgeleri Yönetmeliğine göre TDB Onur Üyeliği Payesi ve Onur Üyeliği Nişanı verilmesi yönündeki TDB ve Oda Başkanları önergesini oylamaya sundu. Kabul edilen önerge ile özgeçmiş okunan Prof. Dr. Nermin Yamalık’a TDB Onur Üyeliği Payesi ve Nişanı, Prof. Dr. Taner Yücel tarafından takdim edildi. Geçmiş dönem görev alan Oda Başkanlarına yaptıkları hizmetlerinden ötürü TDB adına verilen plaket töreninden sonra Genel Kurul gündemi ile toplantıya devam edildi.

Verilen aradan sonra Mayıs 2015-Kasım 2016 dönemi Merkez Yönetim Kurulu faaliyet raporu; TDB Genel Sekreteri Ali Gürlek, aynı döneme ilişkin Mali Rapor Genel Sayman Yeşim Saraç, Denetleme Kurulu Raporu ise Merkez Denetleme Kurulu Raportörü Ufuk Aralp tarafından Genel Kurula sunuldu. Raporlar hakkındaki görüşmelerin bitiminde oylanmış raporlar, oy birliği ile kabul edilerek kurullar akları. 16. Olağan Genel Kurulu çalışmaları, TDB organlarının seçimleriyle tamamlandı.

282 DELEGENİN 262’Sİ OY KULLANDI

Toplam 282 delegeden 262’sinin oy kullandığı seçimlere ilişkin birleştirilmiş sandık tutanakları ve bu

tutanaklara göre resmi olmayan 2016-2018 döneminde görev yapacak Merkez Yönetim Kurulu, Merkez Denetleme Kurulu ve Yüksek Disiplin Kurulu Üyelerinin isimleri belli oldu. Görev dağılımı, İlçe Seçim Kurulu’nun onayını takiben alınan mazbatalardan sonra ilan edildi.

GÖREV DAĞILIMI YAPILDI

Çankaya İlçe Seçim Kurulundan mazbatalarını alarak göreve başlayan Türk Dişhekimleri Birliği 16.Dönem Merkez Yönetim Kurulu Üyeleri, ilk toplantıda görev dağılımını aşağıdaki şekilde belirledi. Yapılan açıklamada; “TDB 16.Dönem Merkez Yönetim Kurulu olarak, tüm bileşenleri ile mesleğimizin sorunlarına hep birlikte çözüm arayacağımızı ve dayanışma içinde çalışmalarımızı sürdüreceğimizi kamuoyunun dikkatine sunarız” denildi.

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ 16. DÖNEM MERKEZ YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

Adı Soyadı	Görevi
Dr. A. R. İlker Cebeci	Genel Başkan
Hüseyin Tunç	Genel Başkanvekili
Neslihan Sevim	Genel Sekreter
Can San	Genel Sayman
Prof. Dr. Atilla Stephan Ataç	Üye
Murat Mustafa Çağlar	Üye
Mehmet Çalık	Üye
Hasan Ergin Kuyumcu	Üye
Mustafa Oral	Üye
Dr. Gülay Özdoğan	Üye
Buket Uğuz	Üye

Dişhekimliğinin Akademik Kuruluşu'nun 108. yılı törenlerle kutlandı

Türkiye'de bilimsel diş hekimliğinin kuruluşunun 108. yılı ve 22 Kasım'ı içine alan Ağız ve Diş Sağlığı Haftası İzmir Dişhekimleri Odası tarafından düzenlenen etkinliklerle kutlandı.

Gerçekleştirilen etkinliklerde ilk olarak 19 Kasım günü Cumhuriyet Meydanı'nda Atatürk Heykeli'ne çelenk bırakılması ile başladı. İzmir Diş Hekimleri Odası Yönetim Kurulu üyeleri Diş Hekimliği Fakülteleri dekan ve yöneticileri ile meslektaşlarımızın da katıldığı törende diş hekimliğinin dünü ve bugünü anlatıldı.

22 Kasım Ağız ve Diş Sağlığı haftasını, çürük yaygınlığı % 98' lere varan, yıllık diş macunu tüketimi kişi başına 110 gram olan, diş fırçasıyla halen hiç tanışmayan vatandaşlarımızın olduğu ülkemizde buruk bir şekilde kutladıklarını belirten İzmir Dişhekimleri Odası Başkanı Prof. Dr. Ali Rıza Alpöz; "Serbest çalışan diş hekiminin önüne meslek icrasını da her geçen gün yeni zorluklar çıkartılıyor. Sağlık çalışanlarının değersizleştirildiği, diş organının insan vücudundan soyutlanmış bir organ olarak algılandığı bir ortamda, diş hekimleri yıllardır ağız ve diş sağlığının vücudumuzun genel sağlığıyla direkt ilişkili olduğunu, toplumumuza anlatmaya çalışıyorlar. Türk Diş hekimleri Birliği ve odalarımız olarak bizler, halkımızı sahte diş

hekimlerinden korumaya ve ağız ve diş sağlığının önemini her ortamda vurgulamaya hiç bıkmadan devam edeceğiz. Ülkemiz ve mesleğimiz için azimle çalışmayı sürdüreceğiz" dedi.

Gururlandıran gece; 25, 40 ve 50 yılını dolduran diş hekimlerine plaket verildi.

Kutlamaların ikinci bölümü ise Tepekule Kongre Merkezi Anadolu Salonunda gerçekleşti. Düzenlenen törende meslekte 25, 40 ve 50 yılını dolduran diş hekimlerine plaket verildi. İzmir Diş hekimleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Ali Rıza Alpöz ve Yönetim Kurulu üyelerinin ev sahipliği yaptığı gece oldukça görkemli geçti. İzmir'de bulunan sivil toplum kuruluşları ve temsilcilerinin yanı sıra diş hekimliği fakülte temsilcilerinin de katıldığı gecede İzmir Diş Hekimleri Odası'na kayıtlı mesleklerinde 25, 40 ve 50. Yılıni dolduranlar plaketle ödüllendirildi. Özellikle 50 yılını dolduran hekimlerimizin anlattığı mesleki anılar duygu dolu anlar yaşattı. Gece düzenlenen kokteyle sona erdi.

23

İZMİR DİŞHEKİMLERİ ODASI

ULUSLARARASI BİLİMSEL KONGRE ve SERGİSİ

International Scientific Congress and Exhibition

18-20
KASIM 2023

İZMİR

TEPEKULE
İZMİR DİŞHEKİMLERİ ODASI

www.izdokongreleri.com

23. Kongre, meslektaşlarımızdan tam not aldı

İZDO 23. Uluslararası Bilimsel Kongre ve Sergisi 18-20 Kasım tarihlerinde İzmir'de Tepekule Kongre Merkezi'nde gerçekleşti.

Bilgileri tazelemek, becerileri geliştirmek, yeni tedavi yöntemleri ile tanışmak ve dental sektörün hizmetimize sunduğu yeni ürün ve teknolojilerle tanışmak amacıyla gerçekleştirilen İzmir Dişhekimleri Odası'nın 23. Uluslararası Bilimsel Kongre ve Sergisi 18-20 Kasım tarihlerinde Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi'nde düzenlendi. Alanında uzman yerli ve yabancı akademisyenlerin yer aldığı kongreye yoğun katılım gerçekleşti. Dişhekimliği fakülteleri son sınıf öğrencilerinin de katılma şansı buldu.

bu organizasyonumuzda, canlı anlatımlı sunumlar, kurslar, paneller, tartışma platformu ve çeşitli sosyal etkinlikler gerçekleştirildi. Kongrenin açılış konuşmasını yapan İzmir Diş he-

kimleri Odası Başkanı Prof. Dr. Ali Rıza Alpöz, bilimsel aktivitelerin önemine vurgu yaparak 13 yıldır düzenli olarak yapılan ve kalitesini her yıl bir üst seviyeye taşıyan İzmir Dişhekimleri Odası kongrelerinin 23.'süne ev sahipliği yapmaktan memnuniyet duyduklarını belirtti. Alpöz yaptığı konuşmada mesleğimizin zor bir dönemden geçtiğini belirterek bilimsel organizasyonların mesleki birlikteliğe destek verdiğini anlattı. Oda başkanımız son olarak yönetim kurulu adına emeği geçen herkese ve katılımcı sektör firmalara da desteklerinden dolayı teşekkür etti.

Üç ayrı salonda yapılan sunumlar ve paneller meslektaşlarımızın güncel uygulamalar konusunda bilgilenmesi açısından etkili oldu. Kongre bilimsel programı kapsamında, diş hekimliğinin çeşitli klinik alanları ve klinik temel bilim branşları ele alınarak bu alan ve branşlarda sunumlar yapıldı.

TEORİK VE UYGULAMALI TOPLAM 8 KURS

İZDO 23. Uluslararası Bilimsel Kongre ve Sergisi kapsamında diş hekimleri için teorik ve uygulamalı toplam 8 kurs düzenlendi. Katılımcılara kurs sonunda sertifika verildi, kurslar yoğun ilgi gördü. Mesleğimizde bir çok yeni tedavi yöntemlerinin teorik ve pratik olarak anlatıldığı kurslar başarıyla tamamlandı.

DENTAL FİRMALAR YENİ ÜRÜNLERİNİ SERGİLEDİ

Türkiye’de gerçekleşen ağız ve diş sağlığı endüstrisini bir araya getiren en önemli organizasyonlardan biri olan 23. kongrede sektörde lider firmalar yeni ürünleri sundular. Tepekule Kongre Merkezi’nde düzenlenen “23. İZDO BİLİMSEL KONGRE VE SERGİSİ”nde sektörde lider olan firmalar yeni ürünleri, en son teknoloji ve uygulamaları ile stand alanlarımızda kongre boyunca sergiledi. Kongre merkezinin her iki katında geniş bir alanda kurulan dental fuar alanını katılımcı olamayan meslektaşlarımız da ücretsiz gezme fırsatı yakaladı.

POSTERLER ÖDÜLENDİRİLDİ

Tepekule Kongre Merkezi’nin zemin katında sergilenen posterler kongre katılımcıları tarafından ilgiyle takip edildi. Akademisyenlerden oluşan jüri posterleri tek tek değerlendirdi. Poster ödülleri kongrenin ikinci akşamı La vie Nouvelle’de gerçekleştirilen gala gecesinde sahiplerini buldu. Poster **birincilik** ödülü; **Çiğdem ATALAYIN**’ın hazırladığı “*Farklı Asit Ve Adeziv Sistemlerin Streptococcus Mutans’a Karşı Antibakteriyel Etkinliği*”, **ikincilik** ödülü **Figen ÖNGÖZ DEDE**’nin hazırladığı “*Ligatürle İndüklenecek Periodontitis Oluşturulan Ratlarda Ellagik Asidin Dişeti Oksidatif Stres Üzerine Etkisi*”, **üçüncülük** ödülü ise **Demet ALTUNBAŞ**’ın hazırladığı “*Farklı Tork Ayarlarının Apikalden Taşan Debris Miktarına Etkileri*” isimli posterler oldu. **Arife KAPDAN**’ın hazırladığı “*Maksiller Anterior Bölgede Supernumere Diş Gözlenen Hastada Multidisipliner Tedavi Yaklaşımı: Bir Olgu Sunumu*” ise jüri tarafından **en iyi olgu sunumu** ödülüne layık görüldü.

2013 yılında İzmir - Bayraklı semtinde denize sıfır konumu ile yer alan, La vie Nouvelle bu yıl kongrenin gala gecesine ev sahipliği yaptı. Muhteşem İzmir ve Deniz manzarası eşliğinde kongre yorgunluğunu biraz olsun atan dişhekimleri eğlenceli bir akşam yaşadı. Gecede her biri konservatuar mezunu, yetenekli gençlerden oluşan müzisyenler ile Türkçe, İngilizce, İtalyanca, İspanyolca, Portekizce, Fransızca,

Almanca, Rusça ve Yunanca parçaları coşku içinde seyircisiyle birlikte seslendiren Allegra Orkestrası sahne aldı. Repertuarında, Pop, Disco, Jazz, Latin, Napoliten, Arya, Duet, Soul, Oldies, ve Türküler olan Orkestra Allegra gala gecesini şölen havasına dönüştürdü. Hakan Hekimoğlu ajans tarafından gerçekleştirilen ve Aytenler firmasının kreasyonlarının sergilendiği defile ise gala gecesine renk kattı.

Kongrede seramik sergisi ilgi gördü

Seramik ve çini sanatçısı Derya Şenel'in kongre boyunca fuaye katında açtığı "Miş gibi" adlı sergisi büyük ilgi gördü. Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Çinicilik ve Çini Onarımları Bölümü mezunu olan Şenel, Atilla Kılıç, Tüzüm Kızılcan, Füsün Çövenoğlu, Mehmet Gürsoy, Ahmet Taşhomcu, atölyelerinde çalışmalarında bulundu. İZDO 23. Uluslararası Bilimsel Kongre ve Sergisi sosyal programı kapsamında açılan sergide, Yurt içinde ve dışında çeşitli ödülleri ile workshop çalışmaları bulunan Derya Şenel'in yapıtlarını meslektaşlarımız beğeni ile izledi.

Mozaik sanatı

Dr. Dt. Oya Yılmaz Ertuğrul

Ortodonti Uzmanı

İzmir Diş Hekimleri Odası Yönetim Kurulu Üyesi

Yaşanılan mekanı güzelleştirme isteği insanlık tarihi boyunca daima var olmuş (Tülek, 1998: 44), yapıların süslenmesinde heykel, resim ve mozaik gibi bezeme elemanları tüm antik çağ boyunca değişik şekil ve tekniklerde kullanılmıştır. Değişik dönemlerde oluşan farklı zevk ve anlayışlar var olan sanat kavramını etkilemiş, gerçekleştirilen sanatsal faaliyetler dönemin moda olan zevkleriyle aynı doğrultuda gelişim göstermiştir.

Mozaik sanatı, güzel sanatların bir dalıdır. Küçük, birbirinden farklı, üç boyutlu parçaların bir yüzey üzerinde yan yana getirilmesi ile resim oluşturulur. Bu parçalar cam, renkli taş, kiremit, seramik, çeşitli kabuklar, metal, ahşap olabilir; ayrıca eski çağlardan beri sırf bu iş için hazırlanmış mozaik taşları da vardır.

Mozaik tarihi antik çağlara uzanır. İlk rastlananlar, Sümer kenti Uruk'ta tahminen MÖ 3. Binyıla ait, mozaik benzer duvar kaplamalarıdır. Koni şeklinde, kenarları kırmızı, siyah ve beyaz renkte terrakotaların yani çömlek parçalarının

duvar içine sokulmasıyla yapılmıştır. Bu kaplama malzemeleriyle zikzak hatlar ve yamuk gibi çeşitli geometrik şekiller oluşturulmuştur. Bu kaplamalar estetik görünümünün yanı sıra güneşte kurutulmuş tuğlaları yağmur ve rüzgârdan koruyordu. Ancak bu teknik zamanla kaybolmuş ve sonraki dönemlerde ki mozaik gelişimi ile ilgisi olmamıştır. Diğer antik mozaik örnekleri ise Mısır'dadır. Tapınakların ve mezarların farklı renklerde taş tabletlerle kaplandığı görülmektedir.

Antik Yunan dönemindeki eserler; şehir kaldırımlarında, meydanlarda, evlerin tabanlarında avlularda, sırlı seramikten ve daha renkli daha detaylı olarak yapılmıştır. Bu mozaiklerin parçaları birkaç milimetre kadar küçük olabilmektedir. İlk zamanlar, mozaik taşları yalnız renkli mermerden yapılırdı. Sonradan kiremit parçaları, renkli camlar da kullanılmıştır. Mozaik taşları iki ayrı kısımdan meydana gelirdi. Biri taşın gövdesi, öbürü de üstündeki sır, yani parlak ve zamana dayanmasını sağlayacak kısımdır. Buna rağmen, bazı mozaiklerin parlak sırları yüzyıllara dayanmamıştır. Eski mozaiklerin yıpranmasının ikinci sebebi de bunların yapıştırma yoluyla resme yerleştirilmiş olmasıdır. Yapıştırıcı madde bozulunca, o parçalar kopup dökülmüştür.

Roma devrinden bugüne kalan önemli mozaik resmi, Pompei'deki Fauna villasında bulunan 'İssus Savaşı' sahnesidir.

Gaziantep Arkeoloji Müzesinde bulunan ve Zeugma antik şehrindeki villalardan çıkarılan mozaikler de bu dönem eserlerinin en muhteşem örnekleri arasında yer almaktadır. Hatay'ın Antakya ilçesinde, Selçuk Efes Antik Kenti'nde de son derece başarılı, Roma

dönemine ait mozaikler bulunmaktadır. Mozaığe çok farklı zamanlarda ve çok farklı kültürlerde rastlanmasına rağmen, altın devrini 4.-14. yüzyıllarda Bizans'ta yaşadığı söylenebilir. Bu dönemde Bizans'ta başlıca resim sanatı mozaik olmuştur. Duvar ve tavan mozaikleri konusunda uzmanlaşan Bizanslılar parçacık olarak İtalya'da üretilen ve kalın, renkli camdan oluşan plakalar (smalti) kullanmışlardır. Bu dönemde, camlar, ışığı daha iyi yönlendirebilmek için farklı açılarda, ve sıvasız olarak yerleştirilmiştir. Bazı desenlerde, camların arkasına gümüş ya da altın yapraklar yapıştırılmıştır. Daha çok dini görüntüler betimleyen Roma mozaiklerinin aksine Bizanslılar aristokrasinin de mozaiklerini yapmışlardır.

İmparator Konstantius zamanında İstanbul'daki, Kudüs'teki kiliseler mozaiklerle süslenmiştir. İstanbul'daki Ayasofya, Kariye gibi, sonradan cami ve müze haline getirilen kiliselerde dünyanın en güzel duvar mozaikleri vardır. Figürlerin biçimlenişinde ve renklendirmede gerçekçi yaklaşım mozaik sanatı açısından önemli bir gelişme gösterir. Doğu Bizans imparatorluğuna başkent olan İstanbul'da mozaik okulları açılmış, mozaikçiler vergi vermemişlerdir. İstanbul dışında Yunanistan'da, Sicilya'da, İtalya'da, Mısır'da Tunus'ta Bordo Müzesi'nde mozaik sanatının en güzel örnekleri bulunur. İstanbul'un fethinden sonra bu kiliseler cami haline getirilince, Müslümanlıkta bir resme bakarak namaz kılmak günah sayıldığı için, bu sanat eserleri sökülüp atılmayıp, kalın bir sıvayla kapatılmıştı. Böylece, Bizans mozaiklerini günümüze kadar koruyan sıva tabakaları son yıllarda kaldırılmıştır.

Batı Anadolu kıyılarında yapılan arkeolojik kazılarda, eski Roma şehirlerindeki evlerin mozaik

taban döşemeleri gün ışığına çıkarılmaktadır. Birkaç metre toprak altında, olduğu gibi duran bu mozaik döşemelerin yerinde sergilenmesi veya müze ortamına taşınarak sergilenmesi oldukça meşakkatli çalışma ve ince restorasyon teknikleri gerektirmektedir.

İslam kültürünün mozaik sanatına katkısı, 8.yüzyılda batı Avrupa da İber yarımadasındaki Müslüman dünyasında geometrik ve matematiksel motiflerle ortaya çıkmıştır. Yer yer cam küpler ve taşlar kullanılmış olsa da, İslami eserlerde, genelde, desen için özellikle üretilmiş, daha sonra, kenarları elde zımparalanarak boşluksuz yan yana oturacak şekle sokulmuş çini plakalar kullanılmıştır. En güzel örnekleri İspanya'da Endülüs bölgesinde Elhamra sarayında ve Cordoba'daki Büyük Cami'de görülebilir.

Orta çağda Avrupa'da katedral, şapel, kilise gibi dini yerlerde mozaik süslemeler çok detaylı ve dinsel temalar içermektedir.

19.yüzyıla geldiğimizde Viktoryan tarzının dışında

sadece katedral gibi dinsel alanlar dışında evler ve halka ait binalarda da mozaik kullanılmıştır. Taban döşemelerinin yenilenmesinde yeni teknikler denenmiştir. Gotik mimarinin yeniden canlanmasıyla orta çağı yansıtan uygulamalar yapılmıştır. Diğer bir endüstriyel gelişme olan, Venedik'te cam sanatının gelişmesiyle Viktoryan tarz yine uygulanmıştır.

Art Nouveau sanat akımı da mozaik sanatını benimsemiş 20.yüzyılın ilk yirmi yılında Antoni Gaudi Barselona'da muhteşem eserler vermiştir. Bu mozaikler, farklı amaçlarla yapılmış seramik ürünlerin yeniden düzenlenmesiyle meydana geldikleri için kolaj tekniğinin ilk örneği olarak da gösterilebilir. Gaudi'nin uyguladığı seramik kaplama tekniğinin özgün adı 'trencadis' tir ve Katalanca bir sözcüktür. Kullanılmayacağı, bir işe yaramayacağı varsayılan seramik ve cam parçalarıyla bir binanın giydirilmesidir. Aralarında Chagall ve Picasso'nun bulunduğu birçok modern sanatçı da eserlerini mozaik şeklinde ortaya koymuş, mozaik eserlerin konularına zenginlik katmışlardır. Seramik, porselen ve kırık pek çok objeyle parklar-binalar kaplamış ve anıları olan objeleri bu şekilde hem muhafaza etmiş hem de sergilemiştir. Yine Fransa da çeşitli kırık çömlek seramik kiremit parçaları mozaik sanatı için kullanılmış 'pique assiette' tekniği bugün bile uygulanmaktadır.

21.yüzyılın başlarında birçok ülkede bir çok sanatçı mozaik sanatına büyük katkı yapmış ve çeşitli sanat birlikleri ve derneklerin çatısı altında gelişmeye devam etmektedirler.

Kendi kişisel mozaik hikayem; tarihe ve sanata ilgim nedeniyle yurt içinde ve yurt dışındaki müze gezilerinde başladı. Mozaik eserlerini gördükten sonra araştırma sonucu onbeş yıl önce ilk temel mozaik tekniklerini öğrendiğim çalışmalarımı sürdürmekteyim. Modern çalışmaların yanı sıra antik mozaik ile de ilgileniyorum. Biz dış hekimlerinin pek çok materyal ve el aletlerini kullanabilme becerisi sayesinde sadece tek boyutlu değil üç boyutlu heykel benzeri çalışmalar da yapıyorum.

Bu sanatı meslektaşlarımıza da sevdirmek ve ilgilerini çekmek amacıyla; 18-20 Kasım 2016 da Tepekule'de gerçekleştirdiğimiz "23. İzmir Dışhekimleri Odası Uluslararası Bilimsel Kongre ve Sergisi" sırasında atölye çalışması yaptık. Kongremizin afiş ve duyurularında kullanılan görseli bir pano üzerinde mozaik ile çalıştık. Bu çalışmada; başta Odamız başkanı Sayın Prof. Dr. Rıza Alpöz, Ege Üniversitesi Dışhekimliği Fakültesi Dekanı Sayın Prof.Dr.Beyser Pişkin, Katip Çelebi Üniversitesi Dışhekimliği Fakültesi Dekanı Sayın Prof. Dr. İrfan Karadede olmak üzere meslektaşlarımız, konuşmacı konuklarımız, İZDO yönetim kurulu üyesi arkadaşlarımız, oda çalışanlarımız, Dental sektörün temsilcisi katılımcı firmalar ve çalışanları hep beraber elele bu mozaik'i oluşturduk. Odamızı ziyarete gelenler birlikte yaptığımız bu panomuzu görebilirler. Bu atölye çalışmasını tasarımımdan başlayarak daha önce mozaik yapmamış arkadaşlarımıza öğreten, 3 gün boyunca aramızda bulunan Mozaik sanatçısı ve Afrodisias Mozaik Atölyesi sahibi Sayın Gülistan Genç ve Mozaik sanatçısı Sayın Sevgi Çelik Tümer'e sabırları, emekleri ve ayrıca sergiledikleri mozaik eserleri için teşekkür ederim.

Sevgiyle ve sanatla kalın.

Adeziv Dişhekimliği Derneği Başkanlığını üstlenen **Prof. Dr. Gürcan Eskitaşçioğlu;**

Dişhekimliğinde devrim niteliğinde yenilikler yaşanıyor

Adeziv Dişhekimliği Derneği (ADD) İzmir’de kuruldu. Alanında uzman bir çok akademisyenin yer aldığı derneğin birçok projesi var. En önemlisi ise iptal edilen Dünya IAD kongresini yeniden ülkemizde gerçekleştirmek. Nisan ayında İzmir Dişhekimleri Odası desteğiyle gerçekleştirilecek etkinlikte ise alanında uzman birçok akademisyen İzmir’de Hilton Oteli’nde bir araya gelecek.

Adeziv Dişhekimliği Derneği Başkanlığını üstlenen Prof. Dr. Gürcan Eskitaşçioğlu; Adeziv Dişhekimliği ile başta Japonya olmak üzere her ülkede dernekler ve ülke grupları kurulmaya başlandığını, Türkiye’de böyle bir derneğin yıllar önce kurulması gerektiğini belirterek dernek kuruluşu, amacı ve önümüzdeki aylarda gerçekleştirilecek projeleri Dişhekimi Dergisi’ne anlattı.

Adeziv Dişhekimliği Derneği (ADD) kuruluş aşaması ve amacı ile ilgili bilgiler verebilir misiniz?

Diş hekimliğinde devrim niteliğinde yenilikler yaşanıyor. Gerek adeziv materyaller gerekse dijital teknolojideki gelişmeler, restorasyonlarda konservatif yaklaşımları ve multidisipliner yaklaşımın kazanımlarını ön plana çıkarıyor. Hastalar artık dişlerinin çekilmesini ya da kesilmesini istemiyor. Tabi bu her vaka için maalesef hala mümkün olmasa da büyük oranlarda hızla yayılan adeziv materyaller ve dijital teknolojilerle dişler çekilmeksizin, preparasyon yapılmadan veya minimum invaziv yaklaşımlarla hastalarımızın istediklerinin çoğunu istemediklerinin azını vermemizi mümkün kılıyor. Adeziv Dişhekimliği işte bu ihtiyacın tam ifadesidir.

Gittikçe yaygın kullanım alanı bulan Adeziv Dişhekimliği hem hekimler hem de hastalar tarafından saygı duyulmaya başlandıktan sonra başta Japonya olmak üzere her ülkede dernekler ve ülke grupları kurulmaya başladı. Türkiye’de böyle bir dernek aslında yıllar önce kurulması gerekiyordu, üniversitelerde çok yaygın kabul edilmekle birlikte adeziv dişhekimliği fikrinin serbest meslek icra eden meslektaşlarımız tarafından da kabul edilmesi biraz daha süre aldı.

Derneğimizin amacı, teknolojiyi kullanarak diş dokusunu korumaya hevesli hekimlerin bir çatı altında toplanacağı, bu konudaki gelişmeler ve yeni teknik ve materyalleri öğrenebileceği, sorular sorabileceği, vakaları tartışabileceği bir ortam oluşturmak, paneler, konferanslar, sempozyum ve kongreler düzenlemek, ilerde bir bilimsel dergi yayımlamaktır.

ADD İzmir’de kuruldu İzmir, Ankara, İstanbul, Konya başta olmak üzere Türkiye nin her köşesinden üyelerimiz hızla çoğalmaktadır. ADD, endodonti, restoratif diş tedavisi, pedodonti, prostodonti, periodontoloji ve ortodonti alanlarında multidisipliner

yaklaşımli bir dernektir.

Adeziv diş hekimliğinin kısaca tarihçesinden bahsedebilir misiniz?

Tam tarihi aslında 1955 yılında Buconore ile başlar. Buonocore diş minesini asitleyerek oluşturduğu retansiyon alanlarını kullanarak dişe fazla madde kaybı yapılmaksızın dolguların tutturabileceği fikrinin önünü açmıştır. Bu inanılmaz fikir aslında bugün pek çok restoratif materyallerin içerisine fosforik asit konmasının sebebidir. İkinci büyük adım ise bir Japon Bilim Adamı olan Fusayama'nın dentini asitlemesidir. Sonrasında bir kimyager olan Nakabayashi hibrid tabakasını tanıtmıştır ve dentin bağlayıcı olarak kullanılan günümüzde sistemlerin temeli olan çeşitli monomerleri üretmiştir. Bugün diş dokusunu sadece asitleyip bir adeziv uygulayarak dolguları tutturmak aslında bu üç bilim adamının ilk adımları ile mümkün olmuştur.

Dünya'da bu tarih böyle sürüp giderken ülkemizde ilk adımları atan hocalarımız bizi Dünya'ya taşımıştır. Adeziv Dişhekimliği'nin temelini öğreten, yurt içi yurt dışı kongrelerde bütün kalbiyle diş dokusunu korumayı savunan Türkiye'deki hocalarımızın katkılarının önemine değinmeden geçmek Türkiye'de Bugünkü Adeziv Dişhekimliği'ne inanılmaz haksızlık olur. Say-

gideğer hocamız Prof. Dr. Fatma Koray'ın katkıları ve motivasyonları ile bayrağı kaldırmış ve devamında ismini saymakla bitiremeyeceğimiz diğer hocalarımız elden ele ilemiştir. Buradan tek tek belirlemediğim için özür diliyorum.

Dernek çatısı altında toplanmanın gerekliliği nasıl ortaya çıktı?

Dünyada IAD adı altında iki yılda bir uluslararası büyük bir kongre düzenleniyor. Japonya merkezli IAD kongreleri; Japonya, Amerika, Çin, Kore, Tayland gibi teknoloji devi ülkelerde yapıldı. 2015'te Prof. Dr. Sema Belli'nin büyük çabaları ile bu kongrenin 2017 yılı organizasyonu Prof. Dr. Sema Belli başkanlığında Türkiye'ye verildi. İşte bu dünya kongresinin alt yapısını oluşturmak ve ülkemizde adeziv camiasını güçlendirmek adına bu dernek çatısı altında toplandık. 2017-IAD İstanbul Türkiye kongre organizasyon alt yapısı tamamlanmışken ülkemizde yaşanan olumsuzluklar nedeniyle kongre iptal edildi. Ancak derneğimiz kuruldu ve 2016 Aralıkta İstanbul'da başarılı bir multidisipliner adeziv sempozyumu gerçekleştirdi.

Derneğin ileriye dönük hangi projeleri olacak?

Şu anda 22 Nisan 2017'de İzmir Dişhekimleri Odası (İZDO) desteği ile İzmir Hilton Oteli'nde, Kuraray & Gülsa sponsorluğunda bir sempozyum var. Yine

2017 içinde Ankara'da bir sempozyum planı var. İyi bir web sitesi hazırlıyoruz, herkesin vakalarını tartışabileceği bir online erişim yolu olacak. Tabii ki en son olarak 2017'de yapılması düşünülen ancak olumsuzluklar nedeniyle iptal edilen Dünya IAD kongresini iletir ki yıllarda yeniden ülkemizde gerçekleştirmek.

Meslektaşlarımıza yönelik eğitim çalışmaları olacak mı?

Tabii ki ilgili sponsor firmalar ve TDB destekli küçük veya büyük gruplar halinde farklı şehirlerde sempozyumlar, paneller, kurslar, vaka tartışma toplantıları olmasını planlıyoruz. Bizim en büyük hedefimiz koruyucu diş hekimliği tekniklerini öncelikle serbest

diş hekimleri arasında daha da artırmak (daha da diyorum zaten bunu çok bilinçli, yapan çok sayıda diş hekimisi var).

Nisan ayında gerçekleştirilecek organizasyon ile ilgili bilgiler verebilir misiniz?

22 nisan 2017'de İZDO desteği ile İzmir Hilton Otelinde, Kuraray & Gülsa sponsorluğunda, Prof. Dr. Esra Can, Prof. Dr. Ece Eden, Prof. Dr. B.Hakan Şen, Prof. Dr. Sema Belli ve benimde konuşmacı olarak yer alacağım bir organizasyon olacak. Önemli bir akademik etkinlik olacak değerli akademisyen arkadaşlarımızla birlikte İzmirli meslektaşlarımızla bir arada olmayı ümit ediyorum.

Prof. Dr. ESRA CAN
ENDODONTİK TEDAVİ ÇÖZÜMLERİ
POST-CURE DİJİTAL İZLEME TEKNOLOJİLERİ
DİJİTAL TEDAVİ KONSEPTİ

Prof. Dr. Ece EDEN
MİKROPENETRASYONLU DİJİTAL HASTA

Prof. Dr. Sema BELLİ
POST-CURE RESTORASYONLAR
ÜZERİNE BİR GÜNCELLEME

Prof. Dr. B. Hakan ŞEN
KANAL ALETLERİNİ NE TARAFYA,
NASIL DONDÜRELİM?

Prof. Dr. Gürcan ESKİTAŞCIOĞLU
ADEZİV DİŞHEKİMLİĞİNDE DİJİTAL ÖLÇÜ,
TASARIM VE ÜRETİM (CAI & CAD/CAM)

GÜLSA Günleri 2. İnnovasyon

22 NİSAN 2017 • HİLTON OTEL-İZMİR

İZMİR DİŞHEKİMLERİ ODASI

odaların dışhekimliği derneği

başarıyoruz, hedefimiz.

Türkiye'nin eğitim alanında en köklü sivil toplum kuruluşu olarak temel eğitimsel sorunlara çözüm bulmak için çalışmalarını sürdüren

Türk Eğitim Derneği

Türk Eğitim Derneği, okul öncesinden yüksek öğretime kadar tüm boyutlarda yaptığı eğitim çalışmalarını ülke çapında ve uluslararası düzeyde sürdüren seçkin bir kuruluş. Uygarlık değerlerini koruma ve geliştirme çabasında etkin rol oynamayı hedefleyen çağdaş ve ilerici bir vizyona sahip olan Türk Eğitim Derneği Ege Bölge Temsilcisi Mutlu Karavelioğlu ile derneğin misyonu, vizyonu ve gelecekte yapılacak çalışmalarını konuştuk.

Türk Eğitim Derneği'nden (TED) ve kuruluş amacından biraz bahseder misiniz?

Türk Eğitim Derneği, bir Cumhuriyet projesidir. Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün, 1 Kasım 1925'de TBMM'nin açılışında yaptığı konuşmada, eğitimde hedeflenen seviyeye ulaşmak için özel girişimin çalışmalarına ihtiyaç olduğunu dile getirmiş ve topluma çağrıda bulunmuştur. Bu tarihi çağrı üzerine Cumhuriyeti kuran kadrolar harekete geçerek 31 Ocak 1928 yılında Türk Maarif Cemiyetini kurmuşlardır. Türk Maarif Cemiyetinin 89 yıl önceki ilk tüzüğünde şöyle sıralanmıştır: Ülke içinde ve dışındaki eğitim merkezlerinde Türk öğrencilere özel yurtlar kurmak ve yönetmek, Türk çocuklarını yabancı okullara başvurma mecburiyetinden kurtaracak okullar kurmak ve Derneğin amaçları doğrultusunda yayınlar yapmak, Maddi olanağı olmayan zeki ve çalışkan öğrencilere öğrenimlerini tamamlamaları için koşullar dâhilinde destek olmak.

Bu amaçlar doğrultusunda faaliyete geçen Dernek, 12 Aralık 1939 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı ile Kamuya Yararlı Dernek statüsü edinmiştir. İlk adı "Türk Maarif Cemiyeti" olan Derneğimiz, 1946 yılından itibaren, "Türk Eğitim Derneği" adı altında çalışmalarını sürdürmektedir.

Mutlu Karavelioğlu

Misyon ve çalışmalar hakkında kısa bilgi verebilir misiniz?

TED, Türkiye'nin eğitim alanında en köklü sivil toplum kuruluşu olarak temel eğitimsel sorunlara çözüm bulmak için çalışmaktadır. TED, yaptığı araştırma ve kamuoyuna açıkladığı raporlarla, Türk eğitim sisteminin temel sorunlarına yönelik çözüm önerilerini düzenli aralıklarla paylaşmaktadır. Bu çalışmalardan en önemlisi, çok sayıda akademisyen ve eğitimcinin görüşleri alınarak ülkemiz eğitim sisteminin iyiye ve doğruya dönüşmesi amacıyla Ulusal Eğitim Programı'nı kamuoyunun dikkatine sunulması olmuştur. Bilimin rehberliğinde, insan ve çocuğun yararını gözetken, sistematik, şeffaf, hesap verebilir, kalite yönelimli, sürdürülebilir, her bakana göre değişmeyecek bir yol haritası önerilmiştir. Bugün Türkiye genelinde 38 TED Okulu faaliyetini sürdürmektedir. TED, okullarının bulunduğu her ilde, eğitim seviyesini yükseltmek için çalışmalar yapmaktadır. Her yıl dernek bünyesi dışındaki resmi okullarda çalışan öğretmenlerin gelişimlerini

desteklemek amacıyla eğitim sağlayan TED 2023'e kadar 100 bin öğretmenin hizmet içi eğitimini vermeyi hedeflemektedir. Türk Eğitim Derneği'nin Temel misyonlarından biri "maddi imkânları yeterli olmayan, başarılı çocuklara ülke genelinde burslar vererek, onlara eğitimlerine devam etme olanağı tanımak" tır. TED'in kuruluşundan itibaren şimdiye kadar 50 bine yakın öğrenciye burs verilmiştir. Şu anda burstan 1.500'e yakın öğrenci yararlanıyor. Bunların 186'sını Soma maden kazasında babalarını kaybeden çocuklar oluştururken, 300 civarında öğrenci üniversite eğitimine tam eğitim bursuyla devam ediyor.

TED Tam Eğitim Bursu, ortaokul ve lise düzeyinden itibaren üniversite eğitiminin sonuna kadar devam ediyor. Öğrencilerin sadece okul ücretleri değil cep harçlığı, servis, yemek, kitap-kırtasiye, kıyafet, yatılı ise pansiyon giderleri olmak üzere tüm eğitim masrafları karşılanıyor. Üniversite öğrencilerinin staj ve kariyer takiplerinin yapıldığı sistemde, mezun öğrencilerin işe yerleşme süreçleri de destekleniyor ve izleniyor. Tam Eğitim Bursu almaya hak kazanan öğrenciler, varsa bölgelerindeki TED Okulları'nda gündüzlü, yoksa pansiyonlu okullarda (Karabük ve Polatlı) yatılı okutuluyor.

TED Çalışma faaliyetlerine kimler öncülük ediyor?

TED, kamu yararına çalışan bir dernek statüsünde faaliyetini gösteriyor ve 11 kişilik Yönetim Kurulu tarafından yönetiliyor. TED'in Genel Başkanlığı Selçuk Pehlivanoğlu yürütüyor. TED, okulları, bağlı kuruluşları, üniversitesi, spor kulübü, senfoni orkestrası, mezun dernekleri ile oldukça büyük bir yapı. Okullarında 30 bine yakın öğrenci eğitim görüyor. Bunun yanı sıra Türkiye'nin bugün bürokrasiden ekonomi yönetimine, siyasetten sanat-spor dünyasına, diplomasiden iş dünyasına kadar birçok alanında önemli yönetim kademelerinde

TED mezunları görev yapıyor. TED, tüm çalışmalarını binlerce mezunundan da güç alarak sürdürüyor.

Dernekte İzmir'de çalışmalar ne aşamada?

Urta'da bulunan TED İzmir Koleji ve Aliağa'da bulunan TED Aliağa Koleji'nin yanı sıra İzmir, Türk Eğitim Derneği'nin çalışmalarında çok önem verdiği bir şehir. Bu nedenle yakın zamanda TED İzmir Temsilciliği faaliyete geçirildi. Böylece sivil toplum çalışmalarının daha etkin sürdürülebilmesi, TED'in tüm iç ve dış paydaşlarıyla sağlıklı ve sürekli bir iletişim kanalının kurulması hedeflendi. TED'in geleneksel olarak her yıl düzenlediği burslu öğrenciler kampı da bu yıl İzmir Çeşme'de düzenleniyor.

Önümüzdeki zamanlarda hangi projeler var?

TED'in şu anda devam eden sosyal sorumluluk projelerinden bazıları şunlar: Genç İnovatif Girişimcilik Projesi, Access Eğitici Eğitimi, Access, TYLE ve Access Mezunları Kampı, Access İngilizce Burs Programı, Geleceğin Sınıfı Projesi, Türk Gençliği İngilizce Öğreniyor (TYLE) Projesi, Eğitim Kalitesinin Geliştirilmesi – Başarı Her Yerde Projesi. Örneğin Başarı Her Yerde Projesi ile, şu anda Ankara'da ve Adana'da bulunan sosyo-ekonomik açıdan dezavantajlı 8 devlet okulunda il milli eğitim müdürlükleri işbirliği ile çok önemli çalışmalar yürütülüyor. Buradaki öğrencilerin hem akademik anlamda hem de sosyal ve kültürel anlamda gelişimlerinde önemli mesafeler kat edildi. Tüm bunların yanı sıra TED'in bir gelecek projesi olarak adlandırdığı "10 Bin Genç Meşale, Daha Aydınlatık Türkiye" projesi ile maddi imkanı olmayan ancak başarı öğrencilere yönelik desteği sürüyor. Geçen yıl Türkiye genelinde 55 bin öğrencinin katıldığı TED Tam Eğitim Bursu sınavı ile seçilen öğrencilerin, yükseköğrenimlerinin sonuna kadar tüm eğitim masrafları dernek tarafından karşılanıyor. Bu yıl 25 Şubat 2017 tarihinde yapılacak sınav ile burs sistemine yeni öğrenciler dahil olacak.

Hayatın vazgeçilmezi Yoğurt

Yoğurt, simbiyoz olarak yaşayan süt asidi bakterileri ile aşılınmış süttten meydana getirilen ekşi bir süt ürünüdür. Yoğurt yoğunca ve beyaz renkli bir maddedir. Gıda maddeleri tüzüğünde yoğurt şöyle tanımlanmaktadır: **“Yoğurt, en az 90°C’de ısıtılıp mayalanma derecesine kadar soğutulmuş süttün, yoğurt mayası katılarak laktik asit mayalanmasına tabii tutulmasıyla elde edilen özel kıvamdaki süt ürünüdür.”**

> TARİHÇESİ

Yoğurdun ilk defa nasıl yapıldığına dair yeterli miktarda bilgi mevcut olmamakla birlikte Kaşgârlı Mahmut tarafından 10. yüzyılda yazılan Divanı Lügati-t Türk ve Balas Gumlu Yusuf Has Hacip tarafından yazılan Kutadgu Bilig adlı eserlerinde yoğurt sözcüğüne rastlanmaktadır. Yoğurdun Avrupa’da yayılışıyla ilgili ilk bilgiye Fransız tıp tarihinde rastlanmaktadır.

16. yüzyılda Fransa krallarından 1. Fransuva ateşli ishal hastalığına yakalanmıştır. Hiçbir doktorun tedavisi edemediği kralı Osmanlı İmparatorluğu’ndan gelen bir doktor yoğurt ile tedavi etmeyi başarmıştır. Bu hadise neticesinde yoğurt daha geniş bir coğrafyada tanınmış, yeni dünyada yoğurt üretimine başlanmıştır. Günümüzde birçok millet yoğurdun ilk kez kendileri tarafından üretildiğini ileri sürmekte,

bu besini sahiplenmektedir. Başlangıçta yoğurdun hangi millet ya da kavim tarafından bulunduğu dair somut bir bilgi olmamakla birlikte, yoğurt öz Türkçe bir kelimedir. Bu nedenle Orta Asya Türkleri tarafından bulunduğu kabul edilmektedir.

Tarih boyunca çeşitli dillerden yoğurt isimleri: Mast Yoghurt Süttül Koyu Yæoete Yorchiskie Yogirt Yoğurtı Aase PasoMilkea

> BESİN DEĞERİ

İnsan diyetinde önemli bir yeri tutan yoğurdun kimyasal bileşimi üretimde kullanılan çiğ sütün bileşimine ve laktik asit fermantasyonu sırasında süt bileşenlerinde meydana gelen gelişmelere bağlıdır. Yoğurt yapımı sırasında sütün bileşimini etkileyen faktörler yağ ve kuru madde standardizasyonları ile ısıl işlemdir.

Kuru madde standardizasyonundan dolayı süt bileşenlerinin miktarı arttığından yoğurdun beslenme açısından önemi bir kat daha artmaktadır. Uygulanan ısıl işlem sonunda bazı vitaminlerin (C, B1, B6, B12 ve folik asit) miktarı azalmaktadır.

Laktik asit fermantasyonu esnasında süt bileşenlerinde görülen kimyasal değişimler şöyle sıralanabilir laktöz içeriği azalmakta , oldukça fazla laktik asit oluşmakta, serbest peptit, amino asit ve yağ asitleri miktarı artmakta, bazı vitaminlerde azalır ve artışlar

meydana gelmektedir. Yoğurdun kalori değeri, laktözün laktik aside dönüşmesine bağlı olarak %3-4 oranında azalmaktadır. Ancak laktoz intoleransı olan insanlar tarafından rahatlıkla tüketilebilen bir ürün niteliğini kazanmaktadır.

1. Besin değeri süte göre daha yüksektir.
2. Önemli bir protein, yağ, vitamin, ve mineral madde kaynağıdır.
3. Fermantasyon sırasında laktözün bir kısmı hidrolize olduğu için sütü sindirmekte güçlük çekenler tarafından (laktoz intoleransı) daha rahat tüketil-

mektedir.

4. Sindirimi daha kolay olduğu gibi sindirim sistemini düzenleyici etkiye de sahiptir.

5. Yoğurt bakterileri antigonestik etkilerinden dolayı intestinal patojen ve saprofit organizmaların gelişimini inhibe etmektedir. Kolesterolü düşürücü etkiye sahip olduğu belirtilmektedir.

> YOĞURT SUYUNUN FAYDALARI NELERDİR?

Yoğurt suyu vücudun sert dokuları olan kemik, diş ve saç sağlığı için çok önemli bir besindir. Her gün ve her saat gönül rahatlığı ile içilebilir. İleride her insanın başına gelebilecek olan kemik erimesi gibi kemik ve eklem hastalıklarını önlemeye de yardımcıdır. Ayrıca

yoğurta sarı-yeşil renklerini veren de B2 vitamini. Beyin sağlığı için çok önemli olan B2 vitaminini yoğurdun suyunu dökerek alamamış oluyoruz.

Yoğurdun suyunun faydaları konusunda önemli bir madde ise böbrek temizleyici olmasıdır. Küçük böbrek taşlarını ve böbrek kumlarını yok etmesi yoğurt suyunun faydalarından birisidir. Yoğurt suyunun sağlığa faydası kadar güzelliğe de faydası vardır. Cilt lekeleri ve kırışıklıklara iyi geldiği tecrübelerle açıklanmaktadır.

Diyetisyenlerin, zayıflamak için gelen hastalarına verdiği beslenme programlarında yoğurt hep vardır. Bunun sebebi de yoğurt ile zayıflamanın mümkün olmasıdır. Yoğurt ve yoğurt suyu kilo vermenize yardımcıdır.

> YOĞURDUN FAYDALARI NELERDİR?

Kilo vermeye yardımcı : Diyetisyenlerin ve zayıflama uzmanlarının diyetlerinden asla çıkarmadığı tek besin yoğurttur. Yoğurt ve yoğurt suyu zayıflamaya yardımcıdır.

İyi bakteri:

Yoğurtta bulunan iyi huylu bakteriler insan vücudundaki sindirim sistemi için inanılmaz nimettir. Bu bakteriler sayesinde sindirim sistemimiz daha sağlıklı çalışmaktadır.

Vitamin ve mineral deposudur: Yoğurtta başlıca potasyum, fosfor, riboflavin, iyot, çinko mineralleri ve B5 vitamini bulunmaktadır. Aynı zamanda doğal ev yoğurdu kırmızı kan hücrelerini koruyan B12 vitamini de içinde bulundurur.

Enerji Sağlar: Egzersiz, iş hayatı, okul günleri gibi fazla enerji kaybettiğiniz zamanlarda en doğal ilacınız yoğurt olmalıdır. Yorgunlukla hırpalanan kasların iyileşmesi için gerekli olan aminoasiti yoğurttan fazlası ile alabilirsiniz.

Kan basıncı: Yüksek tansiyon hastalarının sofralarından eksik etmemeleri gereken en önemli gıda yoğurttur. Aynı zamanda böbrek hastalıklarına da iyi geldiği bilinmektedir.

Menopoz: Kadınlarda menopoz ile ve sonrasında kemik kayıpları yaşanmaktadır. Bu kemik kayıplarını minimum düzeye indirmek için bol bol yoğurt tüketilmelidir.

> EVDE YOĞURT NASIL YAPILIR ?

Doğal yoğurtların zararları artık herkesin malumu. Bu yüzden yoğurdumuzu evde yapmamız daha sağlıklı olacaktır. Malzeme olarak iki kilogram açık süt (market sütü değil) ve iki yemek kaşığı doğal yoğurt. İlk olarak sütü süzüp kaynatırız. Altını kattıktan sonra yoğurt yapacağımız kaba aktarırız. Bir kaseye mayalıklı yoğurt alınır ve bir çatal ile iyice çırpılır. Önemli nokta sütün sıcaklığı ile mayanın eklenme zamanıdır. Süt çok sıcakken mayayı eklerseniz yoğurt çok sulu olur. Şayet soğumaya başlamış ise de yoğurt tutmaz. Bu nedenle ılık ile sıcak arasında iken maya ilave edilmelidir. Termometre ile ölçme imkanınız varsa 43-45 derece civarında maya eklenebilir. İlk bir kaç sefer doğru zamanı bulamayabilirsiniz ama zamanla tecrübe kazanarak bu sorunu halledebilirsiniz. Bu mayalama işlemi yapıldıktan sonra yoğurt hiç yerinden oynatılmamalıdır. Yoğurt kabı örtü, bez gibi nesnelere güzelce sarılır sarmalanır. Ortalama 3 saat sonra yoğurtlar buzdolabına kaldırılır ve bir gece dolapta bekletilir. İyice soğumayan yoğurt kullanılamaz.

Dişhekimi
Serdar SIRALAR
siralalar@gmail.com

Hastanın gözünden

“Allah’ım şu ağrı geçsin başka bir şey istemiyorum. İnsanlar ne güzel işlerinin başına gidiyorlar, bense böyle sabah sabah dişçiye koşturuyorum. İnanmıyorum ya! Avuçla hap yuttum, lanet olası diş bir dakika uyutmadı. Ağrı bir taraftan, uykusuzluk, mide bulantısı, bir de üstüne dişçi korkusu... Offf iyice daraldım. Bir daha işe giderken hiç söylenmeyeceğim, şefin kapislerine bile aldırılmayacağım, hiçbir şeyden şikayet etmeyeceğim, Allah’ım yeter ki bitsin bu ıstırap”.

- Gelmedik mi daha?

- Valla, söylediğin yer çok yakında ama bu saatte trafik malum. İşin acil galiba.

- Hı hı!

“Hiç muhabbet açmaya çalışma şoför efendi, havamda değilim. Zaten canım burnumda, bir de sekreter hanımla didiştik sabah sabah telefonda. Efendim durumum acil miymiş, çok ağrım var mıymiş, randevuların hepsi doluymuş da eğer ağrı yoksa başka güne vereymiş. Ölüyorum dedim, ölüyorum ağrıdan. Hanımeffendi Hipokrat’ın manevi evladı pozlarında, ‘O zaman başka, ağrı varsa hemen gelebilirsiniz’ diyor alay eder gibi. Yahu ağrım olmasa hangi kuvvet beni dişçiye götürebilir. Keyfimden sanki. Çok mu ikinci konuştum kızla, doktora şikayet ederse adam canımı acıtır mı acaba? Yok canım, bunlar yemin ediyorlar acıtmamak için. Hem Mahmut abi, eli çok hafittir, hiç korkma dedi. Adı neydi bu dişçinin, nerde şu kağıt? Hah, diş hekimi Deniz Sırayakor. Ne biçim soyadı bu, dişleri mi sıraya koyuyor bu adam? Offfff, diş deyince gene azdı meret, çenem sökülüyor sanki. Ne yapacak acaba? Dolgu mu yoksa çekecek mi? Sınırını falan alacağım derse valla yaptırmam. Böyle ince ince teller sokuyorlarmış dişin içine, beynine çivi çakıyorlarmış gibi oluyormuş. Allah’ım ne günah işledim ben? Kendi ayağımla dişçiye gidiyorum.”

- Geldik, işte, söylediğin bina şu.

- Hı, ha peki, al, tamam tamam üstü kalsın.

“Bir de bozuk para aranır gibi yapmaz mı, acelem olduğunu bildiği için sallanıyor. Tövbe tövbe, üç kuruş için. Yaa bir de

para mevzuu var tabii. Kaç para ister ki şimdi bu adam? Yanımda ne kadar para var bakmadan çıktım. Ağrıdan, uykusuzluktan akıl mı kaldı. Kredi kartı geçiyor dur inşallah. Kesin lanetlendim ben, şu işe bak. Dişim kudurmuş gibi ağrısın, ilaç içmekten midem ağzıma gelsin, uykusuzluktan gözlerim kan çanağına dönsün, o korkunç koltuğa oturup iğrenç sesler çıkaran aletle işkence göreyim, bir de üstüne avuç dolusu para vermek zorunda kalayım. Yok, kesin birinin ahını aldım. Yıllarca babaannemin takma dişleriyle alay etmişim, belamı buldum işte. Nerde bu dişçinin yeri? Mahmut abi mobilyacının üstü demişti. İşte, ayyy ne kadar kasvetli tabela bu böyle, siyah beyaz, renksiz ruhsuz, dişçi korkusunun üstüne tuz biber. İnsan şöyle mavili pembeli rahatlatıcı bir tabela yaptırır. Kenarına bembeyaz dişleri, biçimli dudaklarıyla gülümseyen bir ağız resmi koyar. Üffffff, bu ağrı yüzünden her şey batıyor, çatacak yer arıyorum valla. Kapıya geldik işte, bas şu lanet zile de, ne olacaksa olsun.”

- Merhaba, Birsen hanım değil mi? Ağrınız vardı. Sizi salona alayım. Hemen alacağınız merak etmeyin.

- Hı hıı, tamam.

“Kolaysa sen bekle küçük hanım. Sen nereden bileceksin diş ağrısını. Beyefendi sabah kahvesini falan içiyordur herhalde. Ben burada ıstırap çekeyim, o keyif yap-sın. Biraz daha bekletirlerse çingar çıkarırım valla. En yakındaki başka bir dişçiye giderim. Başka dişçi mi yok. Sabahın köründe Mahmut abiyi de uykusundan uyandırdım ama ondan daha fazla güvendiğim kimse yok. O saate kadar zor bekledim zaten. Hadi be adam ne yaparsan yap da kes şu ağrıyı, valla şimdi düşüp bayılacağım.”

- Buyurun Birsen hanım, sizi şöyle soldaki odaya alayım. Doktor hanım, hastamız Birsen hanım, acil olan.

“Ne! Kadın dişçi mi? Aman tanrım, olmaz. Ama, hay Allah Mamut abi bir şey demedi ki. Yok, ben kadın doktora katiiyen güvenmem, elletmem dişimi.”

- Merhaba. Geçmiş olsun, buyurun oturun.

- Şey, ben, yani, sizin hastanız Mahmut abi var, Mahmut Öneren. O tavsiye etti sizi. Gece uyumadım da ağrıdan. Sabah onu aradım, o da sizi söyledi ama bayan olduğunuzu söylemedi, yani tabii şey için demiyorum ama bilmiyordum da o yüzden şaşırımdı.

- Anlıyorum, Deniz üniseks bir isim tabii. Zaman zaman yaşıyorum bu durumu, önemli değil. Yoksa siz de bayan diş hekimlerine güvenmeyenlerden misiniz? Üstelik de bir bayan olduğunuz halde.

- Yok, ben öyle demek istemedim. Yani..'. 'Dürüli, dürüli, dürüli'. Pardon, cebim çalıyor da. Aloo, hah Mahmut abi geldim, evet dişçideyim. Ha evet haklısın "diş hekimi" tabii, pardon! Yok, Deniz hanım sağ olsun bakacak şimdi. Hı hı ben seni ararım sonra.

"Allah'ım, ne yapıyorum ben? Ayıp olmasın diye oturdum bile koltuğa. Ben canımla uğraşıyorum, bir de yok dişçiydi, diş hekimiydi".

- Açalım şimdi, evet şöyle vurunca ağrı var mı?

- Ah, evet.

"Gel ben sana vurayım öyle. Hanımefendi bütün gece uyumuş, almış uykusunu. Bir de tık tık dişime vurup soruyor, bididi. Ağrımasa ne işim var burada? Dişçi olmuş ya kendini bir şey sanıyor. Saçının dip boyası gelmiş, sen git de onu yaptır önce".

- Evet, bütün belirtiler gösteriyor ki diş kurtarmak için kanal tedavisi yapmamız gerekiyor.

- Sinirini mi alacaksınız? Yok yok, hayır! Dişime öyle iğneler falan sokmayın, çekin gitsin.

- Olur mu hiç! Siz daha çok gençsiniz, bu diş kurtarmalıyız, bir anestezi yaparız, hiç bir şey duymazsınız.

- Birsen hanım isterseniz ben de elinizi tutarım. Doktor hanımın eli çok hafiftir, inanın.

- Ay tamam, peki, artık kurtarın bu ağrıdan beni.

"Ya sabahtan beri kız için demediğimi bırakmadım, şimdi elimi tutuyor. Allah'ım bu ağrı ne kadar huysuz yapıyor insanı. Anaaa, iğneye bak, kocaman."

- Bir dakika, bir dakika, onun hepsini sokacak mısınız etime?

- Sakin olun, şimdi bir fısıf sıkalım, heh şimdi iğnenin batacağı yer uyuşacak.

"Off, tadı iğrenç. Bundan sonra günde yüz kere fırçalayacağım dişlerimi. Ay ay ay, batırdı. Ne bekliyor bu kadın, hadi bitirsene bir an önce. Ay, ölüyorum sandım, kızın elini de ne biçim sıkılmışım. Kesin acı mıştır, ay çok ayıp oldu valla. İğne de o kadar duyulmuyormuş, ben korkudan kastım kendimi. Kim bilir ne düşünüyorlardır hakkımda? Amma kaprisli falan diyorlardır. Ama naapiim, sinirlerim iflas etti. Hem alıştıktır onlar canım. Aaaa dudağım uyuşuyor, ağrı yavaş yavaş geçiyor. Ohhh, dünya varmış. Ayyyy şöyle bıraksalar da mışıl mışıl uyusam"

- Dudağınızın ortasına uyuşukluk geldi mi?

- Eeee, şey, yok daha tam gelmedi, yani ağrı azaldı

da, daha tam uyuşma olmadı.

"Neme lazım, biraz daha bekleyelim. Belki daha çok uyuşması lazımdır. Ya, hiç bir şey yapılmasa da böyle gitsem ne olur? Offf ne diyorum ben yaa. Uyuşukluk geçince n'olucak? Mahmut abi iyidir dediyse iyidir herhalde.

- Eee şey, herhalde tamam, uyuşukluk buraya kadar geldi.

Zmnmit, zımmıt, kırt kiri kırt, vb.

-Tamaaaaaam. Artık dişiniz ağrımayacak.

- Bitti mi şimdi? Ne zaman yemek yiyebilirim?

- Uyuşukluk geçene kadar bekleseniz iyi olur. Dudağınızı ısırabilirsiniz.

- Yeniden doğmuş gibiyim valla, sayenizde. Sizi çok seviyorum. Sabah telefonda biraz sinirli konuştuyusam özür dilerim, ağrıdan ne dediğimi bilmiyorum.

- Hiç sorun değil, normal böyle şeyler.

- Borcum ne kadar?

- Ben şimdi size bir randevu vereyim, kanal tedaviniz devam edecek. Sonunda ödeme yaparsınız.

- Aaaaaa, bitmedi mi? Yine iğne mi olacağım?

- Yok, dişin sınırlarını aldığım için artık iğne gerekmeyecek. Hiç bir şey duymanıza imkan yok.

"Ağrımayacaksa bir daha niye geleyim ki?"

- Olsun, ben yine de bu yapılan işin parasını ödeyeyim, hani n'olur, n'oolmaz, bakarsınız gelemem, edemem.

- Gelmek zorundasınız, daha tedaviniz tamamlanmadı. Bugün sadece ağrınızı gidermek için gerekeni yaptık. Böyle kalırsa çok daha büyük sorunlar yaşarsınız.

-Peki o zaman, bir akşam iş çıkışına randevu alayım.

- Bu hafta akşamlar ful dolu, sadece Cumartesi saat üç boş.

"İyi be, tatil günümün tam ortasında dişçiye geleyim de günüm mü bölünsün. Bir diş için koskoca Cumartesiye heba mı edeyim yani. Ayyy ne diyorum ben yahu, daha bir saat önce ağrım geçsin hiçbir şeyden şikayet etmeyeceğim diye yeminler ediyordum".

- Eee tamam o zaman. Cumartesi görüşürüz, tekrar teşekkürler.

"Şükürler olsun, Allaaaaaaah yağmur da başlamış, işe de geç kaldım".

-Taksi!

- Ne tarafa abla?

- Karşıya, çok geç kaldım.

- Kusura bakma abla, bu havada köprü trafiğine giremem.

"Aaaaa, basıp gitti valla. Ay, insanı yağmur altında, zor durumda bırakıp gitmeye vicdanları nasıl elveriyor? Bak gördün mü, haksızlık etmişim sekreter kıza. Acil durumlarda müdahale etmek görevimiz dedi, helal olsun dişçi hanıma. Pardon diş hekimi".

Psikiyatrist Uzman Dr.
Levent VAR

Özel Nöron Psikiyatristi
Dal Merkezi

Mutluluk üzerine...

Mutluluğun tanımını yapmaya başlayacağım bu yazıya Terry Eagleton'un bir sorusuyla başlayalım. Hayatın anlamı nedir? Daha fazla güç, servet, seks, aşk, çikolata, futbol, entelektüel tefekkür ya da günü yaşamak mı?

Hayatın bir anlamı var mıdır; yoksa o da tüm anlamlar gibi sadece post modern bir kurgudan mı ibarettir?

Belki yer yüzündeki insan sayısı kadar çeşitli anlamı vardır mutluluğun.

Ünlü filozof Nietzsche aslen bir filolog olduğundan neredeyse tüm Avrupa dillerine hakimdi. Yazdığı dildeki bazı kelimelerin çoğu zaman istediği anlamı veremediğini düşünürdü. Bu yüzden yazdığı cümlelerin içerdiği kelimeler bir çok dilden olabilirdi. Bazen hisleri tanımlayamayan ya da tanımlamakta yetersiz kalan kelimeler vardır. "Mutluluk" da sanırım

böyle bir kelime.

Bir çok insan için ortak bir nokta varsa sanırım mutlu olmayı iyi hissetmekle eş tutmalarıdır. Tanımımızı daha iyi hissettiren durumlar üzerinden yapacağız. Peki o zaman nedir bize iyi hissettiren şeyler? Sıradan bir soru olarak "nasılsın, mutlu musun?" sorusuna bir çok insanın "mutluyum, iyiyim" demesine rağmen psikolojik veya felsefik sorularla derine indiğinizde "aslında" ile başlayan kısmen olumsuz içerikli cevaplar almanız işten bile değildir. Kaçımız derinlemesine sorulan sorulara etrafımızda ve dünyada işlerin yolunda gittiği şeklinde cevaplar verebilir? Öyleyse hayat genel olarak mutluluk uğruna verilen bir savaş mıdır? Kesinlikle değildir; fakat bir çoğumuzun bu yanılgıya düştüğü aşikar.

Bir çok dini inanış ve felsefede mutluluğa tam anlamıyla ulaşmanın oldukça zor olduğu vurgulanır. 19. yüzyıl düşünürlerinden Stuart Mill'e göre mutluluğu doğrudan bir amaç olarak gören yaşam mutluluk getirmez. Ünlü düşünürü göre asıl önemli olan insanın bütün kalbiyle yapmak isteyeceği ve sonunda da kendisini mutluluğa eristirecek şeyleri keşfetmesiydi. Kaba tabiriyle mutluluk bir yan üründü. Ve ekler Stuart Mill, "Kendinize mutlu olup olmadığınızı sorduğunuz an mutlu değilsiniz demektir." Peki ama mutlu olup olmadığımızı nasıl anlayacağız? Tanım ve elde etme yoluna farklı bir bakış atalım. Freud, Uygarlığın Huzursuzluğu eserinde insanın sürekli durumlardan keyif almadığını, içinde karşılık barındıran durumlardan keyif aldığını öne sürer. Yani mutsuzluğu tatmadan mutluluğu anlamamız zor görünüyor.

Burada başka bir sorun çıkar karşımıza. Tam olarak neler bize mutluluk verebilir? Dikkatli bir gözlem sonrası bir çok insanın kendi istekleri değil de belli bir döneme ve akıma ait uğraşlarla zamanlarının çoğunu harcayarak mutlu olmaya çalıştığını görebiliriz. Bu süreçte tüm enerjilerini boşa harcamış, tükenmiş ya da maddi olarak zor duruma düşmüş olabilirler. Belli yerleri görmek zorundaymış gibi hissetmemiz, belli hobileri yaparak huzur bulacağımızı sanmamız, belli mekanlarda olarak, belli yiyecekleri tadararak içimizin sevinçle dolacağını düşünmek gibi. Belki de hayatımızı gerçek anlamda işimize yaramayan şeyleri elde etmek için gereğinden fazla çalışarak harcıyoruz. Maddiyata ve başkalarının beğenilerine adanmış bir mutluluk arayışında da çözümünü bulamayan insan ne yapmalı?

Aslında son yıllarda çokça duyduğumuz ruhani bir anlayıştan yardım istemek bu sorunu çözecek gibi duruyor. Öyle mi gerçekten? En temel dürtülerimiz olup doğuştan gelen saldırganlık ve cinsellik gibi güdülerimizi bastırabilir miyiz? Maddi dünyadan uzaklaşıp maneviyatla buluşunca mutlu olabilir miyiz? Özellikle Uzak Doğu'da yaygın olan medi-

tasyonlara bakacak olursak maddi ihtiyaçları ve güdülerini sınırlayan insanların mutluluğu yakaladığını düşünebiliriz. Bu durumu daha yakından incelersek mutluluğu değil de saf anlamıyla huzuru buldukları sonucuna varabiliriz. Maneviyata yönelişi; farklı tarikatlara, sözde düşünce topluluklarına ya da her türlü bilimsel açıklaması - en azından hipotezi - bulunan olayları ruhani yönleriyle tanımlamaya çalışmak şeklinde de örnekleyebiliriz. Günümüzde her hangi bir kitapçıya girdiğinizde mutluluğu ayak tabanını ovalayarak, bağırsaklarınızı temizleterek veya Akdeniz diyeti yaparak bulabileceğinize inanabilirsiniz. Buradan çıkaracağımız sonuç tabii ki de mutluluğa sadece maddiyatla ulaşılabileceği değildir. Amerikalı ünlü oyuncu Jim Carrey bu konuda farklı düşünenlerden: " Umarım ki bir gün herkes zengin ve ünlü olur ve hayalini kurduğu her şeye kavuşur; ve böylece aranan esas cevabın bu olmadığını anlar." Kabul edelim, ortada yadsınamayacak bir gerçek vardır ki maddi imkanların belli bir düzeyde olması kişinin kendisini mutlu hissetmesi ile paraleldir. Fakat yine de mutlu hissetme ile maddiyat arasında doğru bir orantı olmadığı ekleyelim.

Zihin fonksiyonlarını değerlendirme açısından kişinin nerede, hangi zamanda ve kiminle olduğunu bilmesi çok önemlidir. Bazı nörolojik ve organik kökenli diğer hastalıklarda bu fonksiyonlar etkilenir ve yönelim dediğimiz durum bozulabilir. Sosyal alanda da yönelim vardır. Yere, zamana ve kişiye duygusal yatırım yaparız ve bu üç yönelim belirtecinin hızlı bir şekilde değişmesi adapte olmamızı zorlayabilir. Belli bir yere alışır, havasını suyunu tadarız. İnsanlarını tanır, ilişki kurarız. Belli kişileri hayatımıza alır, devam eder ve güçlü duygusal bağlar kurarız. Fakat günümüzde iş ve eğitim gibi sebeplerden dolayı insanlar sık sık yer değiştirmek zorunda kalıyor. İnsan ruhunun yalnızca belli bir noktaya kadar bu sancılı duru-

ma adapte olabildiğini düşünüyorum. En azından daha kırılğan hale gelebiliyor. Bu kırılğanlıkla birlikte yaşamın içinde olan stresler dahi uzun süreli mutsuzluklara ve hatta depresyona neden olabiliyor. Maalesef yazı biterken size mutlu olmanın 5 yolu şeklinde önerilerde bulunamayacağım. Kişisel gelişim adı altında sunulan öneriler genelleme yaparak insan hayatını düz bir yola benzetir ve buna göre öğütlerde bulunur. Oysa ki psikiyatri, insanın beklüğinden itibaren kurduğu ilişkileri inceleyerek kuramlarını geliştirir. Özellikle son yıllarda nöropsikiyatrinin de ilerlemesiyle insanın düşünce yapısını moleküler düzeyde anlamının önü açılmış durumda ve bu ilerlemeler devam edeceğe benziyor. Bu sayede insana kendisini iyi hissettiren durumlar ile ilgili de araştırmalar yapılacaktır elbet. Fakat yine de insan sosyal bir varlık olduğu ve bir başka insandan doğduğu sürece mekanik buluşlarla mutlu olamayacağını düşünüyorum.

Yazıyı ocak ayı içerisinde ölüm yıl dönümü olan ünlü şairimiz Cemal Süreyya ile bitirelim:

"Güzel hayat isteyen, güzel insan biriktirsin."

DIŞ HEKİMLİĞİNDE
DİJİTAL DÖNÜŞÜM

GÜNEY AKADEMI
Mesleki eğitime ihtiyaç duyduğunuz zaman

DIŞ HEKİMLİĞİNDE DİJİTAL DÖNÜŞÜM KONGRESİ

ULUSLARARASI BİLİMSEL KONGRE

07-08 Nisan 2017

Intercontinental Taksim

**ÖDÜLLÜ
VAKA VE
POSTER
YARIŞMASI**

www.3dkongresi.com

Let's go **digital**

SPONSORLARIMIZ

T +90 216 466 83 83 Pbx
F +90 216 313 57 24

info@guneyakademi.org
www.guneyakademi.org

/3dkongresi

Otistik Çocuklar ve Diş

Psikiyatr Uzman Dr.
Ferhat Yaylacı

*Karaman Devlet Hastanesi
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları*

Bu yazıya nasıl başlamam gerektiğini birçok kez düşündüm. Öncelik ne olmalıydı? Nasıl bir çerçevede yazılmalıydı? Ne amaçlamalıydı?

Bu sorular sonrası, bu yazının amacının, otizmli çocukların toplumsal hayatta bir yer edinmeleri ve haklarından yararlanmalarına biraz da olsa katkı sağlaması olduğuna karar verdim. Çünkü birkaç dernek ve yardımlaşma grubunun dışında, otistiklere yaygın, düzenli ve örgütlü bir yardım elinin uzatılmadığı neredeyse kesindir.

Otizm, günümüzde rastlanan en yaygın nöro gelişimsel bozukluklardan biridir. Tipik olarak hayatın ilk yıllarında başlayan; sosyal, iletişimsel ve bilişsel gelişimde, gecikme, duraklama ve sapma olarak tanımlanmaktadır. Kelimenin kökeni Yunanca'da autos (kendi) ve ismos (durum veya harekete ait bir ek) kelimelerinin birleşmesinden gelmektedir ve ilk olarak Paul Eugen Bleuler tarafından kullanılmıştır. Belirtileri günümüzde iki alanda tanımlanır. Bunlar;

1. Toplumsal İletişim ve Etkileşimde Güçlükler

- İlişki kurma ve sürdürmede zorlanma
- Göz kontağı ve beden dilinde olağan dışılıklar
- Duyguları ifade edememe
- Etkileşim başlatma ve sürdürmede zorlanma

2. Sınırlı-Yineleyici Davranış Örüntüleri

- (Tekrarlayıcı Davranışlar)
- Basmakalıp ve tekrarlayıcı motor hareketler
- Aynılıkta ısrar, rutine sıkı bağlılık
- Sınırlı ve yoğun ilgi alanı
- Duyusal az veya çok uyarılma

Bu belirtileri diğer çocuklarda gelişimlerinin belirli aşamalarında sergilerler. Aradaki farklılık ise toplumsal gelişimi normal olarak devam eden çocuklarda bu aşamaların geçici olması, otizm yelpazesinde olan çocuklarda ise ısrarcı bir şekilde devam etmesidir. Bir bebeğin bağımsız bir yetişkin haline gelebilmesi için, önce uygun aşamalarda bir çok farklı yeteneğin ortaya çıkması ve bunların daha ileri düzeyde gelişmesi gereklidir. Otistik çocuklar ise bu aşamalarda sapmalar gösterir. Bu sapmalar nedeniyle otistik çocuklar tam anlaşılammış nedenlerden dolayı yalnızlığı seçer, ailesi de kültür ve ülke fark etmeksizin toplum tarafından aynı yalnızlığa itilir. Bu nedenle "otizmle ilgili hikaye, roman ve filmlerde geçen başarı veya iyileşme hikayelerinden gerçekte de bahsedilebilir mi?, Otizmli çocuğu olan ebeveynler bu sapmalar nedeniyle neler yaşamaktadır?, Otizmli çocuklar, toplum ve eğitim alanında ne kadar var olabilmektedir?" sorularının

cevapları birbirinden farklı olmakla birlikte sanırım ortak noktaları içinde sıklıkla "zorluk, mücadele" gibi kelimeleri barındırmalarıdır. Çünkü otizmlili çocuklar zekâ, konuşma, empati, kendini yönetme ve öz bakım becerilerinde, psikososyal açıdan farklı gelişim düzeyleri gösterebilse de bunlar günlük yaşamı az veya çok etkilemektedir. Oral hijyeni sağlama, diş çürümesi ve ötesini azaltmak için fırçalama, diş ipi kullanımı da dünyanın birçok yerinde günlük yaşamın ayrılmaz bir parçası olarak görülmektedir. Ancak yukarıda bahsi geçen sebeplerden dolayı otizmlili çocuklar için bu durum oldukça güç bir hal alabilmektedir.

Otizm ve diş problemleri ilişkisine bakıldığında otizmi olmayan çocuklarda nasıl diş problemi varsa otizmlili çocuklarda da bu tarz problemler olabilmektedir. Yapılan çalışmalarda bu durumun daha az veya daha çok olmadığı görülmektedir. Yani problemlili dişlere sahip olma eğilimi, otizmle ilişkili değildir. Diş problemleri otizme özgü bir gösterge olarak değerlendirilmemektedir. Ancak bu yelpazedeki çocuklar diğer çocuklarla benzer diş problemlerine sahip olmalarına karşın bu problemlerin ele alınması oldukça zordur. Çünkü diş problemlerine neden olabilecek veya bunlarla uğraşmayı zorlaştırabilecek bazı faktörler olabilmektedir. Bunlar dil ve iletişim, duyu, davranış sorunları ve günlük yaşam becerileri ile ilişkili sorunlar olarak sıralanabilir.

İletişim, bireyler arasında duyguları, düşünceleri ve gereksinimleri içeren mesajların karşılıklı olarak değiş tokuş edildiği bir süreçtir. Dil, bir iletişim aracı olarak konuşmanın kodlanma kurallarını içerir. Otizmlili çocukların birçoğu ise konuşma ve iletişim becerilerini kazanamamaktadır. Bu nedenle yelpazedeki konuşma ve iletişim becerilerini kazanamayan çocuklar diş ağrısını belirtemezken, diğerleri rahatsızlıktan bahsedebilir ancak ağrıyı nerede hissettiklerini açıklayamayabilirler. Diş ağrısı yaşayan birinin böyle bir rahatsızlığı ilemediği veya uygun tıbbi müdahaleye ulaşamadığı olasılığını hiç düşündünüz mü? Diş ağrısı kişiyi hem sağlık hem de psikolojik olarak doğrudan etkiler. Öyle ki başımızı duvarlara vurma noktasına gelebiliriz. Bu durum otistik çocukları da diğerleri gibi oldukça etkilemektedir. Ağrı ve acıya neden olan hastalıkların, otistik çocuklarda ciddi davranışsal sorunlara neden olduğu bilindiğinden diş ağrısından şüphelenildiğinde bunu otistik çocuğun ifade edememiş olabileceği düşünülerek hızla ele almak gerekmektedir. Çünkü bu durum hem otistik çocuğun hem de ebeveynlerinin günlük yaşamını oldukça olumsuz etkilemektedir.

Yine otizmin bir belirtisi olarak bu çocuklar duyu-

sal girdilere karşı azalmış-artmış tepki veya çevrenin duysal yönüne karşı uygun olmayan bir ilgi gösterebilirler. Bu duysal farklılıklar işitme, görme, dokunma, tat, koku ve ağrı/ısı ile ilişkili olabilmektedir. Örneğin bu durum işitsel alanda diğerlerinin etkilenmediği bir sese aşırı tepki verme veya beklenmedik bir sese karşı olumsuz yanıt şeklinde ortaya çıkabilmektedir. Dokunsal alanda ise yüzeylere dokunmayla ilişkili beklenmedik bir ilgi veya amaçsızca nesnelere dokunma veya dokunmaya olumsuz yanıt şeklinde görülebilmektedir. Yani bu bir tırnağın, bir yüzeye sürtmesiyle ortaya çıkan sesin bazı insanları huzursuz etmesi veya sinirlendirmesine benzer. Aradaki fark otistik çocuklarda bunun günlük faaliyetlere yanıt olarak ortaya çıkabilmesidir. Bu nedenle otistik çocuklar banyo yapmaktan, saç ve tırnaklarının kesilmesinden, diş fırçalamaktan kaçınabilirler. Bizler için rahatsız edici olmayan ve gereklilik olarak görülen bu eylemler otizm yelpazesindeki bir çocuk için dayanılmaz olabilir. Ayrıca bazılarında görülen gıda dışı nesnelere ağza götürülmesi dişler için iyi bir haber değildir.

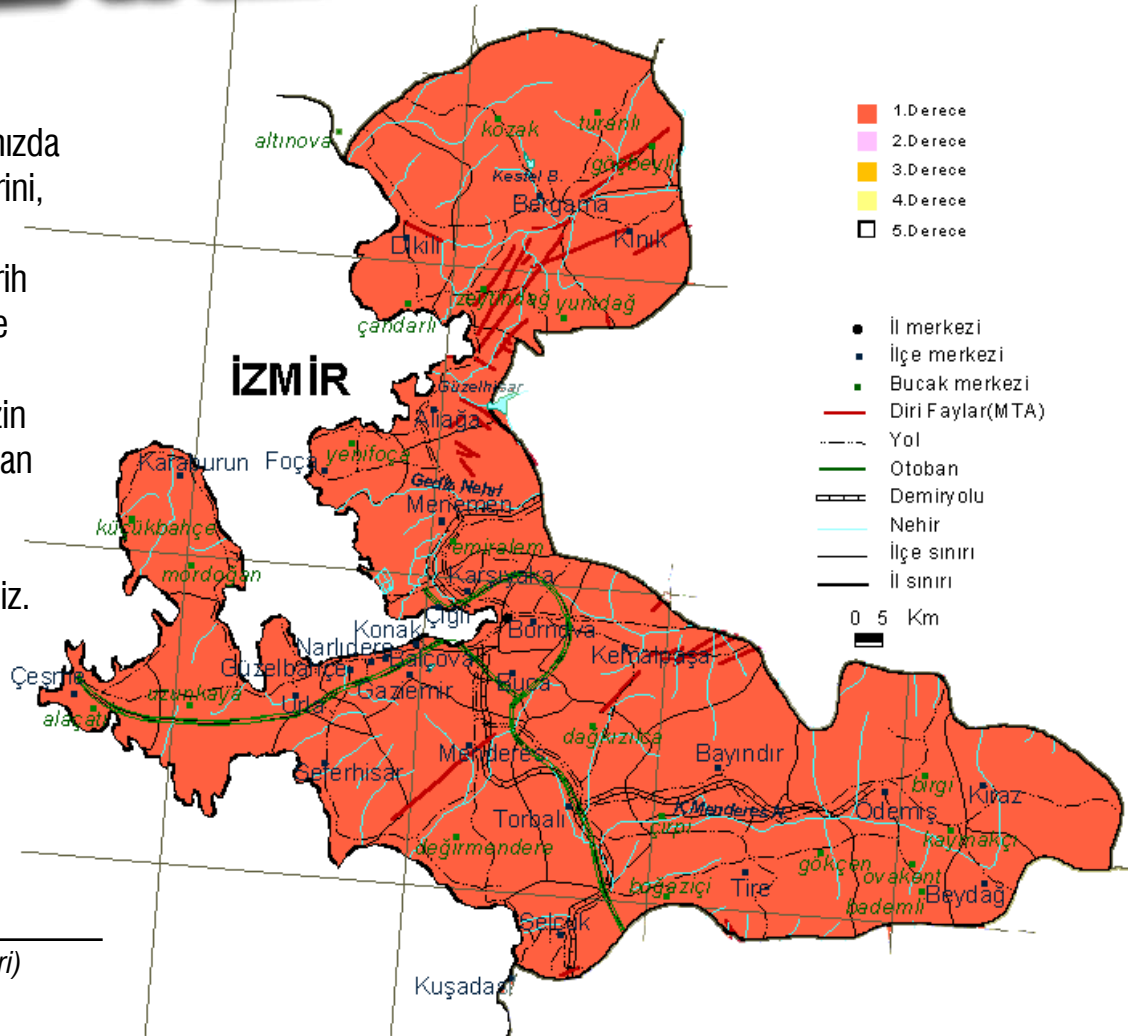
Otizimde diş problemlerine neden olabilecek veya bunlarla uğraşmayı zorlaştırabilecek bir diğer faktör davranış sorunlarıdır. Bu çocuklar günlük rutinin dışındaki ortamlarda şaşırabilirler ve/veya korkabilirler. Diş hekimi başvuruları da bunlardan biridir. Bu da davranış sorunlarıyla birlikte dirence ve muhtemelen öfkelenmeye neden olabilir. Klinik tecrübeler ve bazı çalışmalar otizm hastalarının diş tedavileri sırasında iş birliği yapmadığını ve sıklıkla genel anestezi gerektiğini göstermektedir.

Günlük yaşam becerilerine bakıldığında ise otizm yelpazesindeki bir çocuk iyi diş fırçalamak için gerekli olan ince motor becerilerini geliştirmemiş olabilir. Bu sebeple görevi tamamlayabilir, ancak etkili olması için yeterince iyi fırçalamayabilir. Ebeveynler hem günlük rutinelere uyumdaki direnç hem de zayıf motor becerilerle uğraşmaya çalışırken diş fırçalama giderek daha az etkin hale gelebilir.

Sonuç olarak otizmi olan çocukların diş problemleri diğerlerinden daha az veya daha çok değildir. Tipik olarak diğer çocuklarla aynı nedenlerden dolayı diş problemlerine sahiptir. Anlatılan sebepler bu problemlerin ele alınmasını güçleştirebilir. Kötü oral hijyen, şekerli yiyecekler, düzenli diş hekimi tarafından görülmemiş çürük ve diğer sorunlara katkıda bulunabilir. Belki bu katkı sağlayıcı nedenlere otizmlili çocuklarda daha fazla rastlanabilir. Ancak otizmlili çocukların diş hekimleriyle bir probleminin olmadığını unutmamak gerekir ve biz sağlık çalışanları az veya çok otistik çocukların yaşamını fark edebilir, paylaşabiliriz.

İzmir'de yaşanan FELAKETLER

Daha önceki yazılarımızda İzmir'imizin güzelliklerini, İzmir'i İzmir yapan değerleri çıktığımız tarih yolculuklarında birlikte keşfetmiştik. Bu yazı dizimizde ise kentimizin ve sakinlerinin başından geçen doğal afetleri ve onların kentimizde bıraktığı izleri süreceğiz.

Asil ÖZGÜR

(Profosyonel Turist Rehberi)

Değerli okurlarım merhaba.

Öncelikle 2017 yılının sevdiklerinizle birlikte sağlıklı, mutlu, huzur dolu geçmesini en içten dileklerimizle temenni eder, kötü geçen 2016 yılının tatsız izlerini silen, umut dolu bir yıl olmasını dilerim.

Aniden gelişen, can ve mal kaybına neden olabilen büyük yıkımlara afet ya da felaket adı verilmektedir. Bu felaketlerin nedenleri ve sonuçları iç içe girse de genel olarak bu afetler, doğal felaketler ve beşeri unsurlar şeklinde ikiye ayrılmaktadır. Doğal felaketler kendi içinde meteorolojik kaynaklı felaketler (sel,

çığ, don dolu zararları, fırtına-hortum vb.) ve jeolojik-jeomorfolojik kaynaklı felaketler (deprem, heyelan, erozyon, tsunami vb.) olarak sınıflandırılırken beşeri unsurlar da ekonomik krizler, terör saldırıları, yangın, kötü-yanlış arazi kullanımı ve göçlerle ilişkilendirilebilir.

İzmir ili genel olarak doğu - batı doğrultulu birbirine paralel ancak denize dik inen dağlar ile bu dağlar arasından denize dökülen Bakırçay, Gediz ve Küçük Menderes akarsuları ve bu akarsuları ve akarsuların etkisiyle oluşan vadi ve ovalardan oluşmaktadır.

Akarsuların yarattığı gevşek alüvyon ovalarının yüksekliği 0- 200m arasında değişirken şehrin büyük bir bölümünü kaplayan ve ili çevreleyen başlıca yükseltileri; Yunt Dağı, Madra Dağı, Yamanlar, Bozdağlar ve Aydın Dağlarıdır. Coğrafi konum ve yüzey özellikleri bakımından İzmir üç doğal morfolojik birim üzerinde yer almaktadır. Narlıdere - Balçova etek ovaları, Bornova - Karşıyaka alüvyon düzlükleri ile bunları çevreleyen sırtlar ve yamaçlar İzmir'in yerleşme düzeninde önemli rol oynamıştır. Körfezi çevreleyen Çiğli, Karşıyaka, Bornova, Balçova ve Narlıdere alüvyon düzlükleri fonksiyonel olarak tarihi ve coğrafi bağlarla birbirine sıkı sıkıya bağlı bir mekân oluşturmuştur. İzmir'in coğrafi konumu, doğal limanı ve engebesiz yüzey düzlükleri kentin çevresiyle kolayca ilişki kurmasına olanak tanımış, İzmir'in çok eski zamanlardan beri önemli bir yerleşim merkezi olmasına zemin olmuştur. İzmir ve çevresinde ele geçen buluntular ilin Paleolitik dönemden başlayan sürekli bir yerleşim yeri olduğunu işaret etmektedir. Ancak bu mekânlar zemin özellikleri, yerleşme yoğunlukları bakımından sel ve deprem riski taşımaktadır.

İzmir çok geniş ve aktif bir fay demetinin üzerinde bulunmaktadır. Bu faylar he ne kadar birbirinden bağımsız olarak adlandırılrsa da, bu fay demetlerinden birisinde başlayan kırılmayla oluşan deprem, yarattığı enerji ile yakınındaki bir başka fayı tetiklemekte ve yeni bir depreme sebebiyet vermektedir böylece birbirini takip eden zincirleme depremler oluşmaktadır. Daha somut örnekle açıklamak adına hafızalarımızı yoklayıp İzmir ve komşumuz olan Manisa'da çok yakın dönemde gerçekleşen depremleri anımsarsak, ana deprem olarak adlandıracağımız bir deprem sonrasında oluşan artçı sarsıntıların günlerce sürdüğünü, gazetelerin 'İzmir beşik gibi sallandı' klişelerinde manşetler attığını hatırlayacağınızı tahmin ediyorum. İşte bu deprem ve artçıların en büyük nedeni fayların birbirini tetikleyerek oluşturduğu zincirleme depremlerdir. İzmir tarihi boyunca birçok depreme tanıklık etti. Bu depremlerden birisini bizler yazı dizimizin daha ilk sayısında işlemiştik. (bkz. diş hekimi sy. 59)M.S 178 yılında yaşanan bir başka deprem; İzmir'de yine büyük bir yıkıma neden olmuştu. Yakın tarihte yaşanan depremler arasında ise; 1688 yılında yaşanan ve Büyük İzmir Depremi olarak adlandırılan deprem, günümüze dek ulaşan belgeler, kayıtlar, unutulması hatıralar, acılar, ağıtlardan da olsa gerek İzmir felaketleri arasında ilk akla gelen deprem felaketi olarak kayıtlarda yer buldu.

10 Temmuz 1688 cumartesi günü İzmir tipik yaz günlerinden birini yaşıyordu. Yaklaşık 50-55 bin nüfuslu şehirde o gün Türkler mesai yaparken, çoğunluğu İngiliz, Fransız, Hollandalı, Almanlardan oluşan yabancı tüccar, sanayici, ticaret erbabı, ihracatçı, konsolosluk çalışanları ve diğer gayrimüslim İzmirli hafta sonu olması vesilesiyle aileleri ile birlikte civardaki sahillere akın etmiş, güneş ve denizin tadını çıkarmakta idi.

Saat öğleden önce 11 suları idi ve yavaş yavaş 12'ye geliyordu. Çalışan insanlar öğle tatiline zamanında çıkabilmek için işlerine ara vermiş, kimisi mesai arkadaşlarıyla koyu bir muhabbette, kimisi de sefer tasını eline almış, gözü saatteyken bastıkları yerlerden ayaklarının altından kayıverdi. Kimse ne olduğunu anlamamıştı ama başlarına gelen şuydu: İzmir; saat 11:50 sularında başlayan ve yaklaşık 30 saniye süren 7.0 şiddetindeki bir depremi yaşıyordu. Merkezi Sancak Kale (Bugünkü Narlıdere) yakınıydı. Deprem sonucunda bu kale duvarlarındaki topraklarla birlikte toprağa gömüldü. Bütün İzmir'deki binaların dörtte üçü yıkılmıştı. Eski gümrük binası büyük hasar görmüştü. Ağaçların kökleri toprak üzerine

çıkmişti, Kadife Kale ile deniz kıyısı arasındaki alüvyon bölge çökmüş ve deniz suları altında kalmıştı. Depremın cumartesi gününe rastlaması gayrimüslim nüfusta can kaybını azaltmıştı. Cumartesi günü çalışmayan gayrimüslimlerin bu güzel yaz gününde şehre yakın sahillerde denize girmeye, güneşlenmeye veya pikniğe gitmiş olmaları depremi az can kaybıyla atlatmalarının başlıca nedeniydi. İzmir içinde kalsalardı muhakkak ki çok fazla can kaybı yaşayacaklardı çünkü Frenk Mahallesi en çok zarar gören bölgeler arasındaydı. Hayatını kaybedenlerin büyük kısmını resmi tatili Cuma olan ve cumartesi günü çalışan Müslüman Türk nüfus oluşturuyordu, Deprem sonrası Fransız Konsolosluğu'nun hazırladığı bir rapora göre en az 18500 kişi yaşamını yitirmişti. Depremden sonra meydana gelen yangın, yine deprem sonrası aniden çıkan şiddetli rüzgârın etkisiyle evden eve atlamış ve Frenk mahallesindeki bütün evleri tamamen yakmıştı. Ermeni mahallesi de harap olmuştu. Yangın kendi kendine sönmüncüye kadar şehrin yarısından fazlasını kül etmişti ama bu ardına gelen 2 felakette bile İzmir'in bir kahramanı

vardı. Taştan yapılan yeni gümrük binası ve şehrin çeşitli yerlerindeki diğer yüksek taş binalar büyük depremde ayakta kalmayı başarmış ve sığınmak için Izmirliyle yuva olmuştu ama daha da önemlisi bu binalar alevlere göğüs gererek adeta birer kalkan görevi üstlenmiş ardındaki binalara alevlerin sıçramasını ve yangının daha da büyümesini önlemişti. Liman bölgesinde bulunan Avrupalı tüccarlara ait antrepoların çoğu, ahşap binaların yoğun olduğu bölgede kalan kervansarayların hemen hemen hepsi önce yıkılmış sonra da yanmıştı. Köprülü Han'ın çatısı kurşun kaplanarak taştan yapılmış olmasına rağmen, iç kısmı tamamen yanarak kül oldu. Tahta pencerelerden birini tutuşturan yangın içerideki möbellelere sıçramış ve bütün hanın iç kısmının tamamen yanmasına neden olmuştu. İçinde yaklaşık 5600 kişi bulunan diğer üç büyük han da depremde yıkılmış ve içindekilerin hepsi yaşamlarını yitirmişti. Kapuşinlere, Cizvitlere ve Franksiskenlere ait üç Katolik kilisesi depremde yıkılmış ve yanmıştı. İki papaz yıkıntılar arasında kalmış ve yangın başlayınca da diri diri yanmışlardı. Depreme evlerinde yakala-

nan Türklerin pek çoğu da papazlarla aynı kaderi paylaşmıştı. Yunanlıların St.George Kilisesi, kilisenin içindeki ev ve dahası kilisenin papazı ve zangoçu aynı elim sonla yaşamını yitirdi. Ermeni kilisesi de depremde yıkılmış ve sonra da yanmıştı. Şehirdeki 17 camiden sadece 3'ü ayakta kalabilmişti ve küçük mescitlerin pek çoğu da yıkılmış ve yanmıştı.

Deprem sadece insanları değil hayvanları da etkilemişti. Yer altı suları aşırı ısınmış ve deprem sırasında meydana gelen pek çok yol ve toprak çatlaklarından sıcak siyah renkte fıskırmıştı. Denizde de çatlaklar olduğu ve sıcak su fıskırdığı tahmin ediliyordu çünkü depremden sonra pek çok ölü balık karaya vurmuştu. Birçok kümes hayvanı ve depreme ahırda yakalanan küçük - büyük baş hayvan, yük taşımada kullanılan develer, atlar ve katırlar yıkıntılar arasında kalmış ve çıkan yangınla telef olmuştu. Kadife Kale ve Liman Kalesi çok az hasarla kurtulmuştu. Depremin birinci günü olan 10 Temmuz'dan 31 Temmuz'a kadar artçı sarsıntılar devam etti. Bu arada halkın acısı da günden güne artıyordu, başkent İstanbul'dan yardım gecikmişti, tıbbi malzeme ve hekim sıkıntısı vardı, sahra hastanelerindeki ortam steril edilemiyordu ve hijyen noksanlığından ötürü salgın tehdidi baş gösteriyordu. Emniyet ve asayiş sağlanamıyordu ve soygunların önüne geçen yoktu. Özellikle Frenk mahallesine dadanan hırsızlar, sağlam kalan ne varsa yağmalıyordu. Ölümünden kurtulan şehir halkı civardaki bahçeler ve parklarda yaşıyordu ve mevsimin yaz olması en büyük teselli kaynağıydı. Yabancıların çoğu limandaki gemilere sığındılar. Tesadüfen limanda bulunan beş Fransız gemisi yabancılardan yaklaşık bin kişiye sığınma olanağı sağlamıştı. Konsolosluk mensupları, Avrupalı tüccarlar ve bunların aileleri dört gün kadar gemilerde barındırıldılar.

Deprem haberi İstanbul'a kısa zamanda ulaşmıştı. İlk olarak Fransız Elçisi Pierre Gerardin İzmir'deki Fransız Konsolosunun ölüm haberini aldı. Elçi konsolosluk görevlerini yürütebilmek için sefaret mensuplarından Joseph Blondel'i 22 Temmuz 1688'de görevlendirdi. Blondel İzmir'e ancak 29 Temmuz'da gelebilmişti, Sultan II. Süleyman'da haberi alır almaz Dergâhı Ali Kapıcıbaşı Ahmed Efendi'yi derhal İzmir'e göndererek durumu kontrol altına almasını istedi. Ahmed Efendi'ye Frenklerin çalınan paralarının ve eşyalarının bulunarak kendilerine iade edilmesi emri verilmiş, asayiş bu şekilde sağlanmaya başlamıştı. Bir diğer yandan da tespit edilen tıbbi malzeme eksiklikleri raporlarla İstanbul'a bildirmiş, bu raporlar doğrultusunda gelen erzaklar, malze-

meler ve hekimlerle yaralar sarılmaya başlanmıştı.

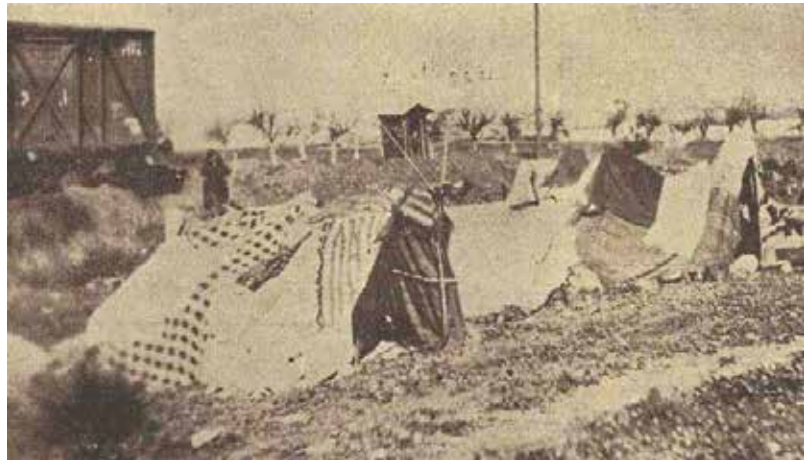
Ticari faaliyetleri bir an önce normale döndürmek gerekliydi. Şehir ekonomisi sekteye uğrayan ticaret faaliyetleri yüzünden çok kötü durumdaydı. İçinde bulunulan durum ise hiç iç açıcı değildi. Gayrimüslim ve Türk tüccarlar benzer sorunlarla karşı karşıyaydı. Mallarının çoğu deprem sırasında ya harap olmuş, ya da deprem sonrası çıkan yangında yanmış, kalan sağlam mallarda yağmalanmıştı. Yurt dışında tutulan kayıtlardan anlaşıldığı kadarıyla sadece İngiliz, Fransız, Alman ve Hollandalı gayrimüslimlerin toplam kaybı 2 milyon dolardan fazlaydı. Bütün ticari yazışmalar, muhasebe kayıtları, kredi hesapları yanmıştı. Kimse kimden ne kadar alacaklı, kim kime ne kadar borçlu olduğunu bilemez durumdaydı, kimin kime ne taahhüdü vardı belli değildi. Dahası durumu fırsat bilen birkaç kalpazan sahte evraklarla alacaklarının olduğunu iddia ederek tüccarların başına musallat olmuştu. Yalnızca İngilizlerin kaybı üç yüz bin poundu geçiyordu. İzmir ekonomisi kaosa teslim olmanın eşiğindedi. İngiliz, Fransız ve Hollanda konsolosluklarının arşivleri yangında yok olmuş, ticari anlaşmalar, sözleşmeler, krediler, imtiyazlar yanıp kül olmuştu.

Ticari faaliyetlerin normale dönmesi için depoların, antrepoların, hanların, bedestenlerin yeniden inşası gerekmektedir. Daha yeni hizmete giren demir yolu (bkz. diş hekimi sayı 69) kullanılamaz durumdaydı, yük hayvanları telef olmuştu. Fransa, İngiltere ve Hollanda konsoloslarının önderliğinde şehrin ileri gelenleri, gayrimüslim ve Türk tüccarlar, işadamları bir dizi toplantı yapıp duruma çare aradılar. İşler yoluna girer mi diye umut ederken iyice çıkmaza girdi. Türk tüccarların durumu belliydi, zaten depremden öncede maddi açıdan sıkıntı içindeydiler ve şimdi bu sıkıntılarının üzerine inşaat masrafları çıkmıştı. Türk tüccarların bunu karşılayacak durumu yoktu. Devlet, içinde bulunduğu ekonomik darboğazdan ötürü maalesef yaraları saracak güçte değildi. İzmir resmen kendi kaderine terk edilmişti. Gayrimüslim tüccarlar ticareti yeniden ayaklandıracak yardımları yapmaya hazırda ama onların bu girişimini de yasalar engelliyordu. Osmanlı Devletinde gayrimüslimlerin konut yapma vakıf kurma hakları yoktu. Bazı gayrimüslim tüccarlar daha fazla kayba uğramamak adına ticari faaliyetlerini başka bir yerde sürdürme arayışına girmişti. Sakız, Foça, Manisa, Aydın seçenekleri arasındaydı.

İzmir'deki bedesten, gümrük binası ve birkaç han Köprülü Ahmed paşa tarafından İzmir'de görev yaptığı dönemde inşa edilmişti. Avrupalı tüccarlar

Köprülü Ahmed Paşa'nın varisleriyle görüştüler. Varisler, topluca bir avans verilmesi, kiralardan yükseltilmesi ve inşaat için geçen zaman diliminde başka şehre gitmeyip inşaatın bitmesinin beklenmesi şartıyla Bedesten, hanları ve gümrük binasını onarmayı kabul ettiler. Hollandalılar da Kara Mustafa Paşa'ya ait kervansarayın onarım masraflarını üstlenmeye hazır. Böylece 3 yıllık inşaat ve onarım sürecinden sonra 1691 yılı itibarıyla yavaş yavaş ticari faaliyetler başlamıştı. 1692 yılında Fransız Konsolosluğu, ünlü gezginleri DuMont'u İzmir'e davet etti o da yazılarında, Sancak Kalesi'nin faal olduğu ve ticaret olanaklarının sağlandığını, gerekli binaların inşa edilmiş olduğunu yazdı. Bu durum Fransızların İzmir'e ne kadar değer verdiklerinin bir göstergesi idi. Ancak gerçek şu ki deprem sırasında yaşanan kayıplar ve sonrasında ki göçlerle şehir nüfusunda yarı yarıya bir azalma olmuş, İzmir'in tekrar ayağa kalkıp eski günlerine dönmesi on yıllar almıştır.

1688 İzmir depremi, şiddeti ve uzunluğu açısından bölgede meydana gelen en kuvvetli depremlerden biri idi. Ancak 1688 İzmir depreminde yaşanan can ve mal kaybının tek sebebi depremin şiddeti, kuvveti veya süresi değildi. O dönem İzmir'i ve bağlı olduğu Osmanlı Devletinin beşeri unsurları da yaşanan can ve mal kaybının büyüklüğünde rol oynuyordu. Unsurları kısaca ele alırsak, öncelikle İzmir'in hâkimiyeti Türklere geçmesinden sonra şehir sakinleri yerleşim yerlerini eski hemşerilerinin aksine alüvyon düzlüklere ve deniz kıyısına doğru kurmuştu. Oysaki antik dönem İzmirilileri Bayraklı sınırlarına kurulan ilk yerleşim yerinin şiddetli bir deprem ile yerle bir olmasından sonra yeni yerleşim yerini Kadife Kale sınırlarında kurmasının en önemli sebeplerinden birisi o bölgenin kaya yükseltisinin üzerinde sağlam bir zemine sahip olmasıydı. Zira 1688 İzmir depremine bakıldığında depremi en az hasarla atlatan yerleşim yerleri Kadife Kale, Buca, Eşref Paşa gibi şehrin yükseltilerine ve sert zemin üzerine kurulmuş yerleşim yerleri olduğunu görülmekteydi. Bir diğer unsur ise 1688 yılında Osmanlı Devletinin içinde bulunduğu dönemdi. Osmanlı ordusu 2. Viyana kuşatmasından başarısızlıkla dönerken Macaristan üzerindeki hâkimiyetini de kaybetmişti. Belgrat'ın düşmesi an meselesiydi ve Belgrat düşerse Balkanlar büyük tehlikede demektir. (1688 yılının Eylül ayında Belgrat kaybedildi) Toprak kayıplarının olumsuz etkileri en çok ekonomi ve hazine üzerinde hissediliyordu, çünkü Osmanlı ekonomisini ayakta tutan en büyük unsur bu şehirlerden alınan vergilerdi. Başkentte ise sürekli çıkan askeri isyanlar, dağıtılan cülus bahşişleri ve ulufelerin yükseltilmesiyle bastırı-

labiliyordu. Dolayısıyla devletin ekonomik açıdan zayıflaması topluma da sirayet etmiş halk fakirleşmiş ve halkı oluşturan bireyin en önemli yaşam unsurlarından olan barınma ihtiyacının inşasında taş evler yerine, nispeten daha ucuz ama aynı zamanda depremlere dayanma gücü de az olan beton ve ahşaba yönelmişti. Üstelik bu evleri az önce belirttiğim zemini gevşek olan alüvyon ovalarına inşa etmişti. Oysaki 1688 İzmir depreminde ayakta kalan ya da depremi az hasarla atlatan yapılar hep taş evlerdi. Üstelik taş yangından etkilenmiyordu. Özetle yaşanan doğal afetle birlikte o dönemdeki halkın içinde bulunduğu ekonomik kriz, yanlış arazi kullanımı gibi beşeri unsurlar da depremdeki kaybın büyümesine sebebiyet vermişti.

1688 yılında yaşanan depremin tetikleyerek bir başka beşeri unsuru doğurduğu olay ise doğal afetin akabinde başlayan yangındı. Ahşap evler, içinde yaşayan insanlara adeta mezar olmuştu.

Ancak İzmir tam anlamıyla bir yangın felaketiyle 13 Eylül 1922'de tanışacaktı. Dergimizin bir sonraki sayısında doğal afetler başlıklı yazı dizimizin devamında İzmir'in yaşadığı bu yangın felaketini bütün yönleriyle inceleyeceğiz.

dissiad.org.tr
cnridex.com

idex

istanbul 2017

14. İstanbul Ağız-Diş Sağlığı
Cihaz ve Malzemeleri Fuarı
14th Istanbul Dental Equipment
and Materials Exhibition

27-30
Nisan/April
2017

CNREXPO
YEŞİLKÖY-İSTANBUL

CNREXPO Yeşilköy 34149 İstanbul, Turkey P +90 212 465 74 74 F +90 212 465 74 76 - 77 www.cnrexpo.com
BU FUAR 5174 SAYILI KANUN GEREĞİNCE TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ (TOBB) DENETİMİNDE DÜZENLENMEKTEDİR. / THIS FAIR IS
ORGANIZED WITH THE AUDIT OF TOBB (THE UNION OF CHAMBERS AND COMMODITY EXCHANGES OF TURKEY) IN ACCORDANCE WITH THE LAW NO.5174

CNR HOLDING

Dr. Aslı Toplaoğlu Ak;

“Öğrenci değişim programı deneyimim, hem aynı üniversitede doktora yapma şansını yakalamamanın hem de akademisyenliğin kapılarını açtı”

Yurt dışında öğrenci değişim programı ile eğitimlerini bir adım ileriye taşıyan meslektaşlarımızla röportajlarımıza devam ediyoruz. Bu sayı Hollanda'nın Nijmegen şehrinde Radboud Üniversitesi'nde öğrenci değişim programıyla stajını gerçekleştiren meslektaşımız **Dr. Aslı Topaloğlu Ak** ile görüştük.

Aslı hanım öncelikle bizi kırmayıp röportaj teklifimizi kabul ettiğiniz için teşekkür ederiz. Bize biraz kendinizden bahsedebilir misiniz?

Nazik davetiniz için ben teşekkür ederim. 03.07.1975 İzmir doğumluyum. İlk orta ve lise öğrenimimi İzmir'de tamamladım. 1993 yılında İzmir Özel Türk Kolejinden mezun olduktan sonra aynı

yıl Ege Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesini kazandım ve 1998 yılında mezun oldum. 1999 yılında fakültemde Pedodonti Anabilim Dalında doktora başladım. 2005 yılında (med dent) doktor unvanımı aldım ve akademisyenlik hayatına giriş yaptım. Akademik çalışmalarım devam ederken , 2009 yılında da Hollanda Radboud Üniversitesi Global Oral He-

alth bölümünde de bir doktora tezi verdim. 2012 yılında Pedodonti Doçentliğimi aldım. Evliyim ve 2 oğlum var.

Dişhekimliği öğrencisiyken siz de öğrenci değişim programıyla Hollanda Radboud Üniversitesi'nde pedodonti stajınızı yapmıştınız. Sizin için nasıl bir deneyimdi?

Evet, 5. Sınıf pedodonti stajımı yıllar sonra tekrar gidip doktora yapacağım Hollanda Radboud Üniversitesinde yaptım. Gerçekten de hiç unutamayacağım ve benim hayat akışımı da etkileyen bir deneyimdi. Çok sevdiğim ve halen sık görüştüğüm dönem arkadaşım Dt.Ömür Kılıçcıoğlu Aygün ile birlikte Hollanda'nın Nijmegen şehrinde Radboud üniversitesinde Pedodonti kliniğinde 1 ay boyunca stajımızı tamamladık. O dönemde Ege Üniversitesi Dişhekimliği Pedodonti Anabilim Dalı ve Hollanda Radboud Üniversitesi Pedodonti Anabilim Dalı arasında öğrenci değişim programı bazında bir anlaşma var idi ve Pedodonti Anabilim Dalında bunu organize eden kişi Prof. Dr. A.Rıza Alpöz idi. Rıza Hocam gitmeden önceden gerek üniversite işleyişi gerekse kalacağımız yerden ulaşımaya kadar bizi bilgilendirmişti. Bu değişim programına gidebilme şartı, belli bir seviyede İngilizceye sahip olmak ve 4. Sınıfın tüm klinik ve teorik derslerini başarıyla tamamlamak idi.

Bu değişim programı size ne gibi katkılarda bulundu, hem mesleki hem de sosyal yönden sizi nasıl ?

Mesleki yönden en önemli yanı, bizim orada hasta bakma şansımız oldu. Daha önce giden arkadaşların aynı şansını yakalayamadıklarını duymuştuk. Klinik ortamda tedavi yaklaşımı kendi fakültemden çok farklı değildi. Süt dişi tedavilerinde daha radikal karar vermeleri bizi şaşırtmıştı. Sonradan öğrendiğimizde devlet ortodontik tedavileri karşıladığı

için süt dişlerinin çekimini sıklıkla tercih ettiklerini anladık. Koruyucu diş hekimliğinde de epey yol aldıklarını gördük. Onların hasta sayısı bize göre çok az olduğu için biz diğer stajyerlere göre daha deneyimli ve hızlıydık. Bu bizim açımızdan olumlu bir şeydi elbet. Klinikte ilgimizi fark eden Prof. Dr. Frankenmollen bize genel anestezi altında hasta tedavi etme fırsatı da vermişti. Oradaki ortamdan çok etkilenmiştim. Bu benim daha sonra hem aynı üniversitede doktora yapma şansını yakalamamın hem de akademisyenliğin kapılarını açtı.

Nijmegen aslında tam bir öğrenci şehri. Bizim açımızdan öğrenci olarak bir süre orada kalmak kolaydı. Diğer Avrupa şehirlerine de kısa mesafelerde gidilmesi açısından avantajlıydı. Biz de kaldığımız süre zarfında bu avantajdan yararlanıp, paskalya tatilinde 3 günlüğüne Ömür ile birlikte Paris'e gitme fırsatımız olmuştu.

Dişhekimliği eğitimi yönünden kendi öğrenciliğinizle kıyasladığınızda hangi yönde farklılıklar gördünüz?

Hollanda da ki Dişhekimliği eğitimi 6 yıla çıkarıldı teorik ve klinik dersler ilk 5 yıl 6. yıl araştırma tezine yönelik tasarlanmış. Ancak doktora eğitimi bizimkinden epey farklı. Doktorayı tamamlamanız

için yapmış olduğunuz araştırmadan en az 5 makalenizin SCi dergilerde yayınlanmış olması gerekiyor. Bunu başardıktan sonra 10 kişilik bir jüri önünde 45 dakika boyunca imtihan veriyorsunuz. Onlarda onaylarsa doktor unvanınızı alıyorsunuz.

Ege Üniversitesi'nde başladığınız akademik kariyerinizin yanı sıra Nijmegen'de de doktoranızı yaptınız. Bu sürecin nasıl geliştiği ile ilgili bilgi verebilir misiniz? Sizin gibi, uluslararası düzeyde farklı üniversitelerde doktora sı olan çok sayıda meslektaşımız sanıyorum yoktur.

Evet çok fazla uluslararası doktora sı olan meslektaşım yok çünkü gerçekten de çok fazla emek ve zaman gerektiren bir süreç. Aslında Hollanda'da ki doktora programına dahil olma hikayem de çok ilginç. Kısaca anlatmak isterim. Doktora hocam, Prof. Dr. Ece Eden ve Radboud Üniversitesinden Doç. Dr. Jo Frencken iki üniversite arasında ortak bir çalışma planlarken bunun bir doktora tezine dönüştürülmesine karar vermişler. Dr. Frencken in ziyaretlerinden birinde, içinde onunda olduğu ve bölüm hocalarımızdan oluşan jüri bölümümüzdeki araştırma görevlilerini İngilizce yazılı ve sözlü mülakata aldı ve şans bana güldü. Deyim yerindeyse doğru zamanda doğru yerdeydim. Tüm klinik çalışmalarımı Türkiye'de tamamlayıp, istatistiksel analiz ve makale haline getirme süreçlerini Hollanda da geçirdim. 2002-2009 arası süren 7 senelik bir maratondur adeta.

Kariyerinize yurt dışında devam etmeyi düşünüünüz mü?

Kariyerimi yurtdışında yapmayı düşünmedim. Bunun için bir araştırmada yapmadım. Çocuklarımla da benim gibi üniversite eğitimlerine kadar burada kalmalarını tercih ederim. Master veya doktora gibi dereceler için yurtdışına gidebilirler.

Yakın zamanda şehir değiştirerek İstanbul' a taşındınız. Bu kararı nasıl aldınız? İstanbul'da mesleki planlarınız neler?

Evet, İstanbul'a taşındım. Eşim 10 yıldan beri İstanbul'da çalışıyordu. Hafta sonları İzmir'e geliyordu. Artık oğlanlarda büyüyünce bir noktada buluşmamız gerekiyordu . Bir senelik ücretsiz izin aldım. Sonrasında elbette, akademisyenliğe devam etmek isterim. Ama şu an için İstanbul'a alışmak için halen bir süreye ihtiyacım var sanırım zira bir İzmirli olarak bu şehrin epey farklı gelen ve zorlandığım yönleri var. Ama bir o kadar da güzel ve büyüleyici...

Bir pedodontist olarak çocuklar aranız oldukça iyidir. Tatlı iki oğlunuzla güzel bir aileniz var, çocuklarınızla hayatınız nasıl şekilleniyor?

Çocukları çok seviyorum. İyi ki pedodontist olmuşum. Çocuk hasta bakmak bana çok daha kolay geliyor. İletişimi yakaladıktan sonra tedavi işlemi erişkine oranla daha rahat geçiyor. Oğullarımla da iletişimi hep güçlü tutmaya çalışıyorum. Büyük oğlum Bora, 11 yaşında onunla baş başa yemeğe gideriz ve konuşuruz yaşının olgunudur. Rüzgar ise 4 yaşında, o biraz daha hareketli tam oyun dönemi. Bu dönemde onlara bolca vakit ayırmak bana çok iyi geldi. Onlarda ben de bunun keyfini sürüyoruz.

Güzel gülüşünüzle etrafınıza enerji veren bir insansınız, arada güzelliğinizin sırrını da sormayı planladım ama konumuzun dışında kalır diye düşündüm. Onun yerine geleceğe dair planlarınızı sorarak bu güzel röportajı noktalayalım.

Çok teşekkür ederim çok nazıksınız. Sağlık, huzur ve isteğiniz işi yapıyor olmak bir insanın sahip olabileceği en büyük zenginliktir. Hayatımın bu döneminde çocuklarımla daha fazla vakit geçirerek kendimi beslediğimi ve güçlendiğimi hissediyorum. Bundan sonrası içinde akademik anlamda işime devam etmek planlarım arasında yer alıyor.

Manisa Dişhekimleri Odası'nda iki etkinlik

Manisa Dişhekimleri Odası bünyesinde gerçekleştirilen eğitim seminerleri yoğun ilgi gördü.

Eğitim seminerlerinin ilki İmplantta Protez ve İmplantta Periodontoloji konulu seminer, **3 Aralık 2016** tarihinde oda konferans salonunda gerçekleştirildi. **Dt. Tolga Bıçakçı** ve **Dt. Levent Kardeşler** tarafından verilen seminer de *implantta protez ve periodontoloji* konuları örneklerle anlatıldı. 14 Ocak 2017 tarihinde ise "*İmplant Uygulamaları Öncesinde Kemik Kalitesinin Değerlendirilmesi*" semineri **Doç. Dr. Elif Şener**'in sunumuyla gerçekleştirildi. Verimli geçen konferansın ardından soru-cevap bölümünde konularla ilgili merak edilenler konuşuldu.

Yazarımız Mavisel Yener Malezya'da, Türk Çocuk Edebiyatı'nın elçiliğini yaptı

7 - 11 Aralık 2016 tarihleri arasında Malezya'nın Pangkor Adası'nın ev sahipliği yaptığı edebiyat ve müzik festivaline yazarımız Mavisel Yener davet edildi. Eserleri pek çok dile çevrilen yazarımız Malezya'da okurlarla buluşup edebiyat okyanusunda sesimizin duyulmasını sağladı. Farklı coğrafyalardan katılan yazarlar arasında Mavisel Yener'in hem diş hekimi hem de yazar olması dikkat çekti.

Perşembe Akşamı Seminerlerimiz devam ediyor

İzmir Dişhekimleri Odası'nda gerçekleştirilen Perşembe akşamı Seminerlerine meslektaşlarımız yoğun ilgi gösteriyor. Mesleki yenilikler ve firmaların yeni ürünlerinin tanıtıldığı seminerler tüm hızıyla devam ediyor.

Prof. Dr. Bülent Gökçe

Geleneksel hale gelen perşembe akşamları gerçekleştirilen seminer etkinliği meslektaşlarımızdan yoğun ilgi görmeye devam ediyor. Yeni mesleki gelişmelerin anlatıldığı ve tartışıldığı ve dental firmaların ürünlerini tanıtılabildiği seminerde **20 Ekim 2016** tarihinde **Prof. Dr. Bülent Gökçe**, "İmplant Destekli Hibrid protezler", **27 Ekim 2016** tarihinde **Dr. Mourizio Sedda**, "İmplant Ölçüleri ve Ölçü teknikleri", **3 Kasım** tarihinde **Prof. Dr. Raif Erişen**; "Endodontide VDW ile Reciproc Devri" konusunu anlattı. **8 Aralık** tarihinde ise **Dr. Orhun Bengisu**; "Kemik Greftleri ve Membranlar" konusunda bilgiler verdi. **22 Aralık** tarihinde **Dr. Serhat Aslan**; "Rejeneratif Periodontal Cerrahi: Trend mi? Gereklik mi?" konusunu sundu. 2017

Dr. Serhat Aslan

Dr. Mourizio Sedda

Dr. Orhun Bengisu

yılın ilk seminerinde **12 Ocak** tarihinde **Doç. Dr. Barış Kara**; "İmplant Üstü Hareketli Protezlerde Hızlı ve Pratik Çözümler", **26 Ocak** tarihinde **Prof. Dr. Şükrü Kandemir**, son olarak **2 Şubat** tarihinde **Dr. Cem Peşkersoy**; "Vital Pulpa Tedavilerinde Güncel Yöntem ve Materyaller" konusyla meslektaşlarımızla bir araya geldi. Seminerlerde katılımcılar sunum sonlarında bir çok konuyu tartışma fırsatı buldu. Gerçekleştirilen soru-cevap bölümünde ise meslektaşlarımız konuyla ilgili merak ettiklerini öğrenme şansı yakaladı.

Prof. Dr. Raif Erişen

Prof. Dr. Şükrü Kandemir

Doç. Dr. Barış Kara

Dr. Cem Peşkersoy

Ege Üniversitesi Dişhekimi Fakültesi Seminerleri başladı

Odamız ve Ege Üniversitesi Dişhekimi Fakültesi işbirliği ile yapılan bilimsel etkinliklerin ilki Aralık ayında gerçekleştirildi.

Her ayın ilk salı günü yapılması planlanan ve İzmir Diş Hekimleri Odası aracılığı ile Türk Diş Hekimleri Birliği tarafından kredilendirilen ilk etkinlik **13 Aralık** tarihinde E.Ü Diş Hekimi Fakültesi Bilim Sanat Amfisinde gerçekleşti. İlk seminerde **E.Ü Diş Hekimi Fakültesi Periodontoloji A.D Öğretim**

Üyesi Doç. Dr. Nejat Nizam anlatımıyla, “*Estetik Bölgede İmplant Çevresi Yumuşak Doku Düzenlemeleri*” ile **E.Ü Dişhekimi Fakültesi Protetik Diş Tedavisi A.D Öğretim Üyesi Doç. Dr. Erhan Çömlekoğlu**’nun anlattığı, “*Estetik Bölgede Bireysel Dayanaklar ve İmplant Üstü Protez Yapım Teknikleri*” konusu ele alındı.

İkinci seminer **3 Ocak** tarihinde gerçekleşti, Ocak etkinliğinde, “*Dişhekimiğinde Ultrasonun Önemi*” konusunu **E.Ü Dişhekimi Fakültesi Ağız Diş ve Çene Cerrahisi A.D Öğretim Üyesi Doç. Dr. Banu Özver Koyuncu** ve **Ağız Diş ve Çene radyolojisi A.D Öğretim Üyesi Doç. Dr. Esin Alpöz** katılımcılara aktardı.

Şubat ayı etkinliği ise **7 Şubat** tarihinde geniş bir katılımı ile gerçekleştirildi. Bu etkinlikte **E.Ü Diş Hekimi Fakültesi Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. T. Övül Küm-**

Doç. Dr. Nejat Nizam

Prof. Dr. T. Övül Kümbüloğlu

büloğlu, "Güncel Ölçü Maddeleri ve Yöntemleri: Vakalar", E.Ü Diş Hekimliği Fakültesi Restoratif Diş Tedavisi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi **Prof. Dr. Murat Türkün** ise, "Anterior Kompozit Uygulamalarında Yeni Trendler" konu başlığı ile ilgili bilgiler verdi. Tüm dişhekimlerine açık olan etkinlikler önümüzde ki aylarda devam edecek. Salon kapasitesinin sınırlı olması ve katılım gösterecek olan diş hekimlerimize katılım belgesi takdim edileceğinden dolayı seminere katılmak isteyen meslektaşlarımızın (232) 461 21 52 numaralı telefonda Sevilen Acar Hanım'a kayıt yaptırması gerekiyor.

Prof. Dr. Murat Türkün

Doç. Dr. Esin Alpöz
Doç. Dr. Banu Özver Koyuncu

Uyku Bozuklukları: Obstrüktif Uyku Apne Sendromu (Osas) ve Horlamada Dişhekimliği Uygulamaları Kursu gerçekleştirildi

Doç. Dr. Hüseyin Kurtulmuş anlatımıyla Uyku Bozuklukları başlığı altında Obstrüktif uyku apne sendromu ve Horlamada dişhekimliği uygulamaları kursu İzmir Dişhekimleri Odası Seminer salonun da gerçekleştirildi. Hanifi Çiçek Ortodonti katkılarıyla iki gün

gerçekleştirilen kursta; İlk gün OSAS Fizyopatolojisi, OSAS Klinik Özellikleri, Sonuçların Yansıması ve Tanısı, OSAS Tedavi Yaklaşımları ve Yöntemleri konu başlıkları anlatıldı. Birinci gün ikinci oturumda ise Genel Önlemler, Cerrahi Tedavi ve Diğer Endikasyonlar,

Uyku Bruksizmi konu başlıkları hakkında bilgiler verildi. İlk gün kurs merak edilenler ile ilgili soru-cevap bölümü ile sona erdi. İkinci gün yapılan sunumlarda; Hasta üzerinde MAS için klinik, teknik uygulama: Klinik, iş akışı, Uyumlama, Püf noktalar, başarı için kriterler, takip, bakım prosedürü ve kullanım özellikleri, sıkça sorulan sorular (SSS), problemler ve çözümleri anlatıldı. Türk Dişhekimleri Birliği tarafından kredilendirilen kursun sonunda katılımcılara sertifika verildi.

TDB Akademi Mart'ta İzmir'de

TDB Akademi bilimsel etkinlikleri kapsamında Mart ayında 3 ayrı program İzmir Dişhekimleri Odası'nda gerçekleştirilecek.

*Doç. Dr. Mustafa
Ramazanoğlu*

Prof. Dr. Aslıhan Üşümez

Prof. Dr. Uğur Tekin

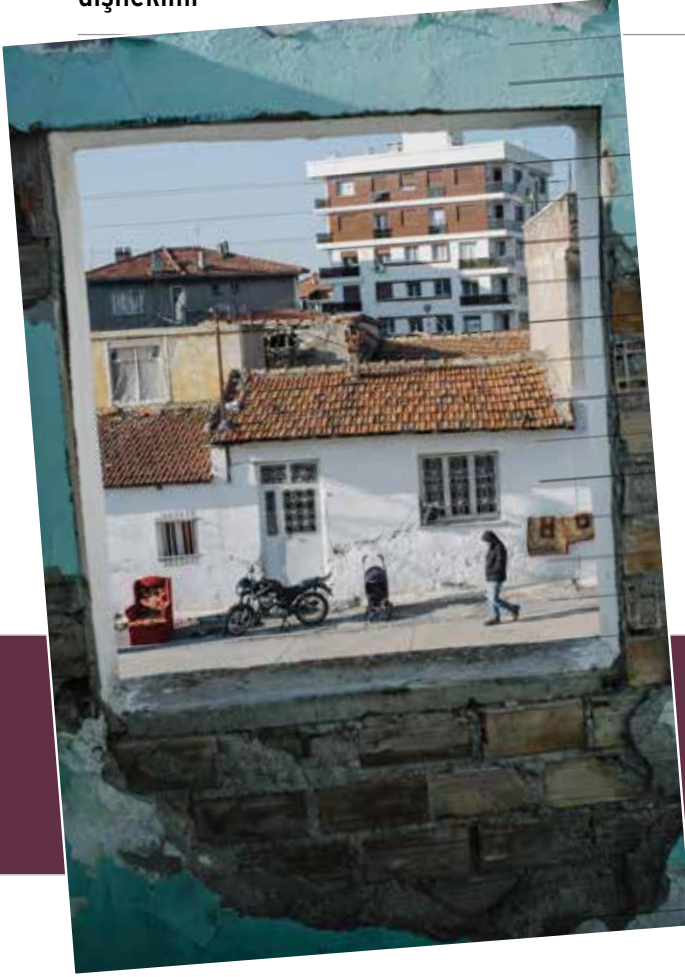
Prof. Dr. Mehmet Ali Güngör

Dr. Bahadır Şatana

TDB Akademi - Dişhekimleri Odaları işbirliğinde düzenlenecek "İmplant" içerikli bilimsel etkinlikler mart ayında İzmir Dişhekimleri Odası'nda 3 ayrı etkinlik gerçekleştirilecek. TDB Akademi tarafından düzenlenen eğitim kapsamında ilk olarak **4 Mart 2017** tarihinde 14.00 ile 18.00 saatleri arasında **Doç. Dr. Mustafa Ramazanoğlu**'nu konuk edecek. İlk etkinlikte; "Her Açıdan İmplant : Quattrofix" konusu anlatılacak. **29 Mart 2017** tarihinde ikinci bilimsel etkinlik gerçekleştirilecek. Yine aynı saatte 14.00 ile 18.00 saatlerinde düzenlenecek sunumda **Prof. Dr. Aslıhan Üşümez**; "İmplant Üstü Protezlerde

Simantasyon, Komplikasyonlar ve Çözümleri" konusunu meslektaşlarımıza anlatacak. **31 Mart 2017** tarihinde yapılacak ayın son etkinliğinde ise İzmir Dişhekimleri Odası 3 konuşmacıya ev sahipliği yapacak. 10.00 ile 18.00 saatleri arasında **Prof. Dr. Uğur Tekin, Prof. Dr. Mehmet Ali Güngör** ve **Dr. Bahadır Şatana**; "İmplant Uygulamalarında Erken&Geç Dönem Komplikasyonlar ve Çözüm Önerileri" konusunu aşamalarıyla sunacaklar. TDB Akademi - İzmir Dişhekimleri Odası iş birliğinde düzenlenecek etkinlikler öncesi, Sponsor firma tarafından 15 dakikalık tanıtım sunumu yapılabilecek.

Odamızda Temel Fotoğrafçılık Eğitimi gerçekleştirilecek

Odamız bünyesinde aynı zamanda Dişhekimi olan Fotoğraf sanatçısı Ali Adar tarafından Temel fotoğrafçılık eğitimi düzenlenecek

Temel fotoğrafçılık eğitimi verilmesi yanında fotoğraf ile ilgili düşünsel bir yapı ve fotoğraf felsefi hakkında meslektaşlarımıza bir altyapı sağlanması amacıyla gerçekleştirilecek eğitim sonunda bir belgesel fotoğrafçılık atölyesi kurulması ve bu atölyede çekilecek fotoğraflar ile kongremizde sergi açılması planlanıyor. Ege Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi mezunu olan Sokak ve belge

fotoğrafçılığı alanında çalışan Ali Adar, aynı zamanda İzmir Fotoğraf Sanatı Derneği üyesi. Yurt içi ve Yurt dışında bir çok sergide yer alan Adar'ın eğitmenliğinde nisan ayında odamızda gerçekleştirilmesi planlanan kursa katılmak isteyen meslektaşlarımız Sevilen Acar hanımdan bilgi alabilirler. Ayrıca kurs ile ilgili ayrıntılı bilgi önümüzdeki günlerde web adresimizden duyurulacak.

Prof. Dr. Mutlu Özcan, Nisan ayında odamızda meslektaşlarımızla bir araya gelecek

14 Nisan 2017 tarihinde saat 19.00'da İzmir Dişhekimleri Odasında **Prof. Dr. Mutlu Özcan** düzenlenecek bilimsel etkinlikte konuşumumuz olacak. Paşa&CV Dental Sponsorluğunda gerçekleştirilecek

sunumda "Rekonstrüktif Dişhekimliğinde Minimal İnvaziv Yaklaşımlar ve Klinik Başarılar" konusu ele alınacak. Etkinlikle ilgili ayrıntılı bilgi web adresimizde önümüzdeki günlerde yer alacak.

Osteoporosis ve periodontitis

Ahmet CESUR

Mesleğimiz bakış açısından değerlendirdiğimizde, akademik çalışmalar içinde olmayan klinisyenler olarak, bu iki kavramın birbirleriyle çok fazla bir ilgisinin olmadığı ön yargısıyla değerlendirmelerimizi yapmışızdır. Bununla birlikte bilgi dağarcığını sürekli yenileyen klinisyen meslektaşlarımızı varsayım dışı olarak görüyoruz. Osteoporosis ve Periodontitis arasında ne gibi benzerlik ve farklılıkların olduğunu bir literatür taraması ile araştırıp siz meslektaşlarımızla paylaşmak istedik.

Bu makaleyi derlememizin amacı; Dişhekimi olarak hastamızın osteoporozu aday olup olmadığını veya osteoporosis olduğunu henüz bilmeyen bir hastayı, kesin teşhisinin konabilmesi için, klinik saptamalarımız ışığında, erken tanı için ilgili hekime yönlendirebilmek. Ayrıca Osteoporosis olan hastalarımızı değerlendirirken, mesleki uygulamamızın daha başarılı sonuçlarını alabilmek amacıyla daha bilinçli ve bilgili tedavi planlaması yapabilmek.

Araştırmalarımız içinde her iki hastalığın da ortak ve farklı yönlerinin olduğunu gördük. Osteoporozün genelde belirli bir yaştan sonra daha çok kadınlarda ortaya çıktığı düşünülüyorsa da cinsiyet ayrımı yapmıyor, erkeklerde görünme olasılığı da oldukça yüksek. Periodontitiste de cinsiyet ayrımı yok, her iki cinste de görülebilir. Osteoporosis sistemik bir hastalık olmasına karşın, periodontitis lokal bir hastalık. Her iki hastalıktaki ortak bulgu ise, kemik kalitesinin bozulması ve kemik kaybı. Her iki hastalık da sistemik faktörlerin etkisinde. İlginç bir olay da osteoporosis ve kemik metastazları için kullanılan bisfosfonatların , alt çene kemiğinde osteonekrozlara neden olması.

Osteoporosisi tanımlamak istersek; kemiğin birim hacmindeki mineral yoğunluğunun azalması ve mineral içeriğinin bozulması ile kırılabilir bir yapı oluşması diyebiliriz. Periodontitisi ise; sonuçta alveolar kemik kaybına neden olan, diş destek dokularının kaybı olarak tanımlayabiliriz.

Osteoporozisin etiyolojisini bilmek, hastalığı değerlendirirken bizlere daha çok ışık tutabilecektir: Osteoporoziste genetik önemli bir faktördür. Beyaz ırk ve asya orijinli kadınlar, sarışın mavi gözlü, ince ciltli minyon tipler risk altındadır. Yine kadınlarda, geç ve veya düzensiz mens ve erken menopoz da önemli risk faktörlerindedir. Yetersiz kalsiyum alımı,

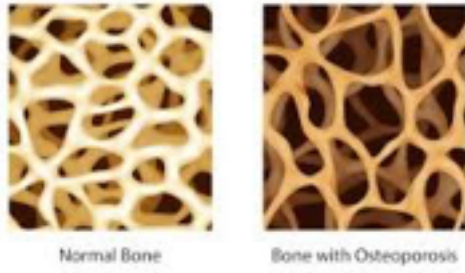

Gum disease
=
bone loss

vejeteryan diyet, aşırı kahve, tuz, alkol tüketimi, sigara risk faktörleridir. Ayrıca aşırı hareket ve hareketsizlik de risk faktörlerindedir. Osteoporosis için olan risk faktörlerinin birçoğu periodontitis için de risk faktörlerini oluşturur. Yaşlılık, kortizon kullanımı ortak risk faktörlerindedir. Aralarındaki en büyük fark ise periodontitiste primer etkenin, bakterial plak tabakası olması.

Osteoporozde kemik kalitesi ve içeriğindeki minerallerin azalması, aynı zamanda da kitlesindeki azalma periodontitisi başlatan bir neden olmasa bile bir risk faktörü olabileceği ve var olan periodontitisin ilerlemesine neden olabileceği ileri sürülmektedir. Sistemik kemik yıkımının, alveolar kemikte fonksiyonsuzluk atrofisi ile de birleşerek etkisini çene kemiklerinde de gösterebildiği kanıtlanmıştır. Alt çene kemiği ile sistemik kemik yıkımı arasındaki ilişki araştırmalarda kullanılmış ancak maksillanın trabeküler yapısı yaş ve cinsiyetten bağımsız olarak kişiler arasında değişiklik gösterdiği için bazı çalışmalarda ve değerlendirmelerde kullanılmamıştır.

Öykü ve fiziki muayene, görüntüleme yöntemleri, kemik biyopsisi ve laboratuvar tetkiklerini tanı yöntemleri arasında sayabiliriz. Mesleğimiz açısından ise pratikte opg ve periapikal filmleri kullanabiliriz. İskelet sistemindeki kemik mineral yoğunluğu ile mandibular kemik mineral yoğunluğu arasında bir korelasyon bulunmakta. Mandibulada kemik mineral yoğunluğu için kıyaslanacak ve değerlendirilecek bölge mandibulanın mental forameninden geriye

doğru olan basal bölümüdür. Bu bölge anatomik boyut, şekil, kemik yapısı açısından bireyler arasında en az değişken olan bölgedir. Yapılan çalışmalarda dental periapikal radyografilerin değerlendirilmesi ile erken teşhisin mümkün olabileceği belirtilmiştir. Periapikal radyografilerin değerlendirildiği bir çalışmada, iskeletsel kemik mineral yoğunluğunun ön görülmesinde alveolar kemiğin trabeküler yapısının değerlendirilmesinin, alveolar kemiğin densitometrik ölçümlerinin değerlendirilmesine göre daha faydalı olduğu sonucuna varılmıştır. Biz dişhekimleri açısından çok önemli bir sonuç.

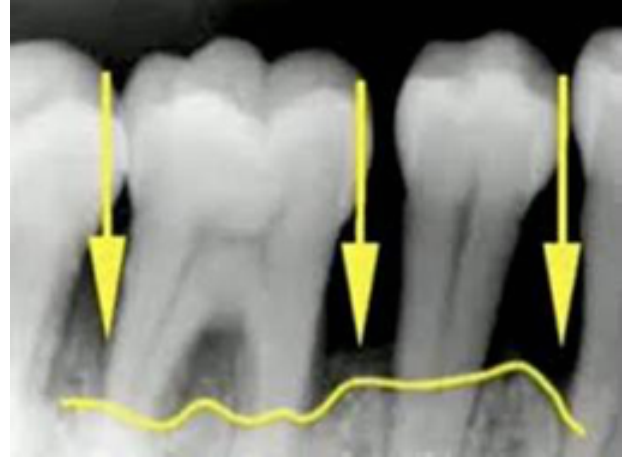
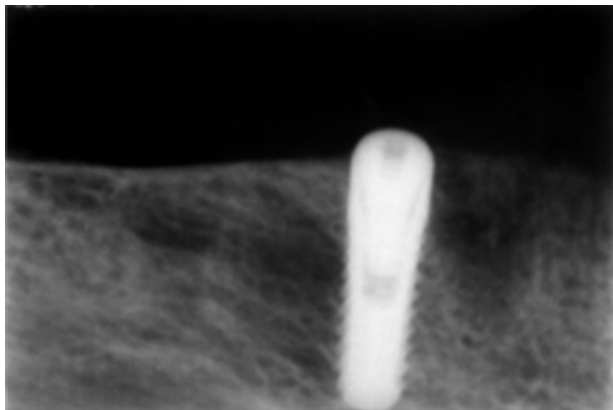
Kemiğin radyografik görüntüsünü incelerken üç bölümü dikkat çeker;

Kompakta; kemiklerin diafiz kenarlarında dış konturu keskin ve düzgün olan homojen bir gölge görüntüsüdür.

Kortikalis; kompaktanın kemik konturunu tamamlayan çizgi halindeki uzantısıdır.

Spongiosa; Spongiosa bu iki oluşumun arasında kalan, radyografide trabeküler ve lamelle çizgiler şeklinde görülen yumuşak doku gölgesi şeklinde görüntü veren bölümüdür. Kemikteki patolojik radyolojik bulgular, kalsiyumlu bölgelerin gösterdiği değişiklikler veya normalde görülmeyen diğer bölümlerin görülür hale gelmesi ile ortaya çıkan bulgulardır.

Radyografik incelemede özellikle kemiğin trabeküler yapısı incelenir. Trabeküllerin çevresi, kemik ve ilik alanlarının sayısı, trabeküllerin kalınlığı, trabeküllerin kapladığı yer önemlidir. Osteoporöz olan ve

olmayan kişilerin dental radyografilerinde, basal ve alveolar kemikleri karşılaştırıldığında, trabeküler yapıların morfolojik özelliklerindeki değişiklik dikkat çekicidir. Kemikte bulunan osteoklastlar yaşlanan kemiğin hem mineral, hem de protein matriksini rezorbe ederek bir boşluk oluştururlar. Daha sonra bu boşluklar osteoblastlar tarafından kalsifiye olmamış kemik matriksi ile doldurulurlar.

Özel yapısı nedeniyle kompakt kemiğe oranla çok daha geniş olan trabeküler kemikte remodeling çok daha hızlıdır ve bu nedenle metabolik değişikliklere çok daha duyarlıdır.

Herhangi bir kırık oluşmamişsa geleneksel radyolojik yöntemlerle osteoporözü saptamak zordur. Kemik kaybı %30 civarlarında ancak saptanabilir. Osteoporozde spongiosa trabekülleri incilir ve bazen kaybolur. Havers ve volkman kanalları (kemiğin boyuna ve enine seyreden damar kanalları) genişler ve kompakta tabakası incilir. Radyografilerde osteoporotik kemik daha az yoğun görülür. İleri vakalarda kompakta ve kortikalis, çizgi şeklini alacak kadar incilir. Spongiosa genişler ve görünüşü daha kabadır.

Radyografik görüntü rehberliğinde tek başına kemik yoğunluğunun azalmasına bakarak kesin teşhis konmamalıdır. Radyografinin dansitesine, çekimde kullanılan ışının penetrasyon gücü, banyo gibi faktörler de etkindir.

Osteoporozde, alt ve üst çenelerin kortikal kemik kalınlığında ve kemik trabeküllerinin sayısında azalma söz konusudur. Mandibula ile ilgili çalışmalarda iskelet sistemindeki kemik yoğunluğu kaybıyla, mandibuladaki kemik yoğunluğu kaybı arasında direkt bir ilişkinin olduğu saptanmıştır. Yaşlılığa bağlı osteoporozda kemik şekli kaybolmadan, kemik mineral içeriğinde (KMi) kayıp olduğu görülmüştür.

Maksiller sinüsün büyüklüğünde artış gözlenir. Sinüs molar dişlerin köklerinin arasına sarkma yapar.

Diş çıkarılması sırasında aşırı kuvvet uygulanırsa mandibula veya tüber maksilla kırıkları oluşabilir.

Osteoporoz belirginleştiği zaman göze çarpan radyolojik değişiklik, kemik korteksinin incelmesidir. Maksilla ve mandibulada kemik densitesi azalır, trabeküller belirsiz, ince ve hatta silik bir görüntü verir. Kemiğin kortikal sınırı, burun ve maksiler sinüsler gibi anatomik yapılar ince ve daha az belirgindir. Lamina dura, şiddetli osteoporozde tamamen yok olabilir. Bir klinisyen radyolojik görüntüyü yorumlarken, inferior mandibuler korteksin kalınlığı ve densitesinde bir azalma tespit ederek osteoporoz için ön teşhis yapabilir. Panoramik radyografilerde olduğu gibi böyle bir metod osteoporotik kemik kaybı ile ilgili kaba bir tahmin yapılabilir. Mandibular kortikal kalınlığın metabolik kemik kaybını değerlendirmede yararlı bir parametre olduğu ve kortikal kalınlığın 1 mm'den az olmasının metabolik kemik kaybının göstergesi olduğu belirtilmiştir.

White 2002 yılında yaptığı bir çalışmada mandibulanın inferior sınır kalınlığı ve görüntü parlaklığındaki azalmanın osteoporotik fraktürlerle ilişkili olduğunu bildirmiştir. Osteoporozlu hastalarda çene kemiklerinin trabeküler yapısında belirgin değişikliklerin olduğunu tespit etmiştir. Klinik radyolojik çalışmalarda mandibular kemik yoğunluğunun osteoporotik bireylerde diğer iskelet bölgeleriyle ilişkili biçimde azaldığı ve alveoler kemikte ve interdental kemik kalınlığında azalma olduğu tespit edilmiştir. Wowern ve arkadaşları osteoporotik hastalarda maksiller alveoler kemiğin sagittal yönde rezorpsiyonunun kontrol hastalarına oranla belirgin biçimde fazla olduğunu rapor etmişlerdir. Klemetti, yapmış olduğu çalışmada alveolar kemik rezorpsiyonunun özellikle dişsiz bireylerde sık karşılaşılan bir problem olduğunu ve osteoporoz ile rezidüel kret rezorpsiyonunun ilişkili olduğunu belirtmiştir.

Menopoz sonrası görülen östrojen yetersizliği kemikte yapım-yıkım dengesizliğine ve artmış kemik döngüsüne neden olmaktadır. Menopoz sonrası dönemdeki alveolar kemik kaybının postmenopozal kadınlardaki östrojen eksikliğine bağlı olduğu gösterilmiştir²⁹. Östrojen tedavisinin çene kemikleri üzerinde etkileriyle ilgili ilk çalışma 1993'te gerçekleştirilmiştir³⁰. Bu çalışmada östrojen alan kadın hasta grubunda diş kaybı, ataçman kaybı ve alveolar kemik kaybının kontrol grubuna göre daha az olduğu fakat farklılıkların hiçbirinin istatistiksel olarak anlamlı olmadığı bulunmuştur.

Spongios kemik değişikliklerinin değerlendirilmesi kortikal değişikliklerden daha zordur. Medüller kemik içerisindeki trabeküllerin toplam miktarında bir azalma vardır. Kalan trabeküller çoğu normal densitelerini devam ettirir. Bu trabeküller, kemikte stres hatları boyunca oluşma eğilimindedir. Buna göre mandibula trabeküllerinin sayısında en çok azalma, mandibula gövdesi ve ramusta oluşur. Kemik turnoverından en çok olumsuz etkilenen bölge tüm vücut kemik yapısı içinde en fazla alveoler kemiktir. Her ne kadar bazı çalışmalarda alveoler kemik rezorpsiyonu ile osteoporoz arasında pozitif bir ilişki bulunmasa da genel olarak bu konuda elde edilen veriler osteoporotik bireylerde alveolar kemik kaybının hızlandığını ve kemik morfolojisinin değiştiğini göstermektedir. Alveolar süreçte oklüzal stresler dişlerden kemiğe iletiildiği için, trabekül sayısında azalma olmaz. Osteoporöz, normal alveolar kemikte sık görülen karakteristik merdiven basamağı yapısını belirgin bir şekilde değiştirmez.

Kemik mineral yoğunluğu ve içeriği değişmiş, D4, D5... gibi yapısal değişikliğe uğrayan bir kemik yapısında çalışırken çözülmesi gerekebilecek birtakım sorunların ortaya çıkabileceği gerçeğini,

göz ardı etmemek gerekir. Kemik içi dental implantların başarısı kemik metabolizmasını etkileyen hastalıklardan etkilenmektedir. Senil ve postmenopozal osteoporoz, ilerleyen yaşla birlikte kemik dokusunda kütleli kayba yol açıp kemik kırılabilirliğini arttırdığından implant cerrahisinin başarısını da etkilemektedir. Alveolar kemik kalitesi ve morfolojisi dental implantların iyileşme sürecinde de önemli rol oynamaktadır. Kemik yapım ve yıkımı arasındaki negatif yönlü değişim, osseointegrasyonu ve primer stabiliteyi de azaltabilecek sonuçlara yol açabilir. Osteoporozun etkilediği sistemik kemik yıkımının, periodontal yıkım açısından da risk faktörlerinden biri olabileceğini unutmamak gerekir. Osteoporozun çene kemikleri üzerindeki etkileri kemik mineral içeriğinde ve yoğunluğunda azalma, trabeküler yapıda bozulma, artmış osteoblastik aktivite ve remodelasyon hızı, rezidüyel kemik hacminde ve kortikal kemik kalınlığında azalma şeklinde özetlenebilir. Osteoporozun erken teşhisi ve tedavisi kemik kaybını azaltmak ya da durdurmak açısından kritik öneme sahiptir. Özel muayenehane ya da kurumsal kliniklerde görev yapan diş hekimleri ileri yaş ve risk grubunda yer alan çok sayıda hastayla karşılaştığından dental tedavileri esnasında çene kemiklerinin klinik ve radyolojik analizlerini yaparak osteoporoz teşhisinde önemli bir yer edinebilirler. Diş Hekimliğinde Osteoporoz Diş hekimlerinin çene kemiklerindeki radyografik değişiklikleri ve bu değişikliklerden yola çıkarak iskeletsel osteopeni ve osteoporozun ön tanısını yapabilmelerinin oldukça kullanışlı olacağı düşünülmektedir. Çeşitli faktörlerin eşlik ettiği kemik kayıplarına rastlanılan osteoporoz, diş hekimliği klinik ve radyolojik uygulamalarında tedavi planlaması ve prognoz aşamalarında dikkate alınması gereken önemli bir hastalıktır.

NOT: BU 3 panoramik film de 79-80 yaş aralıklarında 3 farklı bireye aittir.

İlk röntgen yoğun trabeküler kemiğin ve kalın bazal kompaktanın olduğu bir erkek bireye aittir. İkinci röntgen seyrek trabeküler kemiğin ve ince kompaktanın olduğu bir kadın bireye aittir. Üçüncü röntgen ise hem alt hem üst çende çok ileri kemik kaybı olan bir kadın bireye aittir.

Dişhekimi
Ahmet ÖZDİKMENLİ

ahmetozdikmenli@yahoo.com
www.ahmetozdikmenli.com

Bir toplum ağız diş sağlığı gönüllüsü: Çağlar Sakin

Bu kez sayfamda bir meslektaşımı misafir ediyorum, Kırıkkale’de yaşamını sürdüren Ortodontist Çağlar Sakin’le yaptığım söyleşiyi okuyacaksınız. Henüz sevgili Çağlar’la yüz yüze gelip tanışmadık, bir mesajla başlayıp mail ve telefonlarla devam eden bir arkadaşlık bizimkisi. En belirleyici ortak noktamız toplum ağız diş sağlığı gönüllülüğümüz. Bu konuda yaptığımız çalışmalar ve duygularımız örtüşüyor; eğitim çalışmalarımızı, çocuk kitaplarımızı, gönüllü olmanın ve özellikle çocuklara diş fırçalama alışkanlığı kazandırmanın heyecanını bu ortak çaba ve duyguların örneği olarak gösterebilirim. Kaçınılmaz olarak farklılıklarımız da var, Çağlar’ın lehine olan bir farklılık bu; genç olması ve de ufuklarının daha açık olması. Çağlar’a ulaşmak isteyenler caglarsakin@gmail.com adresinden kendisiyle iletişime geçebilir. Çağlar’ın söyleyecekleri çok, uzatmadan söyleşiye geçmenin zamanı.

Sevgili Çağlar, ben seni tanıyorum ancak seni Ege’li meslektaşarımla da tanıştırmak istiyorum çünkü özel ve güzel işler yapıyorsun. Biraz kendinden bahseder misin?

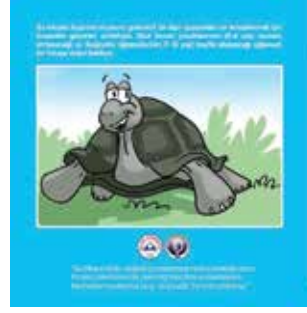
Ankara’lıyım. Diş hekimliği yapıyorum. Hacettepe Üniversitesi mezunuyum. Uzmanlık alanım ortodonti. Diş Hekimliği mesleğinin dışında çocuklar için öykü kitapları yazıyorum. Karakalem resim ve karikatür ile ilgileniyorum. Çevirmenlik yapıyorum. Ağız ve diş sağlığı konusunda öğretmenlik yapıyorum ve gazetelerde köşe yazıları yazıyorum.

Çok yönlü, üretken bir kişiliğe sahipsin. Bunların hepsine kısaca değineceğim, ancak öncelikli olarak ağız diş sağlığı konusundaki öykü kitaplarıyla başlamak istiyorum. Her şey nasıl başladı?

Her şey dünya çocuk kitapları haftası nedeniyle başladı. Doktora dönemimde, benim başlattığım bir proje ile kliniğimize gelen çocuk hastalara, dünya klasiklerinden hediye ediyorduk. Bir gün neden ağız ve diş sağlığı ile ilgili kitaplar da hediye etmiyoruz, biz diş hekimiyiz diye düşündük ve yayın evlerini araştırmaya başladım. Baktım ki ağız ve diş sağlığı ile ilgili kitaplar yok denecek kadar az. Mevcut kitapların neredeyse tamamı çeviri kitaplardan oluşuyor, hepsini aldım, inceledim, kitapların içerisindeki gerek metinler gerekse de görseller Türkiye’deki sistem ile örtüşmüyordu. Bu nedenle daha bize ait, bizim sistemimizi çocuklara anlatan kitaplar yazmak istedim. “Düşümdeki Dişler” isimli ilk hikaye kitabımı bu şekilde yazdım. Bu kitabımda çürük bir dişin başından geçenleri masalsı bir

dille anlattım. Bu kitap çok beğenilip ilgi görünce peşi sıra diğerleri geldi.

Diğer kitaplarının içeriğini de merak ediyoruz, kısaca bahseder misin?

İkinci kitabım "Diş Hekimine Gidiyorum". Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nin sponsorluğunda çıktı. Bu kitapta bir dişi çürüten ve diş dolgusu yaptırmak zorunda kalan bir çocuğun başından geçenleri anlattım. Üçüncü kitabım Türk Ortodonti Derneği'nin desteğiyle çıkan "Dişlerime Tel Takıyorum" isimli bir kitap. Hikayenin kahramanı Uraz'ın dişlerine tel takılması gerekiyor ve bu süreci anlattığım bir kitabım. Dördüncü ve beşinci kitaplarım Hacettepe Üniversitesi Dudak ve Damak Yarıkları Merkezi'nin desteğiyle çıkan kitaplar. Bu kitaplarda da dudak ve damak yarığı olan bir çocuğun başından geçenleri, yaşadığı zorlukları, tedavi sürecini, psikolojisini, diğer çocuklarla olan ilişkilerini vs. anlattım. Hepsisi de çok içime sinen, güzel öyküler oldu. Destekleyen herkese buradan teşekkürlerimi iletiyorum.

Çocuklara ve ebeveynlerine kitaplarının yanı sıra nitelikli ve yaratıcı özellikler taşıyan etkinliklerle de ulaştığını biliyorum. Bu çalışmalarınla ilgili bilgi verir misin?

Hepimizin bildiği gibi ülkemizde insanlarımızın kitap okuma alışkanlığı çok az. Okumayan bir ülkeyiz. Evet ben çocuklara öykü kitapları yazdım ama bu kitapların ne kadar okunduğu ya da ne kadar anlaşıldığı konusunda şüphelerim olmaya başladı ve kitaplar dışında insanlara nasıl ulaşabilirim diye düşündüm ve ağız ve diş sağlığı konusunda seminerler vermeye ve sergiler açmaya karar verdim. 5 yıldır bulunduğum çevrede anaokulları, ilk okullar ve liselere giderek ağız ve diş sağlığı seminerleri veriyorum. Bunun dışında da ağız ve diş sağlığı ile ilgili çizdiğim resim ve karikatürleri sergileyerek, bu sergileri gezdirerek insanları bilinçlendirmeye çalışıyorum.

Ülkemizdeki toplum ağız diş sağlığının korunması ve geliştirilmesine yönelik uygulamalarla ilgili düşüncelerin ve önerilerin nedir?

Hepimizin büyük görevler düşüyor. Gelişmiş ülkelerdeki ağız ve diş sağlığı seviyelerine ulaşmak istiyorsak

sabırla, azimle çalışmamız gerekiyor. Bireysel çalışmalar çok çok önemli ancak yetmiyor. Ben tek başıma sınırlı sayıda insana ulaşabilirim. Bu tür projelerin birlikte yapılması gerekiyor. Herkes üstüne düşeni yapmalı. Sağlık Bakanlığı, mesleki kuruluşlarımız, odalar, dernekler, belediyeler, Milli Eğitim Bakanlığı, ticari firmalar vs. Ancak birlikte çalışırsak gelişebiliriz ya da gelişimi hızlandırabiliriz. Çok eksik var. Daha çok çalışmamız gerekiyor. Projeler üretmeliyiz, bu projeleri tartışmalıyız, en doğru, en faydalı, en verimli olanları bulmak için beyin fırtınası yapmalıyız. İnsanımız bu konuda çok bilinçsiz, toplumun ağız ve diş sağlığı konusunda bilgilendirilmesine yönelik kamu spotları, eğitimler, kitaplar, sergiler, broşürler, videolar, belgeseller, ünlü insanlarla görüşmeler, dizi ve film yapımcıları ile görüşmeler, senaryolara diş fırçalama ile ilgili metinlerin ya da videoların girmesi, aklıma gelen şeyler bunlar.

Çok haklısın, ulusal projeler üretmemek en büyük eksikliğimiz. Bunların dışında geleceğe yönelik projeleriniz var mı?

Projelerimiz devam ediyor. Hikaye kitabı, boyama kitabı ve sergi projeleri devam edecek. Bebeklikten itibaren çocuklarda ağız ve diş sağlığı konusunda anne ve babaları bilgilendirmek üzere yazdığımız bir kitap var, devam ediyor. Bunun dışında şu an fikir aşamasında olan birkaç proje daha var.

Son olarak benim sormadığım, senin eklemek istediğin bir şey var mı?

Öncelikle bana bu fırsatı verdiğiniz için size teşekkür etmek istiyorum. Şunu belirtmek isterim. Ömrüm olduğu müddetçe mesleğim ile ilgili bu tür sosyal projeler üretmeyi sürdüreceğim. Kitaplarımın daha çok sayıda çocuğa ulaşmasını dilerim. Bu projeler maddi bir beklenti olmadan yaptığım gönüllü sosyal projeler. Kitaplarım çocuklara hediye ediliyor. Yani rafa çıkmıyor ya da satılmıyor. Hal böyle olunca sponsor bulmak elbette zor oluyor. Genelde diş hekimliği fakültelerinden ya da mesleğim ile ilgili derneklerden maddi kaynak bulmaya çalışıyorum. Sponsor bulmak kolay bir iş değil. Bu anlamda maddi olarak destek olabilecek kurum ve kuruluşlar olursa bundan sonraki projelerimiz için bana ulaşmalarını dilerim.

Dişhekimi
Mavisel YENER

maviselyener@gmail.com
www.maviselyener.com

Mendilci çocuk

Utana sıkıla yanaştı. Mendil paketini uzattı. Yüzüne baktım. İçinde zeytin karası balonlar uçuşan gözleri vardı. O, bizim gibi oyun oynamaya gelmemişti parka.

"Aha, işte biri daha! Gittikçe çoğalıyor mu bunlar ne?" dedi parktaki teyzelerden biri.

"Soyup soğana çevirirler insanı, uzak durun!" diyerek torununu kolundan çekiverdi bir nine.

Çocuk söylenenleri anlamıyor gibiydi. Yine uzattı mendil paketini.

"Bas git buradan!" diye üstüne yürüdü liselilerden biri. Çocuk, ona neden kızdıklarını anlamadı, ben de anlamadım... Ona kızanlara bir şey diyecektim, vazgeçtim. Dudağımı ısırardım, kanadı. Balonlar hâlâ gözlerinde mi diye bakacaktım, bakamadım...

Şişe kırıkları gördü çimenlerin üstünde. Sokak köpekleriyle kedilerin ayağını kesmesin diye, camları usulca yerden alıp bir kenara istifledi. Sonra da usulca çekip gitti oradan.

Dişhekimi
Müge KÖKDAMAR

Keçiler toplandı gene başıma

Dergiye yazı yazma zamanı geldiğinde iki seçeneğim oluyor: Ya hazırda bulunan bir yazımı hemen yolluyorum ya da oturup yeni bir yazı yazıyorum. Hazırdakini kullanmak rahat oluyor da, yeni yazı yazmam gerektiğinde, yazı konusunu düşünürken aklıma ilk gele, her zaman ülke gündemi oluyor. Olayı, hareketi, acısı, polemigi, atışması bitmeyen gündemlerden herkesin bıktığını düşünerek, vazgeçmeye zorluyorum kendimi. Zevkli, neşeli ve moral veren bir konu bulmaya gayret ediyorum. Bu gittikçe daha zor olmaya başladı. Zevkli konuları konuşacak güç yok ama istek var. Gündemi konuşmaya istek yok ama bazen başka bir şeyden konuşmak da içinden gelmiyor insanın.

Çok bunaldık. Kutuplaşmış bir ülkenin iç kavgalarına mı üzülsek, dış çatışmalarına mı daralsak bilemez haldeyiz. Geleceğin daha büyük sıkıntılara gebe olduğu naraları arasında, belki de ucunda peyniri bile olmayan bir labirentte sıkışıp kalmış fare gibiyiz. Psikolojimizin kuyruğunu dik tutma çabalarımızı neyle sağlasak bilemiyoruz. Çaba için bile çabalamak da varmış kaderimizde. Yıllar boyu üst üste, art arda kördüğüm haline gelmiş girift politik çıkarların hesabı, insanların üzerinden kesilen bir coğrafyadayız. Lokal bir çıkar hesabı da değil bu; oldukça küresel. Tarih de aynen bir küre etrafında döner gibi tekerür etmekle meşgul. Hep batıya giderken, yola çıktığın yere varırsın, hesabı... Dön dolaş aynı tarihi hatalar, alınmayan dersler, geçmeyen hırslar, bitmeyen açgözlülükler, yinelenen iktidar kavgaları. İnsan doğasının, insanlığa ettiğidir bu.

Haber takip etmek istemeyen insan sayısı hızla artıyor. Bir şeyler öğrendikçe, psikolojisi bozuluyor herkesin. İlgilenme kendini kötü hissediyor, ilgilenen karalar basıyor. Kanal değiştirip, hava dağılsın diyorsunuz. Bir bakıyorsunuz elinde pullu mendil göbek atan, alkış

tutan, kısmet arayan, "önce sebebini, sonra kimi seçtiğini" söylemesi istenen insanlar... Bunlar başka bir ülkeden mi diye belgesel izler gibi bakakalıyorsunuz. Evet, bu insanlar bir belgesel kahramanı gibiler. Gıpta ediyorum bazen. Kim bilir belki onlar da, gündemden kaçmak için yapıyorlar bunları. Çok mu iyi niyetliyim?

Bu yazıyı yazmadan birkaç gün önce gene bir sürü şey oldu. Suikast, patlamalar, bombalamalar, yine şehitler, yine kınamalar, yine de bir yerlerde açılışlar, yine komisyonlar kuruldu, baş sağlıkları ve geçmiş olsunlar dilendi, "yılmayacağız" sözleri verildi, tutuklamalar, gözaltılar, otopsiler, cenazeler...

Sizin de çevrenizde mutlaka vardır; insanlar yurt dışında yaşamak isteklerinden, en azından çocuklarını buradan kurtarmaktan çok söz eder oldular. Eskiden hayatta aklımdan dahi geçirmedim, geçirenlere de şaşırdığım bir konuydu bu. Ama şimdi kendim için olmasa da, çocuklarım için düşünür oldum. Ha ister miyim o kadar uzak yaşamak? İstemem. Ama ne bileyim işte...

Mesleğimize gelince... Haklarımızı elde etmek için hala debeleniyoruz. Yasal olarak yaptırımı olmasa da, etik olarak uygun düşmeyen ve "pasta payı" kafasıyla hastanın sağlığını tehlikeye sokan girişimleri duyuyoruz. Bir uzmana teslim edilmesi gereken hastaya, kurslara bir dolu para verip sadece birkaç oturumda öğrendikleriyle müdahale eden meslektaşlarımızı öğreniyoruz. Hastaların bazısı müdahale ettirmeden, bazısı yanlış giden tedavinin sıkıntılarıyla uzman peşine düşüyor. İkisini de yapmayan hastanın ise, doktoru, bir uzmanı arayarak yardım ister hale geliyor.

Hava da buz gibi zaten. Zevkli hiçbir şeyden bahsedemedim işte. Umarım bir dahakine olur. Lütfen olsun! Söz vermiyorum ki. Neyse... "Sağlık olsun da" klişesiyle bitireyim gene de.

Konser

Sıla	24 Şubat 2017 İzmir Arena
Duman.....	25 Şubat 2017 Ooze Venue
Alpay	27 Şubat 2017 Sabancı Kültür Sarayı
Fatih Erkoç & Kerem Görsev	2 Mart 2017 İzmir AKM
Ümit Besen & Pamela.....	3 Mart 2017 Ooze Venue
Emre Aydın	6 Mart 2017 Bostanlı Suat Taşer Tiyatrosu

Tiyarto & Müzikal

Fırat Tanış ile "Gelin Tanış Olalım"	24 Şubat 2017 Bostanlı Suat Taşer Tiyatrosu
Kanlı Nigar Müzikali	26 Şubat 2017 İzmir AKM
İki Bekar.....	26 Şubat 2017 Bostanlı Suat Taşer Tiyatrosu
Yılmaz Erdoğan Münakaşa.....	3 Mart 2017 İsmet İnönü Sanat Merkezi
Mutlu Ol Nazım.....	4 Mart 2017 Sabancı Kültür Sarayı
Notre Dame Quasimodo Müzikali	9 Mart 2017 Çiğli Belediyesi Konferans Salonu

Kitap

D&R Çok Satanlar (ilk 10)

Huzursuzluk
Zülfü Livaneli

Beynin Sırları
Pelin Çift,
Prof.Dr. Sinan Canan

İlber Ortaylı
Seyahatnamesi
İlber Ortaylı

Homo Deus: Yarının
Kısa Bir Tarihi
Yuval Noah Harari

Bilinmeyen Bir Kadının
Mektubu
Stefan Zweig

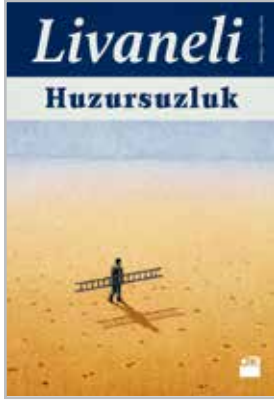
Elveda Güzel Vatanım
Ahmet Ümit

Sevda Sözleri
Cemal Süreya

Yaralarım Aşktandır
Furuğ Ferruhzad

Film Eleştirisi El Kitabı
Timothy Corrigan

Mutluluk Dediğimiz Şey
Sigmund Freud

Merhamet zulmün merhemi olamaz! İstanbul'un kargaşası içinde sıradan bir yaşam süren İbrahim, çocukluk arkadaşı Hüseyin'in ölüm haberi üzerine doğduğu kadim kent Mardin'e gider. Onun, önce sevdaya sonra ölüme yazılmış, Mardin'de başlayıp Amerika'da sona ermiş hayatını araştırmaya koyulur. Böylece âdeta bir girdabin içine çekilir, tutkuyla ve hırsıyla gizemli bir kadının peşine düşer.

Harese nedir, bilir misin? Develerin çölde çok sevdiği bir diken var. Deve dikenini yedikçe ağzı kanar. Tuzlu kanın tadı dikeninkiyle karşınca bu, devenin daha çok hoşuna gider. Kana-dıkça yer, bir türlü kendi kanına doyamaz... Ortadoğu'nun âdeti budur, tarih boyunca birbirini öldürür ama aslında kendini öldürdüğünü anlamaz. Kendi kanının tadından sarhoş olur.

Mardinli Hüseyin ile İŞİD zulmünü misliyle yaşamış Ezidi kızı Meleknaz'ın ve kelamın çocuklarının hikâyesi... Livaneli okuru, sevda ile acının iç içe geçtiği bir Ortadoğu gerçeğiyle buluşturuyor.

"Türkiye gibi önemli bir coğrafyayı ve tarih alanını öğrenmek için onun kuzeyindeki Güney Rusya ve Kafkasya, doğusundaki İran ve Hindistan, güneyindeki Suriye, Filistin ve Mezopotamya'nın yanı sıra Balkanları ve Akdeniz ülkelerini anlamak da kaçınılmazdır"
-İlber Ortaylı-

Çok gezen mi daha iyi bilir, yoksa çok okuyan mı? Peki ya bir yandan okurken diğer yandan da gezme imkânı bulanlar? İlber Ortaylı'ya eşlik etmek isterseniz bu kitap tam size göre...

İlber Ortaylı yalnız tarihçiliğimizin büyük bir ismi değil aynı zamanda küçük bir bavul ve rehber kitaplarıyla Orta Asya'dan Avrupa'ya, Kafkaslar'dan Ortadoğu'ya 50 yıldır gezen bir "seyyah". Çıktığı sayısız yolculuktan en önemli notları aktaran İlber Ortaylı'nın anlatım gücüyle gezeceğimiz coğrafyalar şöyle: Suriye, Ürdün, İsrail, İran, Azerbaycan, Rusya, Kırım, Özbekistan, Tuna, Bosna, Makedonya, Arnavutluk, Sırbistan, Karadağ, Kosova, Macaristan, Romanya, Eski Avusturya, Yunanistan, İtalya, Malta, İspanya, Portekiz, Litvanya, Estonya, İsveç, Hindistan, Japonya ve Singapur. Hazırsanız, İlber Ortaylı ile hayatınız boyunca hiç unutamayacağınız yolculuğunuz başlıyor...

Hayvanlardan Tanrılara Sapiens kitabıyla insan türünün dünyaya nasıl egemen olduğunu anlatan Harari, Homo Deus'ta çarpıcı öngörülerıyla yarınımızı ele alıyor. İnsanlığın ölümsüzlük, mutluluk ve tanrısallık peşindeki yolculuğunu bilim, tarih ve felsefe ışığında incelediği bu çalışmada, insanın bambaşka bir türe, Homo deus'a evrildiği bir gelecek kurguluyor. Yola "önemsiz bir hayvan" olarak çıkan Homo sapiens, tanrılar katına ulaşmak uğruna kendi sonunu mu hazırlıyor?

Homo sapiens nasıl oldu da evrenin insan türünün etrafında döndüğünü iddia eden hümanist öğretiye inandı? Bu öğreti gündelik yaşamımızı, sanatımızı ve en gizli tutkularımızı nasıl şekillendiriyor? İnsanı inekler, tavuklar, şempanzeler ve bilgisayar programlarının tümünden ayıran yüksek zekası ve kudreti dışında herhangi bir alametifarikası var mı?

Tarih boyunca benzeri görülmemiş kazanımlar elde etmemize rağmen mutluluk seviyemizde neden kayda değer bir artış olmadı?

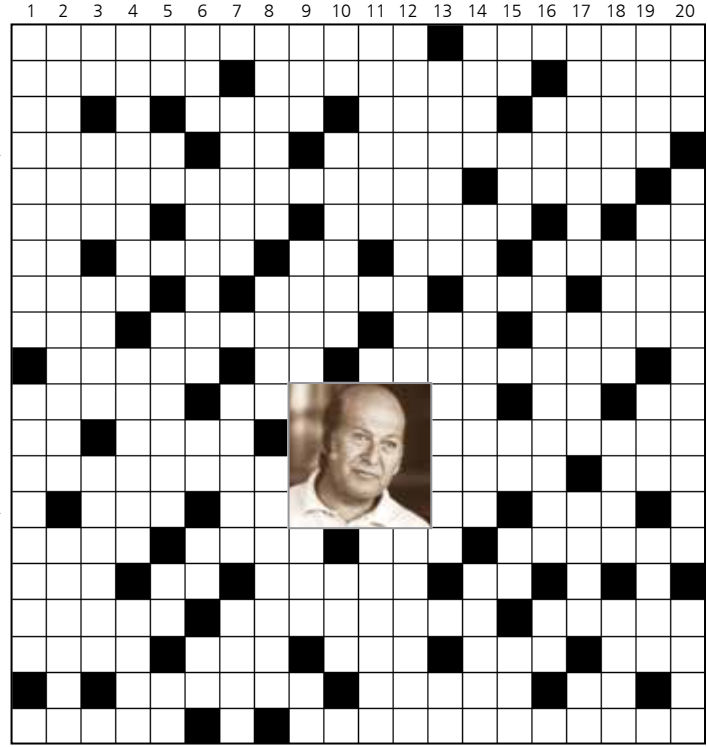
"Tüm bunları anlamak için tek yapmamız gereken geriye dönüp bakmak ve Homo sapiens'in aslında ne olduğunu, hümanizmin nasıl dünyaya hakim bir din hâline geldiğini ve hümanizm rüyasını gerçekleştirmeye çalışmanın aslında neden insanlığın kendi sonunu getireceğini incelemektir. İşte bu kitabın temel meselesi budur."

SOLDAN SAĞA

1) Edebiyat alanında da birçok katkısı bulunan, Aydınlanma Çağının en önemli kişiliklerinden biri ve ünlü Ansiklopedi'nin editörü -1967 yılında kurulan Ünlü İngiliz müzik grubu.2) Sahip olma, kazanma- "Tutunamayanlar", "Tehlikeli Oyunlar" gibi romanlarıyla tanınmış yazarımız - Kitap getirmemiş peygamber.3) Bulgaristan plaka imi - Belçika ve Fransa'da kullanılan eski bir sıvı ölçüsü - Savaş tanrıçası - GEORGES Carmen adlı operası ile dünya çapında tanınan Fransız klasik müzik bestecisi.4) Yediyüzonüç ve sekizyüzbir yılları arasında yaşayan, ilk Arap kadın şairi ve mutasavvıfı - Bir bağlaç - "Geceyarısı Ekspresi", "Duvar", "Birdy", "Evita", "Şeytan Çıkmaz" gibi filmleriyle tanınmış İngiliz yönetmen.5) Akıldışı - Sıvı duruma getirmiş havadan elde edilerek ışık araçlarında kullanılan bir element.6) "Üzerine" anlamında bir bağlaç - Boyuna iki düşey düzlem arasında inşa edilmiş kemer parçası - Deri dokusunun anormal büyüüp yağlanmasıyla oluşan kabarcık - Bir cetvel.7) Mililitre - Masallarda adı geçen ve gerçekte var olmayan büyük bir kuş - ks.Dakika - Hırvatistan ile Bosna-Hersek sınırını çizen ırmak - Atilla İlhan'ın bir şiir kitabının ismi.8) Hastalık, dert - Bir bakteri türü - Brezilya'nın, karnavaliyla da ünlü eski başkentinin kısa söyleniş - Tanzanyanın plaka imi.9) Ekmek - Bir amaç uğruna kendi menfaatlerinden vazgeçme, fedakarlık - En kalın erkek sesi - Vincenzo Bellini'nin tanınmış bir operası.10) Aydınlık, barış, yeniden doğum ve adalet tanrısı - Tantalın simgesi - Konuşurken tiz seslerden, kalın seslere sürekliliği geçişlerde ortaya çıkan konuşma bozukluğu.11) Koordinat - Bir haber ajansı - Kakım. - Uzaklık belirten bir ünlem - Çıplak.12) İşveç işçi sendikası - Tanrıların en büyüğü ve en güçlüsü - Bireyle ilgili olan, ferdî.13) Jack London'un bir romanı -AKAY yönetmen - Amerikan İşçi Federasyonu.14) Alim olmayan sıradan kimse, cahil - Arapçada bir üzüm harfi - Samaryumun simgesi - Değerli bir taş.15).....İYEM değerli ressamımız -GÜNAY 1937'de doğmuş, mimari mirasın korunması alanındaki etkinliklerini yanı sıra, aynı konudaki fotoğraflarıyla da tanınmış mimar ve fotoğraf sanatçımız - Eski dilde iyi, güzel, hoş - Duvara asılmak üzere kullanılan büyük boy resim.16) Bitkilerden elde edilen ilaç - AB ülkelerinde ve Türkiye'de bir ürünün güvenli olduğunu belirtmek için konulan simge - Kişinin öz varlığı, kişilik. - İran'ın plaka imi.17) Nesir yazarı - Orhan Asena'nın bir tiyatro oyunu - Bazı flamenko danslarına eşlik etmek ve bu dansların ritmini desteklemek için parmak şaklatmak.18) Düzgün konuşma - Sonunda yumuşayıp açılarak yara haline alan enfeksiyon kökenli, yumru biçiminde deri kabartısı -KOBÖ Japon yazar - Kimse, kişi - Karışık renkli.19) Kırmızı böceğinden elde edilen, saydam kırmızı boya - Sanatta yalın bir nitelik gösteren, primitif - Sümerler'in gök tanrısı.20) Yazılan kitapta birinin adını anma - Bulmaca resmi bulunan değerli tiyatro sanatçımız.

YUKARDAN AŞAĞIYA

1) Ölü dokuları uzaklaştırmak ve canlı, yani iyi kan alan dokuların ortaya çıkarmak amacıyla uygulanan bir cerrahi teknik - (1671-1750) yılları arasında yaşayan ve senfoni üslubunun hazırlayıcılarından biri olan ünlü İtalyan besteci.2) (1809-1849) yılları arasında yaşayan ABD'nin ilk kısa hikâye ve modern anlamda korku, gerilim ve polisiye türlerinin de öncüsü şair ve yazar - Güneş'e en yakın olan gezegen.3) Nikelin simgesi - Fransa'da Loire ve Gironde ırmakları arasında rastlanan killi ve kireçli toprak cinsi - Eski dilde Kadınlar, kızlar - Johann Strauss tarafından bestelenmiş bir operet.4)

Öykü kitaplarının yanı sıra "Ölü Erkek Kuşlar", "Hiçbir Aşk Hiçbir Ölüm", "Gölgede Kırk Derece" gibi romanlarıyla da tanınmış kadın yazarımız - İstenilen düzende olan - Yerde bırakma.5) Bir nota - Arseniğin simgesi - İçme doğma - Kromun simgesi - Bağışlama.6) Dominik'in Uluslararası kodu - Japon mafyası - Bir müzik aleti - Bir nota - Gram.7) Doğu kiliselerinde ermişlerin tahta pano üzerine yapılan resimlerine verilen ad - Vasıf Öngören'in epik bir oyunu - Maksim Gorki'nin bir romanı.8) Üzerleri noktalı 28 dikdörtgen taşla oynanan bir oyun - Yunan abecesinde bir harf - Firdevsi'nin eski İran efsaneleri üzerine kurulu manzum destanı.9) Maden, tahta vs'nin pürüzlerini düzeltmek için kullanılan üzeri pürüzlü çelikten yapılmış araç - Kap ağırlığı - Birleşik Arap Emirlikleri Dirhamı - (tersi) Çin Halk Cumhuriyeti plaka imi.10) Ruthenyumun simgesi - Okuma yitimi - Dünya Otomobil Sporları Federasyonu.11) Kalıptan çekilen resim kopyası - İyimser, optimist.12) Gogol'un bir romanı - Deniz taşıtlarının yavaşlığı, çoğu tahta ve betondan yapılmış, denize doğru uzanan yer.13) Belçika'lı çizgi romanın karakteri - Ertem Eğilmez'in yönettiği, başrollerini Şener Şen ve Uğur Yücel'in paylaştığı ironik komedi filmin adı - Vietnam dilinde ülke anlamına gelen kelime.14) Zorla alma - Kişinin kendi bedensel ve ruhsal benliğine karşı duyduğu aşırı hayranlık -KERİBAR 1936 yılında doğan ve belgesel ağırlıklı çalışmalarıyla tanınan fotoğraf sanatçımız.15) Bir ünlem - Kars'ın doğusundaki ünlü eski çağ kenti - Bir nota - Praseodimin simgesi - Su yosunu.16) Şaşkınlık, coşku anlatır - İtalyan Rönesans sanatçılarından en büyüklerinden sayılan ünlü heykeltarihi - Platinin simgesi.17) İyi den iyiye - Vaka, hadise - Modern, çağcıl - Bir renk.18) Duyan, hissedilen, anlayan - Gözlem ve deneye dayalı araştırmanın sonuçları - Yalnız, sadece - CENGİZ Deli Dumrul' operası, "Yoz Döngü", "Yaratılış", "Olimpiyat - İnsanın Yükselişi" gibi yapıtlarıyla tanınmış bestecimiz.19) İspanya ve Portekiz'in yer aldığı yarımada'nın adı - Yemek, yiyecek - Mezopotamya'da kullanılan eski bir hacim ölçüsü - Genellikle kürkten yapılmış omuz atkısı.20) Devletçe koruma altına alınmış tarihi yer veya bölge - 2009 Nobel Edebiyat Ödülü kazanan Romanya doğumlu roman yazarı ve şair - Başka, öteki, diğer.

Başsağlığı

Meslektaşlarımızdan;

- > Dr. Dt.Bilge Özışıkçılar,
- > Ayşe Özlem Erel,
- > Abdullah Erişkin,
- > Mehmet İnam,
- > Prof. Dr. Arslan Akgünlü'nün eşi,
- > Doç. Dr. Gülay Vural'ın annesi,
- > Doç. Dr. Seda Alptürk'ün annesi,
- > Aynur Akdeniz'in annesi,
- > Nuri Özcanşen'in babası,
- > Talat Çamlıkaya'nın babası,
- > Leman Ulucenk Uzun'un babası,
- > Işıl Kayahan'ın kardeşi,
- > Dr. Başak Bıyıkoğlu'nun anneannesi

vefat etmiştir. Merhumlara Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı dileriz...

Geçmiş Olsun

Meslektaşlarımızdan;

- > Gülden Gener'e,
- > Mürüvvet Dilek Kara'ya,
- > Özgür İrgat'a

rahatsızlıklarından dolayı geçmiş olsun diliyoruz.

Mutlu Günlerimiz

Meslektaşlarımızdan;

- > Dr. Dt.Osman Alper Temiz ve Seda Temiz çiftinin oğulları "Alp Demir" dünyaya geldi.

Tebrik ediyoruz.

69. sayıdaki bulmacanın çözümü

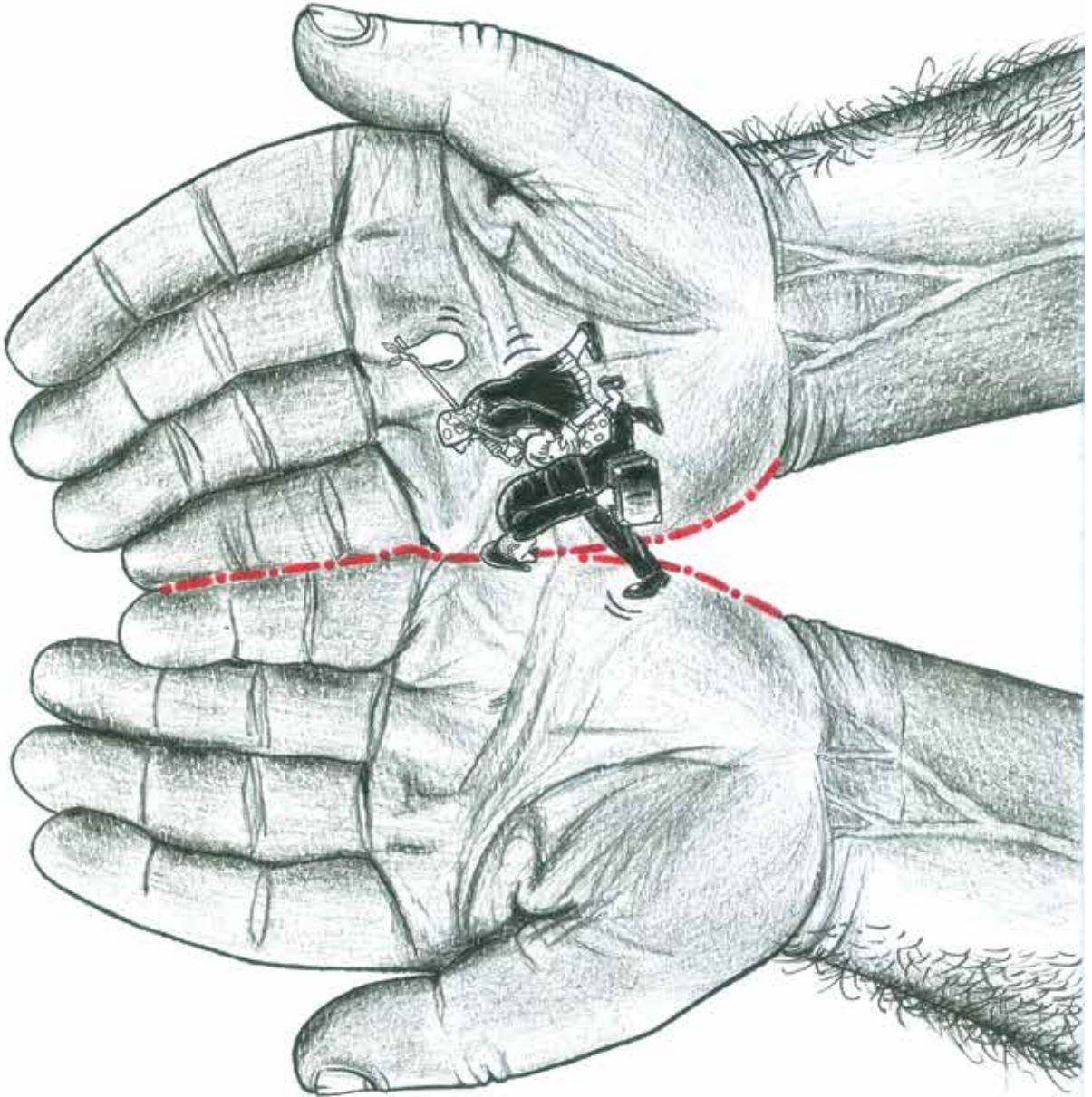
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
1	İ	D	İ	O	P	A	T	İ	■	A	N	İ	S	H	K	A	P	O	O	R	
2	D	O	S	T	O	Y	E	V	S	K	İ	■	T	R	A	G	E	D	Y	A	
3	İ	N	K	A	■	A	L	A	T	U	R	K	A	■	S	N	■	A	U	M	
4	O	K	A	■	M	İ	A	■	A	B	E	■	B	A	R	O	K	■	N	A	
5	S	İ	N	T	E	R	■	O	T	A	N	T	İ	K	■	S	İ	N	■	Y	
6	E	Ş	■	İ	L	İ	N	T	İ	■	G	A	L	E	R	İ	■	E	D	A	
7	N	O	B	R	A	N	■	A	K	R	İ	L	■	M	O	■	İ	R	A	N	
8	K	T	■	A	■	İ	D	R	■	O	■	A	N	İ	■	R	A	M	P	A	
9	R	■	A	N	İ	■	A	Ş	İ	K	A	N	E	■	S	A	R	İ	H	■	
10	A	T	İ	■	B	O	R	İ	S	■	■	■	■	T	E	M	E	N	N	İ	
11	Z	E	M	H	E	R	İ	■	■	■	■	■	A	P	S	■	F	E	R	■	
12	İ	R	■	O	R	S	O	N	■	■	■	■	S	İ	E	N	A	■	O	■	
13	■	A	İ	L	■	A	F	A	K	■	■	■	L	■	S	O	R	E	N	■	
14	O	P	T	İ	K	■	O	R	A	K	■	■	A	R	A	Z	■	R	U	■	
15	T	İ	■	G	E	M	■	■	■	R	E	F	A	K	A	T	■	K	A	K	
16	H	■	D	A	R	T	A	N	Y	A	N	■	K	■	İ	R	M	İ	K	■	
17	E	T	E	N	E	■	R	■	A	N	■	A	S	İ	■	A	A	■	A	L	
18	L	A	L	■	M	E	Ş	A	K	K	A	T	■	■	Y	E	K	P	A	R	E
19	L	A	İ	K	■	K	İ	R	U	■	S	A	L	O	M	E	■	U	C	A	
20	O	B	L	O	M	O	V	■	■	T	Ü	R	K	A	N	S	A	Y	L	A	N

69. sayıdaki bulmacamızı çözümlen hediye kazanan meslektaşlarımız;

>

Duyuru sayfamızda yer alan haberler odamıza ulaşan bilgilerle sınırlı kalmaktadır. Sayfamızda yer almasını istediğiniz kendiniz ve diğer meslektaşlarımız hakkındaki haberleri lütfen bize iletiniz.

Mete Ağaoğlu 02/2015

1

Planmeca Romexis

2D imaging

3D imaging

Infection control

CAD/CAM solutions

Information and monitoring

Dental units

Holl 7 Stand 143

SARATOGA
HEALTH IS A STYLE

PLANMECA

LM

SciCan

DÜRR DENTAL

SARATOGA
HEALTH IS A STYLE

futudent
DESIGNED BY DENTISTS FOR DENTISTS

stoma.

Trustwater

WAGNER

Condor
achieving more

LAWTON
MEDICINE CHAIR

Unaldı medikal®

Unaldı Medikal Sosyal Medya

www.unaldimedikal.com.tr
info@unaldimedikal.com.tr

Maltepe Mah. Edirne Çırpıcı Yolu Sk. Mira Rezidans No: 5/3 D:6
PK34010 Cevizlibağ / İSTANBUL

Tel : +90 212 621 32 71 (pbx)
Faks : +90.212 621 32 21

444 3 912

ANESTEZİK İLAÇLAR

TÜRKİYE'NİN
HER YERİNE
ÜCRETSİZ
KARGO

ADRESE
TESLİM

KREDİ
KARTLARINA
TAKSİT
İMKANLARI

HAVALE
&
KAPIDA
ÖDEME

Tel: 0232 244 59 52 - 56
Fax: 0232 244 59 53

info@ulusalecza.com

www.ulusalecza.com

Ordu Cad. No: 329/A Yeşilyurt
Karabağlar / İZMİR

ANESTEZİK İLAÇ İHTİYAÇLARINIZ İÇİN
EN GÜVENİLİR ve EN HESAPLI ADRES

Vemcaine Sprey Lidocain Lidocain Karpül
Ultracain DS Fort Ampül
Fullcain Safecain Ampül
Jetokain Vemcaine Fullcain DS Fort Ampül
Safecain Vemcaine
Ultracain DS Fort Karpül Vemcaine
Lidocain Isocaine Karpül Lidocain
Jetokain Vemcaine Fullcain DS Ampül
Ultracain DS Ampül
Vemcaine Lidocain Karpül
Jetokain Ampül

ULUSAL
ecza deposu
İZMİR

SİPARİŞ ☎ 0232 244 59 52 - 56 / 0542 739 94 69